

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

KLASA: 041-01/23-01/11

URBROJ: 613-10-24-11

Rijeka, 28. veljače 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

Klinički bolnički
centar Rijeka
za 2022.

S A D R Ž A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O KLINIČKOM BOLNIČKOM CENTRU	11
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	11
	Sustav unutarnjih kontrola	14
	Planiranje i izvršenje plana	16
	Financijski izvještaji	17
	Projekti financirani u 2022.	30
III.	REVIZIJA ZA 2022.	36
	Ciljevi i područja revizije	36
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	36
	Metode i postupci revizije	38
	Nalaz za 2022.	39
	Provedba naloga i preporuka	84

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredzu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Kliničkog bolničkog centra Rijeka (dalje u tekstu: Klinički bolnički centar) za 2022.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Kliničkog bolničkog centra sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Kliničkog bolničkog centra za 2022. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Koncem 2022. vrijednost građevinskih objekata iskazana je u iznosu od 472.066.447,00 kn, a zemljišta u iznosu od 24.717.668,00 kn. Analitička evidencija dugotrajne nefinancijske imovine ne sadrži sve podatke. Za pojedine građevinske objekte nisu navedeni podaci o broju zemljišnoknjižne čestice i zemljišnoknjižnog uloška te površini, a u okviru pojedinih evidencijskih brojeva zemljišta navedeno je više zemljišnoknjižnih čestica (nisu navedene pojedinačno s površinama i njihovom vrijednosti).

U poslovnim knjigama u okviru imovine iskazane su vrijednosti zemljišta i građevinskih objekata na lokalitetu Kantrida u iznosu od 30.770.157,00 kn, iako se radi o tuđoj imovinu (u vlasništvu su Grada Rijeke) te ih je trebalo evidentirati, umjesto u okviru imovine, u okviru izvanbilančnih zapisa.

Osim navedenog, na računima izvanbilančnih zapisa nije evidentirana vrijednost ukupnih ulaganja pružatelja energetske usluge na uštedi na troškovima vode i održavanju vodoopskrbnog sustava, a na temelju Ugovora iz 2019. u iznosu od 50.297.520,00 kn s porezom na dodanu vrijednost (vrijednost ukupnih ulaganja na temelju izvršenja energetske usluge vodi se u izvanbilančnoj evidenciji naručitelja kao tuđa imovina na korištenju, a po isteku ugovorenog razdoblja plaćanja usluge naručitelj je u obvezi procijeniti preostalu vrijednost imovine na kojoj se ulagalo). Nadalje, na navedenim računima nisu evidentirani instrumenti osiguranja plaćanja primljeni kao osiguranje u postupcima nabave roba, radova i usluga u ukupnoj vrijednosti od 43.464.168,00 kn i bjanko-zadužnice primljene kao instrument osiguranja plaćanja zakupnina u ukupnoj vrijednosti od 352.603,00 kn; medicinski ugradbeni potrošni materijal koji se nalazi na konsignaciji u iznosu od 13.797.762,00 kn; preostale obveze prema pet pravomoćnih sudskih presuda za naknadu šteta u procijenjenom iznosu od 5.555.889,00 kn te vrijednost građevinskog materijala ($9\ 253,76\ m^3$) nastalog tijekom iskopa građevinske jame za Novu bolnicu procijenjene vrijednosti od 323.881,00 kn (rudno blago u vlasništvu je Republike Hrvatske). Zbog navedenog je vrijednost izvanbilančnih zapisa manje iskazana ukupno za 113.791.823,00 kn.

U okviru rashoda za materijal i energiju iskazani su rashodi za lijekove u iznosu od 339.320.372,00 kn i medicinski potrošni materijal u iznosu od 188.842.435,00 kn. Rashodi za lijekove i medicinski potrošni materijal se evidentiraju u trenutku isporuke iz Bolničke ljekarne, a ne u trenutku stvarnog utroška na bolničkim odjelima, zbog čega navedeni rashodi tijekom godine nisu realno iskazivani prema računovodstvenom načelu nastanka događaja. Također, tijekom godine ni stanje zaliha nije realno evidentirano jer na bolničkim odjelima nije ustrojena knjigovodstvena analitička evidencija odnosno ne postoji sustav praćenja stvarne potrošnje lijekova i medicinskog potrošnog materijala dostavljenih iz Bolničke ljekarne (u trenutku izdavanja iz Bolničke ljekarne na bolničke odjele nisu utrošeni, već mijenjaju mjesto skladištenja). Stanje zatečenih zaliha na bolničkim odjelima popisuje se kvartalno, ali kako na odjelima nije ustrojena knjigovodstvena analitička evidencija ne postoje podaci s kojima bi se usporedila popisana stanja, nije moguće utvrditi ni odstupanja (opravdanost mogućih viškova ili manjkova). Za utvrđene razlike između vrijednosti popisanih zaliha na bolničkim odjelima koncem kvartala u odnosu na stanje početkom kvartala, u poslovnim se knjigama korigiraju rashodi i stanje zaliha (smanjuju se ili povećavaju ovisno o tome je li stanje zaliha koncem kvartala veće ili manje u odnosu na početno stanje, dok se tijekom kvartala ne evidentiraju poslovne promjene koje nastaju na odjelnim zalihama).

Rashodi za klinička ispitivanja lijekova obavljena tijekom 2022. i obveze u iznosu od 224.644,00 kn nisu evidentirani u poslovnim knjigama uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, nego prema plaćanju (veljača 2023.). Zbog navedenog su rashodi i obveze u financijskim izvještajima za 2022. manje iskazani za navedeni iznos.

Budući da nisu evidentirani rashodi za klinička ispitivanja lijekova, ukupni rashodi i izdaci trebali su biti iskazani, umjesto 1.599.636.254,00 kn, u iznosu od 1.599.860.898,00 kn. Višak prihoda i primitaka je trebao biti iskazan, umjesto 44.037.905,00 kn, u iznosu od 43.813.261,00 kn, a obveze, umjesto 1.131.086.144,00 kn, u iznosu od 1.131.310.788,00 kn.

Obavljen je popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2022. koji nije cjelovit. Popisne liste imovine i obveza ne sadrže usporedbu stvarnog i knjigovodstvenog stanja te moguće razlike među njima u količini i vrijednosti zbog čega nisu osigurani uvjeti za usklađenje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

Zemljišta i građevinski objekti knjigovodstvene vrijednosti od 496.784.115,00 kn nisu popisani prema podacima iz zemljišnih knjiga, već prema Elaboratu o identifikaciji nekretnina iz 2017. i okončanim sudskim postupcima upisa prava vlasništva u zemljišne knjige, dok su stanovi (17) i nužni smještaj (27 smještajnih jedinica) popisani prema adresama, najmoprimcima (zaposlenicima Kliničkog bolničkog centra kojima su stanovi prethodnih godina dodijeljeni na korištenje na neodređeno vrijeme) i površini bez podataka o brojevima zemljišnoknjžnih čestica te njihovim vrijednostima. Za opremu knjigovodstvene vrijednosti od 86.748.847,00 kn, kao i medicinske aparate (tuđa imovina na korištenju koja se vodi izvanbilančno) u vrijednosti od 31.400.894,00 kn u popisne liste nisu unesene pojedinačne vrijednosti u novčanom izrazima.

Iako je u Izvješću Središnjeg povjerenstva za popis imovine i obveza navedeno da su povjerenstva popisala i izdvojila opremu koja će se rashodovati u 2023., nije sastavljen pregled navedene opreme s opisom stanja, razlozima oštećenja ili propadanja te nije dan prijedlog ravnatelju za rashodovanje.

Stanje zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala te prehrambenih proizvoda utvrđenog popisom razlikuje se od podataka evidentiranih u poslovnim knjigama. U Izvješću o obavljenom popisu razlika u vrijednosti zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala u Bolničkoj ljekarni u iznosu od 1.738.448,00 kn nije navedena ni obrazložena (popisana je u vrijednosti od 10.274.354,00 kn, dok je u poslovnim knjigama evidentirana u vrijednosti od 12.012.802,00 kn). Zatečene zalihe lijekova i medicinskog potrošnog materijala na bolničkim odjelima popisane su u vrijednosti od 20.379.027,00 kn, ali s obzirom na to da se za zalihe na odjelima ne vodi analitičko knjigovodstvo, nema podataka s kojima bi ih bilo moguće usporediti radi utvrđivanja mogućih viškova ili manjkova. Nadalje, stanje zaliha prehrambenih proizvoda popisano je u iznosu od 162.505,00 kn, u poslovnim knjigama evidentirano je u iznosu od 163.637,00 kn, a razlika u iznosu od 1.132,00 kn u Izvješću o obavljenom popisu nije navedena ni obrazložena. Ukupna razlika (manjak) zaliha lijekova, potrošnog materijala i prehrambenih namirnica utvrđen revizijom u odnosu na stanje u poslovnim knjigama iznosi 1.739.580,00 kn (trebalo ga je utvrditi Povjerenstvo za popis) te nisu poduzete mjere protiv osoba odgovornih za manjkove te neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja.

Povjerenstvo za popis nije analiziralo potraživanja u ukupnom iznosu od 88.686.713,00 kn po ročnosti (dospijeću) te Izvještaj o obavljenom popisu ne sadrži zaključak o sumnjivim i spornim potraživanjima, kao i o nenaplativim i zastarjelim potraživanjima.

Za instrumente osiguranja plaćanja u iznosu od 43.474.168,00 kn i potencijalne obveze po osnovi sudskega postupka u iznosu od 57.010.186,00 kn (koji su evidentirani u okviru izvanbilančnih zapisa) u popisnim listama nije navedena njihova pojedinačna vrijednost. Popisom nije obuhvaćen medicinski ugradbeni potrošni materijal koji se nalazi na konsignaciji u iznosu od 13.797.762,00 kn, naplaćeni prihodi budućih razdoblja (neutrošene donacije lijekova i materijala) u iznosu od 2.083.121,00 kn te odgođeno plaćanje rashoda (rashodi koji nisu fakturirani, a terete tekuće razdoblje) u iznosu od 690.429,00 kn. (točka 4. Nalaza)

- U poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima nisu evidentirana ni iskazana potraživanja od Privatne poliklinike za režijske troškove (električna energija, grijanje, opskrba vodom i javna odvodnja) poslovnog prostora u kojem je smješten PET/CT uređaj za 2022. i prethodne godine. Klinički bolnički centar bio je u obvezi ugraditi posebna brojila i mjerne uređaje te obračunavati i naplaćivati navedene troškove na temelju zaključenih ugovora, što nije učinjeno. (točka 5. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Kliničkog bolničkog centra za 2022. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavљу III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostačni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Koncem listopada 2021. Upravno vijeće je donijelo prijedlog Finansijskog plana za 2022., a tijekom 2022. prijedloge dviju njegovih izmjena i dopuna koji sadrže opći i posebni dio te obrazloženje Finansijskog plana. Prijedlog Finansijskog plana za 2022., a isto tako i njegove izmjene i dopune nisu donesene prema proračunskim klasifikacijama jer prihodi i primici te rashodi i izdaci ne sadrže ekonomsku klasifikaciju te izvore financiranja, već su planirani opisno.

Prihodi i primici te rashodi i izdaci općeg dijela prijedloga Finansijskog plana i njegovih izmjena i dopuna nisu istovjetni s posebnim dijelom zbog primjene različitih računovodstvenih načela. U općem dijelu Prijedloga Finansijskog plana za 2022. prihodi i primici te rashodi i izdaci pogrešno su planirani prema modificiranom računovodstvenom načelu nastanka događaja (prihodi se priznaju u izvještajnom razdoblju u kojemu su postali raspoloživi i pod uvjetom da se mogu izmjeriti, a rashodi na temelju nastanka poslovnog događaja/obveza i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno o plaćanju) u iznosu od 1.746.193.232,00 kn.

U posebnom dijelu prihodi i primici te rashodi i izdaci pravilno su planirani prema novčanom načelu (prihodi se planiraju u trenutku kada se očekuje naplata, a primici kada su naplaćeni; rashodi se planiraju kada se očekuje njihovo plaćanje, a izdaci kad su plaćeni) u iznosu od 1.221.882.079,00 kn. Prvim izmjenama Financijskog plana iz travnja 2022. u općem dijelu prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani su u iznosu od 1.551.725.265,00 kn, a u posebnom dijelu po novčanom načelu u iznosu od 1.326.226.437,00 kn. Drugim izmjenama Financijskog plana iz rujna 2022. u općem dijelu prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani su u iznosu od 1.632.435.258,00 kn, a u posebnom dijelu prema novčanom načelu u iznosu od 1.623.487.421,00 kn.

Iako prijedlozi posebnog dijela Financijskog plana te njegovih dviju izmjena i dopune nisu bili istovjetni iznosima planiranim u Državnom proračunu, nakon usvajanja Državnog proračuna Upravno vijeće nije donijelo Financijski plan usklađen s iznosima planiranim u Državnom proračunu. Prijedlogom Financijskog plana prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani su u iznosu od 1.221.882.079,00 kn, a u Državnom proračunu za Klinički bolnički centar u iznosu od 1.268.350.760,00 kn; u Prvim izmjenama Financijskog plana u iznosu od 1.551.725.265,00 kn, a u Državnom proračunu u iznosu od 1.309.976.686,00 kn; u Drugim izmjenama Financijskog plana u iznosu od 1.623.487.421,00 kn, a u Državnom proračunu u iznosu od 1.660.020.305,00 kn (s preraspodjelama u iznosu od 1.728.804.401,00 kn).

Financijski plan pri usvajanju nije sadržavao prikaz ukupnih i dospjelih obveza na koncu 2021. te projekcije stanja obveza na koncu 2022. i za trogodišnje razdoblje za koje je izrađen navedeni Plan. (točka 3. Nalaza)

- Prihodi od zakupa poslovnih prostora ostvareni su u iznosu od 1.520.686,00 kn na temelju 15 ugovora zaključenih prethodnih godina. Dio prihoda u iznosu od 60.000,00 kn ostvaren je od zakupa poslovnog prostora u okviru kojeg se pružaju zdravstvene usluge dijagnostičkog postupka PET/CT koji je dan u zakup Privatnoj poliklinici. Na temelju Ugovora o poslovnoj-tehničkoj suradnji (2009.) i Ugovora o zakupu poslovnog prostora (2010.), Privatnoj poliklinici dan je u zakup poslovni prostor (za instalaciju PET/CET uređaja) ukupne površine 400 m² uz mjesечnu zakupninu u iznosu od 5.000,00 kn uvećano za porez na dodanu vrijednost, na vrijeme od deset godina te uz mogućnost prava prvenstva pri zaključivanju novog ugovora nakon isteka ugovorenog roka. Privatna poliklinika obvezala se instalirati PET/CET uređaj i u Kliničkom bolničkom centru urediti prostor za smještaj spomenutog uređaja, kao i prostor u koji će se izmjestiti sadržaji (praonica rublja, arhiva, skladište i drugo) koji su prethodno bili u prostoru koji se iznajmljuje. Privatna poliklinika uredila je navedeni prostor, međutim ugovor o uređenju međusobnih obveza u vezi s uloženim sredstvima u prostor Kliničkog bolničkog centra nije zaključen, što nije u skladu sa zaključenim Ugovorom o zakupu poslovnog prostora. Klinički bolnički centar u poslovnim knjigama za vrijednost dodatnih ulaganja nije evidentirao povećanje vrijednosti imovine, što je bio u obvezi. Prema Zapisniku o primopredaji radova (iz veljače 2010.) vrijednost ukupnih ulaganja u prostor koji koristi Klinički bolnički centar iznosi 2.389.571,00 kn. Također, prema obrazloženju Kliničkog bolničkog centra, Privatna poliklinika je uložila u prostor koji koristi odnosno u kojem je smješten PET/CT uređaj u iznosu od 3.141.733,00 kn.

Nadalje, iako se Ugovorom o poslovno-tehničkoj suradnji zaključnim na neodređeno vrijeme, Privatna poliklinika obvezala plaćati sve troškove vezane za rad i održavanje PET/CT uređaja, režijske troškove (električne energije, grijanja, opskrbe vodom i odvodnjom te druge troškove), kao i ugraditi posebna brojila i mjerne uređaje, utvrđeno je da je navedene troškove za 2022. i prethodne godine plaćao Klinički bolnički centar i nije zatražena njihova nadoknada. Posebna brojila i mjerni uređaji nisu ugrađeni. Nakon isteka desetogodišnjeg razdoblja na koji je Ugovor o zakupu za navedeni prostor bio zaključen, krajem 2020. proveden je novi natječaj na koji je pristigla jedna ponuda, Privatne poliklinike. Ponuda je prihvaćena i na temelju odluke Upravnog vijeća, u travnju 2021. zatražena je suglasnost Ministarstva zdravstva za zaključivanje Ugovora, a koja do dana obavljanja revizije (kolovoz 2023.) nije dobivena. Zakupnik i dalje koristi navedeni prostor te plaća zakupninu u iznosu od 5.000,00 kn, u visini ugovorenoj prethodnim ugovorima, dok ne plaća režijske troškove.

Dospjela potraživanja (prije ispravka vrijednosti) 2022. iznose 27.707.437,00 kn. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja odnose se na potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga u iznosu od 16.621.737,00 kn i potraživanja za participacije u iznosu od 4.485.706,00 kn. Prema ročnosti na potraživanja s rokom dospijeća do 60 dana odnosi se 5.066.566,00 kn, od 61 do 180 dana 3.278.285,00 kn, a preko 180 dana 19.362.586,00 kn. Poslovna praksa je da se nakon pružene zdravstvene usluge ispostavlja račun i naplaćuje usluga. Međutim, ako korisnik nije u mogućnosti zdravstvenu uslugu platiti odmah, prema računu u obvezi ju je platiti u roku od osam dana. Na temelju odluka Upravnog vijeća tijekom 2022. otpisana su potraživanja u iznosu od 2.464.065,00 kn. Klinički bolnički centar nije poduzimao dostatne mjere za potpunu i pravodobnu naplatu dospjelih potraživanja. Od ukupno dospjelih potraživanja, do konca 2022. pokrenute su ovrhe za dospjela potraživanja u iznosu od 9.110.276,00 kn te zaključene nagodbe za obročno plaćanje u iznosu od 1.140.634,00 kn. Na potraživanja s rokom dospijeća do 60 dana te u iznosu manjem od 520,00 kn (potraživanja za koje se ne pokreću postupci prisilne naplate jer je iznos manji od minimalnog troška pokretanja postupka naplate potraživanja) odnosi se 7.500.622,00 kn. Za preostala potraživanja (vrijednosno značajnija su potraživanja za pružene usluge bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite te participacije od fizičkih osoba) u iznosu od 9.955.905,00 kn upućene su opomene, dok druge mjere naplate nisu poduzimane. (točka 5. Nalaza)

- Rashodi na uređenju prostora za smještaj radiološko-angiološkog uređaja s CBCT-om za potrebe intervencijske radiologije (radovi, stručni nadzor i izrada izvedbenog projekta) ostvareni su u iznosu od 3.896.163,00 kn. Na temelju otvorenog postupka javne nabave u studenome 2022. zaključen je Ugovor s izvoditeljem u iznosu od 3.596.241,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (4.495.301,00 kn s porezom na dodanu vrijednost). Prema Ugovoru izvedeni radovi u privremenim situacijama obračunavaju se na temelju izvedenih količina radova i jediničnih cijena iz troškovnika, a na temelju građevinskog dnevnika i građevinske knjige za stvarno izvedene i dokazane količine radova, koje ovjerava nadzorni inženjer.

Navedeno je izmijenjeno Prvim dodatkom Ugovoru od 28. studenoga 2022., prema kojem izvoditelj može u svrhu plaćanja u privremenoj situaciji navesti da je na gradilište dostavljena oprema koja se ugrađuje, a što se potvrđuje narudžbenicom od dobavljača u iznosu od 90,0 % jedinične cijene opreme s ugradnjom, dok će se preostali iznos od 10,0 % ugovorene vrijednosti navesti nakon što nadzorni inženjer potvrdi ugradnju opreme. Prema navedenom s izvoditeljem ugovoren je plaćanje predujmom. Klinički bolnički centar je bio u obvezi pribaviti suglasnost za plaćanje predujmom od Ministarstva financija prije pokretanja postupka nabave, što nije učinjeno. Također, promjena uvjeta plaćanja nije u skladu s uvjetima u prijedlogu ugovora koji je sastavni dio dokumentacije za nadmetanje u provedbi postupka javne nabave. (točka 6. Nalaza)

- Ukupni prihodi i primici za 2022. ostvareni su u iznosu od 1.643.674.159,00 kn, što je 119.426.587,00 kn ili 6,8 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 1.599.636.254,00 kn, što je 164.845.338,00 kn ili 9,3 % manje u odnosu na prethodnu godinu. U 2022. ostvaren je višak prihoda i primitaka u iznosu od 44.037.905,00 kn. Iz prethodnih godina prenesen je manjak prihoda i primitaka u iznosu od 423.032.467,00 kn te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 378.994.562,00 kn. Na temelju odluka Vlade Republike Hrvatske doznačeno je 265.865.964,00 kn (od čega 138.504.976,00 kn u 2022.) i dodatna sredstva koja su bolničkim zdravstvenim ustanovama doznačena iz državnog proračuna putem HZZO-a u iznosu od 153.366.399,00 kn (sredstva su planirana i izvršena u okviru razdjela Ministarstva zdravstva, aktivnost Transfer HZZO-u), kojima su podmirene dospjele obveze prema dobavljačima lijekova i medicinskog potrošnog materijala. Tijekom 2022. više su ispostavljeni računi za obavljene usluge bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite, izvanlimitne stavke i dodatne postupke u iznosu od 24.366.844,00 kn. Za iznos više ispostavljenih računa evidentirano je smanjenje obveza za primljene predujmove HZZO-a. Koncem 2022. obveze za primljene predujmove za dodatna sredstva prema HZZO-u iznose 129.573.380,00 kn. Dodatna sredstva iz državnog proračuna doznačena su prethodnih godina Kliničkom bolničkom centru posredno putem HZZO-a i obvezan ih je pravdati ispostavljanjem računa za provedenu zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja za bolničku i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu. Klinički bolnički centar tijekom 2022. nije imao dostatno izvršenje usluga kojim bi opravdao doznačena dodatna sredstva. Dospjele obveze su i nadalje značajne i imaju trend rasta, a posebno dospjele obveze za lijekove koje su u odnosu na prethodnu godinu povećane za 15.719.131,00 kn ili 20,0 %. U studenome 2021. Upravno vijeće usvojilo je Analizu i ocjenu postojećeg stanja, prijedloge mjera za otklanjanje uzroka nastanka negativnog poslovanja kao i za stabilno i održivo poslovanje te akcijski plan provedbe mjera. Sadrži opis mjere, način i rok provedbe (konac 2022.), osobu odgovornu za provedbu, ali ne sadrži očekivani financijski i ekonomski učinak. Nakon isteka roka nije sastavljeno izvješće o provedbi mjera za 2022. Klinički bolnički centar i nadalje ne ostvaruje dostatna sredstva iz redovnog poslovanja za pokriće svojih obveza. (točka 7. Nalaza)
- Klinički bolnički centar je u prosincu 2021. donio Plan nabave za 2022. te 13 izmjena i dopuna Plana nabave tijekom 2022.

Posljednjim Izmjenama i dopunama Plana nabave planirana su 583 postupka nabave procijenjene vrijednosti od 1.166.170.679,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na javnu nabavu odnosi 1.135.925.089,00 kn, a na jednostavnu nabavu 30.245.590,00 kn. Planiranje nabave uređeno je Procedurom javne nabave, a uvjeti i način postupanja Kliničkog bolničkog centra u postupcima jednostavne nabave Naputkom za provedbu postupaka jednostavne nabave (koji je donijelo Upravno vijeće u 2017.).

Statističko izvješće o javnoj nabavi za 2022. nije sastavljeno. Prema podacima dobivenim tijekom obavljanja revizije (svibanj 2023.) u obliku tablice, za 2022. zaključeno je 1 396 ugovora u iznosu od 560.730.867,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (646.178.137,00 kn s porezom na dodanu vrijednost), od kojih se 862 odnose na javnu nabavu u iznosu od 268.971.812,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (328.943.607,00 kn s porezom na dodanu vrijednost), 76 ugovora na zajedničku nabavu u iznosu od 261.786.757,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (279.982.512,00 kn s porezom na dodanu vrijednost) te 458 ugovora na jednostavnu nabavu u iznosu od 29.972.298,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (37.252.018,00 kn s porezom na dodanu vrijednost).

Planom nabave za 2022. planirana je nabava lijekova (lijekovi i posebno skupi lijekovi) u iznosu od 474.713.087,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (498.441.377,00 kn s porezom na dodanu vrijednost) te medicinskog potrošnog materijala u iznosu od 337.589.595,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (398.670.606,00 kn s porezom na dodanu vrijednost). Odlukom Ministarstva zdravstva o zajedničkoj provedbi određenih postupaka nabave iz studenoga 2021. te izmjenama i dopunama navedene Odluke iz ožujka i listopada 2022., Klinički bolnički centar je zadužen za četiri nabavne kategorije: Naprave i instrumenti za infuziju, biopsiju, punkciju i davanje citostatika; Reagensi, testovi i ostali potrošni materijal za laboratorijsku dijagnostiku; Testovi i potrošni materijal za patologiju i citologiju te Kirurški instrumenti. Javna nabava navedenih roba nije provedena tijekom 2022., već u 2023., a nabavu posebno skupih lijekova i lijekova na listama HZZO-a koji imaju generičke paralele 2021. provelo je Ministarstvo zdravstva. Na temelju okvirnih sporazuma za posebno skupe lijekove u svibnju 2021. zaključeno je pet godišnjih ugovora u ukupnom iznosu od 208.892.248,00 kn, a za lijekove na listama HZZO-a koji imaju generičke paralele 53 godišnja ugovora u ukupnom iznosu od 21.823.105,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Za nabavu lijekova, Klinički bolnički centar je proveo dva otvorena postupka javne nabave te je zaključeno pet ugovora u ukupno ugovorenom iznosu od 1.723.911,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Također, za nabavu lijekova, Klinički bolnički centar je proveo 15 pregovaračkih postupaka bez prethodne objave poziva za nadmetanje u ukupno ugovorenom iznosu od 3.325.558,00 kn s porezom na dodanu vrijednost.

Nakon isteka ugovora o nabavi lijekova u lipnju 2022., Ministarstvo zdravstva (zaduženo za nabavu lijekova na listama HZZO-a koji imaju generičke paralele) i Klinički bolnički centar Zagreb (za posebno skupe lijekove) nisu pravodobno proveli postupke javne nabave. Do konca 2022. Klinički bolnički centar nabavio je navedenih lijekova u iznosu od 140.181.087,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (147.190.141,00 kn s porezom na dodanu vrijednost) bez provedenih postupaka javne nabave.

Prema obrazloženju Bolničke ljekarne, u slučajevima kada je isporučena sva ugovorena količina, lijekovi su se stavljali u hitne ugovore po cijenama iz posljednjeg važećeg ugovora, a ako dobavljač nije bio u mogućnosti isporučiti lijekove, prikupljane su najmanje tri ponude, o čemu Služba za poslove nabave nije imala saznanja. Lijekovi su nabavljeni na temelju narudžbenica. Podaci o provedenim postupcima nisu uneseni u zasebne evidencije niti u Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. Nove postupke nabave lijekova provelo je Ministarstvo zdravstva krajem 2022.

Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma koji je objavljen u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske nije potpun. U navedeni Registar nisu uneseni podaci o ugovorima za nabave posebno skupih lijekova (ugovori s pet ponuditelja za 114 grupa), lijekova koji imaju generičke paralele (četiri ugovora za 41 grupu lijekova) i kod pregovaračkih postupaka javne nabave bez prethodne objave poziva za nadmetanje (dva ugovora za dvije grupe lijekova). Također, nisu uneseni propisani podaci o izvršenju dijela ugovora o javnoj nabavi, a podaci o pojedinim postupcima nabave provedenim tijekom 2022. nisu pravodobno uneseni. Za 190 nabava roba i usluga iz 2021. u ukupno ugovorenoj vrijednosti od 32.108.095,00 kn s porezom na dodanu vrijednost i rokom izvršenja od jedne godine nisu uneseni podaci je li i kada je ugovor izvršen u cijelosti ili navod da je raskinut prije isteka roka na koji je zaključen, kao i o ukupno isplaćenom iznosu ugovaratelju s porezom na dodanu vrijednost. Podaci za 46 predmeta nabave za koje su ugovori zaključeni u travnju i svibnju 2022. u vrijednosti od 2.079.641,00 kn uneseni su u ožujku 2023.

Izvršenje ugovora o javnoj nabavi roba prati se količinski i vrijednosno putem informacijskog sustava, osim dijela lijekova i medicinskog potrošnog materijala, a za koje su postupci javne nabave provedeni i ugovori zaključeni po grupama jer se izvršenje ugovora prati po pojedinom dobavljaču (ne po grupama). Zbog navedenog nisu osigurani podaci o izvršenju ugovora potrebni za unos u Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. (točka 8. Nalaza)

Obveze Kliničkog bolničkog centra

Klinički bolnički centar je obvezan pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje uskladeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u finansijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostaone i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavljju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O KLINIČKOM BOLNIČKOM CENTRU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Klinički bolnički centar osnovan je 1982. Upisan je u sudski registar kao ustanova koja obavlja bolničku i specijalističko-konzilijsku zdravstvenu zaštitu te znanstveno-nastavnu djelatnost prema odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 100/18, 125/19, 147/20, 119/22, 156/22 i 33/23). Osnivač je Republika Hrvatska, a prava i dužnosti osnivača obavlja Vlada Republike Hrvatske. Djelatnost obavlja u objektima na tri lokaliteta koje većinom ima u svojem vlasništvu, osim na lokalitetu Kantrida koji je u vlasništvu Grada Rijeke. Sjedište je Krešimirova 42, Rijeka.

Statut Kliničkog bolničkog centra donijelo je Upravno vijeće u prosincu 2019. te pet izmjena Statuta (u rujnu 2020., siječnju 2021. te siječnju, travnju – pročišćeni tekst i rujnu 2022.). Sadrži podatke o djelatnosti, ustrojstvu, ovlastima i načinu odlučivanja tijela Kliničkog bolničkog centra te drugim pitanjima značajnim za rad i poslovanje. Na Statut i njegove izmjene pribavljenе su prethodne suglasnosti Ministarstva zdravstva.

Klinički bolnički centar obavlja zdravstvenu, nastavnu i znanstvenu djelatnost. Zdravstvena djelatnost obavlja u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, prema kojem zdravstvena djelatnost obuhvaća pružanje najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz specijalističko-konzilijskih i bolničkih djelatnosti, znanstveni rad, izvođenje nastave na temelju ugovora za potrebe sveučilišnih i drugih obrazovnih ustanova zdravstvenog usmjerjenja te druge djelatnosti koje su u funkciji obavljanja osnovne djelatnosti. U svrhu obavljanja osnovne djelatnosti obavlja i djelatnost sterilnog zbrinjavanja zaraznog i potencijalno zaraznog medicinskog otpada. U skladu s posebnim propisima može, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za zdravstvo, obavljati i druge djelatnosti odnosno poslove za koje ima odobrenje. Klinički bolnički centar je nastavna baza Medicinskog fakulteta, Fakulteta zdravstvenih studija i Fakulteta dentalne medicine Sveučilišta u Rijeci i znanstveno-istraživačka baza Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci.

Za obavljanje zdravstvenih djelatnosti ustrojeno je 18 klinika (Klinika za anesteziologiju, intenzivnu medicinu i liječenje boli; Klinika za dermatovenerologiju; Klinika za pedijatriju; Klinika za ginekologiju i porodništvo; Klinika za infektivne bolesti; Klinika za internu medicinu; Klinika za kirurgiju; Klinika za maksilofacijalnu kirurgiju; Klinika za neurokirurgiju; Klinika za neurologiju; Klinika za oftalmologiju; Klinika za otorinolaringologiju i kirurgiju glave i vrata; Klinika za psihijatriju; Klinika za dentalnu medicinu; Klinika za urologiju; Klinika za radioterapiju i onkologiju; Klinika za dječju kirurgiju; Klinika za bolesti srca i krvnih žila), šest kliničkih zavoda (Klinički zavod za patologiju i citologiju; Klinički zavod za mikrobiologiju; Klinički zavod za laboratorijsku dijagnostiku; Klinički zavod za nuklearnu medicinu; Klinički zavod za radiologiju; Klinički zavod za transfuzijsku medicinu), šest zavoda (Zavod za medicinsku fiziku i zaštitu od zračenja; Zavod za palijativnu medicinu; Zavod za podvodnu i hiperbaričnu medicinu; Zavod za fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu; Zavod za kliničku, zdravstvenu i organizacijsku psihologiju; Zavod za audiologiju i fonijatriju), Odjel za kliničku farmakologiju, Bolnička ljekarna, Služba zdravstvene njage te Objedinjeni hitni bolnički prijam.

Za obavljanje stručno-administrativnih, tehničkih, tehničko-uslužnih i pomoćnih poslova ustrojeni su Ravnateljstvo (u okviru kojeg je i Odjel za znanstveno-nastavni rad) te sljedeće službe: Služba za informatiku, Služba bolničkih uslužnih djelatnosti, Zajednička služba za unutarnju reviziju, Jedinica za osiguranje i unapređenje kvalitete zdravstvene zaštite, Služba računovodstva, Služba za fakturiranje i komercijalu, Služba za poslove nabave, Služba plana i analize, Služba za bolničku prehranu i dijetetiku, Služba za informacijske poslove, međunarodnu i intersektorsku suradnju, Služba za pravne poslove, Služba za upravljanje ljudskim resursima te Služba za opće i tehničke poslove.

Tijela upravljanja Kliničkog bolničkog centra su: Upravno vijeće, Ravnatelj, Stručno vijeće, Stručni kolegij, Etičko povjerenstvo, Povjerenstvo za lijekove i Povjerenstvo za kvalitetu.

Upravno vijeće upravlja Kliničkim bolničkim centrom i ima pet članova. Predsjednika i dva člana imenuje osnivač na prijedlog ministra nadležnog za zdravstvo; dva člana su predstavnici zaposlenika (jednog imenuje Radničko vijeće, a drugog Stručno vijeće iz svojih redova). Upravno vijeće, između ostalog, donosi program rada i razvoja i nadzire njegovo izvršenje, financijski plan i završni račun; analizira financijsko poslovanje najmanje jednom mjesечно; raspravlja i odlučuje o izvješćima ravnatelja najmanje svaka tri mjeseca. Nadalje, daje prethodne suglasnosti; na zaključivanje ugovora čija pojedinačna vrijednost prelazi 100.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost; na zaključenje ugovora čija pojedinačna vrijednost prelazi 300.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo; na zaključivanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje (dalje u tekstu: HZZO) te na zaključivanje ugovora s osiguravateljima koji pružaju usluge dopunskog, dodatnog i privatnog zdravstvenog osiguranja.

Ravnatelj organizira i vodi poslovanje; predstavlja i zastupa Klinički bolnički centar i odgovoran je za zakonitost rada; predlaže unutarnje ustrojstvo; organizira stručni rad i koordinira rad medicinskih i nemedicinskih djelatnosti; predlaže program rada i plan razvoja te poduzima mjere neophodne za njihovo izvršenje, zaključuje ugovore o provođenju zdravstvene zaštite s HZZO-om te ugovore o osnovnom, dopunskom i privatnom osiguranju na temelju prethodne odluke Upravnog vijeća; odlučuje o nabavi i prodaji svih pokretnina i o investicijskim ulaganjima i radovima investicijskog održavanja osim onih koji su u nadležnosti Upravnog vijeća te osigurava izvršenje svih odluka Upravnog vijeća. Od lipnja 2020. i u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2023.) ravnatelj je prof. dr. sc. Alen Ružić, doktor medicine. Prema Statutu, ravnatelj ima zamjenika te četiri pomoćnika (za financijsko poslovanje; sestrinstvo; kvalitetu i pravne poslove).

Koncem 2022. u Kliničkom bolničkom centru je bilo 3 396 zaposlenika, od kojih je 2 488 ili 73,3 % zdravstvenih, a 908 ili 26,7 % nezdravstvenih.

U tablici broj 1 daju se opći pokazatelji o Kliničkom bolničkom centru, prema podacima iz izvješća dostavljenih HZZO-u.

Tablica broj 1
Opći pokazatelji o Kliničkom bolničkom centru

Redni broj	Naziv pokazatelja	2021.	2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
I.	Broj zaposlenih na 31. prosinca			
1.	Ukupan broj zaposlenih (1.1.+1.2.+1.3.)	3 416	3 396	99,4
1.1.	Zdravstveni djelatnici na neodređeno vrijeme	2 359	2 375	100,7
1.1.1.	– radni odnos samo u zdravstvenoj ustanovi	2 200	2 219	100,9
1.1.2.	– kumulativni radni odnos	159	156	98,1
1.2.	Zdravstveni djelatnici na određeno vrijeme	144	113	78,5
1.3.	Administrativno-tehnički djelatnici	913	908	99,5
II.	Bolnička zdravstvena zaštita			
1.	Broj postelja			
1.1.	Ukupan broj postelja (instalirani)	1 069	1 069	100,0
1.2.	Ugovoreni broj postelja	1 069	1 069	100,0
1.3.	Popunjeni broj postelja	591	587	99,3
2.	Popunjenoš-iskorištenost bolničkih postelja (%)			
2.1.	Na ukupan (instalirani) broj postelja	55,3	54,9	-
2.2.	Na ugovoreni broj postelja	55,3	54,9	-
3.	Broj bolesnika/slučajeva	35 615	37 263	104,6
4.	Broj dana bolničkog liječenja	215 744	214 311	99,3
5.	Prosjek bolničkih dana liječenja	6,1	5,8	95,1
III.	Dnevna bolnica			
1.	Broj postelja/stolica u dnevnoj bolnici			
1.1.	Ukupan broj	238	254	106,7
1.2.	Ugovoreni broj	238	238	100,0
1.3.	Popunjeni broj	335	354	105,7
2.	Popunjenoš-iskorištenost kreveta/stolica u dnevnoj bolnici (%)			
2.1.	Na ukupan broj	141	142,9	-
2.2.	Na ugovoreni broj	120	152,5	-
3.	Broj bolesnika/slučajeva u dnevnoj bolnici	87 775	94 341	107,5
IV.	Polikliničko-konzilijsarna zdravstvena zaštita			
1.	Broj slučajeva	994 376	1 001 252	100,7
2.	Broj usluga	3 344 410	3 744 512	112,0
3.	Prosjek usluga po slučaju (bolesniku)	3,5	3,7	105,7

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16) te Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

Prema odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost finansijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog finansijskog upravljanja. Zakonski predstavnik o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola izvještava na godišnjoj razini u skladu s propisima kojima se uređuje davanje Izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Radi ostvarenja postavljenih ciljeva, uspješnog upravljanja i korištenja sredstava na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, donesene su procedure te druga pisana pravila i odluke. Tako su donesene pisane procedure stvaranja ugovornih obveza, u kojima je opisan način stvaranja ugovornih obveza, opisanih u nekoliko akata (Procedura stvaranja ugovornih obveza za troškove tekućeg poslovanja, Procedura stvaranja ugovornih obveza za investicijska ulaganja, Uputa za procjenu opravdanosti i učinkovitosti investicijskih projekata i ulaganja, Procedura upravljanja i raspolaganja nekretninama, Procedura izdavanja i obračunavanja putnih naloga, Procedura uporabe privatnog automobila u službene svrhe, Procedura blagajničkog poslovanja, Procedura za popravak i održavanje medicinske opreme, Naputak za provedbu jednostavne nabave, Naputak o nabavi lijekova po hitnosti i to za hitnu nabavu na ime pacijenta i hitnu nabavu lijekova koji nisu na ime pacijenta, Pravilnik o početku, završetku i rasporedu radnog vremena i drugo). Nadalje, donesena je Procedura za rashodovanje dugotrajne imovine i sitnog inventara, Sprječavanje sukoba interesa, Procedura upisa opreme u Registar medicinske i dijagnostičke opreme, Skladištenje tonera i uredskog materijala, Procedura skladištenja prehrambenih namirnica, Procedura naplate potraživanja i drugo. Donesene su i procedure u vezi sa zdravstvenom djelatnosti: Pravilnik o sprječavanju i suzbijanju bolničkih infekcija, Pravilnik o ustroju i provedbi mjera radiološke sigurnost, Pravilnik o postupanju s otpadom, Pravilnik o kliničkim ispitivanjima, Pravilnik o stručnom usavršavanju i obrazovanju djelatnika te Pravilnik o radu volontera. Procedurama su određena područja primjene, odgovornost i hodogram aktivnosti.

Prema odredbi članka 12. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, odgovorna osoba institucije treba uspostaviti upravljanje rizicima kao cjelovit proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika u odnosu na poslovne ciljeve te poduzimanje potrebnih mjera radi smanjenja rizika. Ustrojen je Registar rizika za 13 ustrojstvenih jedinica, koji između ostalog, sadrži rizik i vrstu rizika, opis, procjenu izloženosti riziku, područje utjecaja rizika i procijenjeni finansijski učinak, postupanje po rizicima (mjere i rok provedbe mjera) te odgovorne osobe. Utvrđeno je 66 rizika odnosno mjera za ublažavanje rizika. Koncem 2022. sastavljeni su obrasci o praćenju statusa rizika za 2022. prema kojima je sedam mjera provedeno, 49 mjera djelomično provedeno, a deset mjera nije provedeno. Istodobno su za neprovedene i djelomično proovedene mjere dopunjavane aktivnosti za ublažavanje rizika s novim rokovima te osobama odgovornim za provedbu.

Klinički bolnički centar je tijekom 2022. koristio dva informatička sustava. Do konca rujna 2022. korišten je poslovni informatički sustav (AX) u kojem su bili integrirani poslovni procesi nabave, računovodstva i bolničke ljekarne, a od 1. listopada 2022. koristi se Integrirani bolnički informacijski sustav koji obuhvaća: BIS (Bolnički informacijski sustav), PIS SQL (Poslovni informacijski sustav) i Pharmacy Hospital (Informacijski sustav za rad bolničke ljekarne). Za obračun plaće i ostalih naknada zaposlenika koristi se informatički sustav Centralizirani obračun plaća te Status kao pomoći informatički program.

Donesen je Etički kodeks, koji određuje načela obavljanja svakodnevnih aktivnosti zaposlenika; smjernice za pravila ponašanja u ophođenju s pacijentima i njihovim obiteljima, volonterima, poslovnim partnerima, tijelima javne vlasti; međusobne suradnje zaposlenika; postupanje u slučaju postojanja etične sumnje ili neetične situacije te zadatke Etičkog povjerenstva. Imenovan je službenik za zaštitu osobnih podataka, povjerljiva osoba za unutarnje prijavljivanje nepravilnosti te osoba ovlaštena za zaprimanje i rješavanje pritužbi za dostojanstvo radnika.

Klinički bolnički centar provodi samoprocjenu funkciranja sustava unutarnjih kontrola davanjem Izjave o fiskalnoj odgovornosti u skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti. Ravnatelj je za 2022. sastavio Izjavu o fiskalnoj odgovornosti (Obrazac 1b) uz koju je priložen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2022. te Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima za 2021. Slabosti i nepravilnosti utvrđene na temelju popunjenoj navedenog Upitnika odnose se na područje računovodstva (pranje korištenja sredstava po izvorima financiranja i programima u računovodstvenim evidencijama) i javne nabave (provodenje postupaka za nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti iznad 200.000,00 kn odnosno za radove iznad 500.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost). Planom otklanjanja slabosti i nepravilnosti za narednu godinu utvrđene su potrebne aktivnosti, očekivani rokovi otklanjanja nepravilnosti te su imenovane osobe odgovorne za njihovo otklanjanje.

U skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22), Klinički bolnički centar je na svojim mrežnim stranicama objavio propisane podatke (unutarnje ustrojstvo, finansijske planove, programe, strategiju, upute, odluke, finansijska izvješća, informacije o postupcima javne nabave, upute pacijentima o njihovim pravima, mogućnosti naručivanja, liste čekanja, prijem i boravak u bolnici i drugo). Prema Upisniku o zahtjevima, postupcima i odlukama o ostvarivanju prava na pristup informacijama, tijekom 2022. podneseno je osam zahtjeva. Izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2022. objavljeno je na mrežnim stranicama Kliničkog bolničkog centra. Imenovan je službenik za informiranje, a na mrežnim stranicama objavljen je način podnošenja zahtjeva i propisani obrasci za pristup informacijama.

U skladu s odredbama članaka 201. i 202. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Klinički bolnički centar donio je Pravilnik o unutarnjem nadzoru u svibnju 2021. Tijekom 2022. provedeni su redovni, periodični i izvanredni unutarnji nadzori o čemu su sastavljeni zapisnici.

Ustrojena je Zajednička služba za unutarnju reviziju (tri zaposlenika), čiji je rad uređen odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji. Navedena Služba se Ugovorom obvezala obavljati revizije i u Klinici za ortopediju Lovran.

U prosincu 2021. donesen je Godišnji program rada po kojem je tijekom 2022. obavljeno pet revizija (rashoda za usluge; potrošnje lijekova i potrošnog sanitetskog materijala; usklađenosti rada pojedinih ustrojstvenih jedinica sa zakonima i unutarnjim aktima; dvije revizije kontrole procesa provođenja javne nabave), a na temelju posebnog zahtjeva revizija nabave i ugradnje tehnološke opreme za kuhinju i pomoćne prostore za Novu bolnicu. Dane su preporuke te su izražena mišljenja o sustavu unutarnjih kontrola za područja revidirana u 2022. Provedenim postupcima utvrđena je nužnost uvođenja integriranog informatičkog sustava u cilju objedinjavanja i usklađivanja podataka organizacijskih jedinica te jačanja kontrolnih mehanizama planiranja, nabave, izdavanja te praćenja potrošnje lijekova i sanitetskog materijala do krajnjeg korisnika. Kontinuirano se prati provedba preporuka utvrđenih planom djelovanja.

Planiranje i izvršenje plana

Upravno vijeće Kliničkog bolničkog centra donijelo je koncem listopada 2021. Financijski plan za 2022., prema kojem su planirani prihodi i primici te rashodi i izdaci u iznosu od 1.221.882.079,00 kn. Donesene su dvije izmjene i dopune Financijskog plana (u travnju i rujnu 2022.). Drugim Izmjenama i dopunama Financijskog plana (planirano u Državnom proračunu uključujući i preraspodjele), povećani su prihodi i primici te rashodi i izdaci za 506.922.322,00 kn ili 41,5 % te iznose 1.728.804.401,00 kn.

Prihodi i primici te rashodi i izdaci u Financijskom planu, kao ni u dvjema izmjenama i dopunama Financijskog plana nisu usklađeni s iznosima planiranim u Državnom proračunu. Prihodi i primici u Državnom proračunu planirani su prema izvorima financiranja. Financiranje rashoda planirano je prihodima od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 1.270.025.267,00 kn, prihodima iz državnog proračuna (opći prihodi i primici te sredstva učešća za pomoći) u iznosu od 402.906.442,00 kn, primicima od zaduživanja u iznosu od 21.953.569,00 kn, vlastitim prihodima u iznosu od 20.538.842,00 kn, ostalim pomoćima (Hrvatski zavod za zapošljavanje) u iznosu od 8.583.802,00 kn, donacijama u iznosu od 2.998.547,00 kn, pomoćima od Europske unije u iznosu od 1.364.191,00 kn, pomoćima iz Europskog socijalnog fonda u iznosu od 333.741,00 kn te prihodima od prodaje nefinansijske imovine u iznosu od 100.000,00 kn.

Planirani rashodi i izdaci odnose se na materijalne rashode u iznosu od 791.981.604,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu od 650.108.801,00 kn, rashode za nabavu nefinansijske imovine u iznosu od 240.308.277,00 kn, izdatke za otplatu kredita u iznosu od 26.727.133,00 kn, financijske rashode u iznosu od 18.059.113,00 kn te druge rashode (školarine i naknade šteta) u iznosu od 1.619.473,00 kn. Vrijednosno značajniji planirani materijalni rashodi odnose se na materijal i energiju u iznosu od 697.625.315,00 kn te usluge tekućeg i investicijskog održavanja (popravak i održavanje medicinske i druge opreme) u iznosu od 34.932.487,00 kn.

U okviru planiranih rashoda za nabavu nefinansijske imovine vrijednosno značajniji su za izgradnju objekata Nove bolnice u iznosu od 174.742.478,00 kn. S obzirom na procijenjeni manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima za 2021. u iznosu od 82.095.000,00 kn, u studenome 2021. donesena je Analiza i ocjena postojećeg stanja i prijedlog mjera uz Financijski plan za 2022., a za otklanjanje utvrđenih uzroka nastanka negativnog poslovanja, mjere za stabilno i održivo poslovanje s akcijskim planom provedbe mjera (opis mjere, način provedbe, rok provedbe te odgovorne osobe za provedbu).

Uz Financijski plan donesene su projekcije za 2023. i 2024. Prema spomenutim projekcijama za 2023. planirani su prihodi i primici te rashodi i izdaci u iznosu od 1.113.424.048,00 kn, a za 2024. u iznosu od 1.112.207.272,00 kn.

Izvješće o izvršenju Financijskog plana za 2022. usvojilo je Upravno vijeće krajem ožujka 2023. Prema navedenom Izvješću ukupni prihodi i primici te rashodi i izdaci s preraspodjelama ostvareni su u iznosu od 1.584.295.543,00 kn, što je manje za 144.508.858,00 kn ili 8,4 % od planiranog. Prema obrazloženju Kliničkog bolničkog centra, navedeno odstupanje u odnosu na plan nastalo je zbog toga što su kao izvor financiranja, za podmirivanje dijela dospjelih obveza prema dobavljačima lijekova, potrošnog i ugradbenog medicinskog materijala u Drugim izmjenama i dopunama Financijskog plana u iznosu od 128.006.431,00 kn bila planirana sredstva HZZO-a (ostali prihodi za posebne namjene / izvor 43), a krajem godine je kroz preraspodjelu izmijenjen izvor financiranja (opći prihodi i primici državnog proračuna / izvor 11) s kojeg su i podmirene obveze. U Financijskom planu su kao izvor financiranja za navedene prihode i rashode, osim navedenog, i nadalje ostala sredstva HZZO-a u iznosu od 128.006.431,00 kn. U odnosu na planirane manje su ostvareni rashodi po pravomoćnim sudskim presudama za osnovicu za obračun plaće za 5.974.282,00 kn te rashodi za podmirenje kamata po kreditima za izgradnju Nove bolnice zbog nastalih tečajnih razlika za 4.757.137,00 kn.

U siječnju 2022. Upravno vijeće donijelo je Program rada i razvoja Kliničkog bolničkog centra za 2022., a u siječnju 2023. Izvješće o izvršenju navedenog Programa u kojem su opisno navedene planirane aktivnosti ustrojstvenih jedinica, edukacije i kadrovske potrebe te je na isti način (opisno) izvještavano o njegovom izvršenju.

Financijski izvještaji

Klinički bolnički centar vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su nadležnim tijelima u propisanom roku i objavljeni na mrežnim stranicama Kliničkog bolničkog centra.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022., ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 1.643.674.159,00 kn, što je 119.426.587,00 kn ili 6,8 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 2

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	10.693.187,00	8.485.205,00	79,4
2.	Prihodi od imovine	203.383,00	155.709,00	76,6
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	78.231.104,00	86.289.012,00	110,3
4.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	49.453.410,00	45.061.333,00	91,1
5.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	1.203.616.248,00	1.472.078.024,00	122,3
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	1.415.978,00	921.369,00	65,1
7.	Prihodi od prodaje nefinansijske imovine	72.254,00	64.386,00	89,1
8.	Primici od finansijske imovine i zaduživanja	419.415.182,00	30.619.121,00	7,3
Ukupni prihodi i primici		1.763.100.746,00	1.643.674.159,00	93,2

Vrijednosno značajniji udjel u ukupnim prihodima i primicima imaju prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 1.472.078.024,00 kn ili 89,6 %, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu od 86.289.012,00 kn ili 5,2 % te prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima u iznosu od 45.061.333,00 kn ili 2,7 %. Svi drugi prihodi i primici su ostvareni u iznosu od 40.245.790,00 kn ili 2,5 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije su povećani prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza za 268.461.776,00 kn ili 22,3 %, najvećim dijelom zbog financiranja izgradnje Nove bolnice iz državnog proračuna u iznosu od 204.095.713,00 kn i prihoda HZZO-a od osnovnog osiguranja u iznosu od 40.900.652,00 kn ili 5,4 %. Nadalje, povećani su i prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada za 8.057.908,00 kn ili 10,3 % zbog povećanja prihoda od dopunskog osiguranja za 4.373.477,00 kn ili 6,8 % i prihoda od participacije za 3.930.538,00 kn ili 30,2 %. U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije su smanjeni primici od finansijske imovine i zaduživanja za 388.796.061,00 kn ili 92,7 % jer su u prethodnoj godini u većim iznosima povučena kreditna sredstva za izgradnju Nove bolnice; pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 2.207.982,00 kn ili 20,6 % najvećim dijelom zbog manje primljenih sredstava od Hrvatskog zavoda za zapošljavanja za stručno ospozobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa; prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima za 4.392.077,00 kn ili 8,9 % zbog manje primljenih kapitalnih donacija.

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvarene u iznosu od 8.485.205,00 kn odnose se na tekuće pomoći od HZZO-a za nagrade zaposlenicima u sustavu zdravstva (10,0 % osnovne plaće) koji obavljaju poslove u vezi s pružanjem zdravstvene skrbi pacijentima oboljelim od bolesti uzrokovane koronavirusom od HZZO-a u iznosu od 5.094.826,00 kn, od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa u iznosu od 1.489.331,00 kn, za projekte sufinancirane iz fondova Europske unije u iznosu od 1.370.729,00 kn (Povećanje kapaciteta cyber sigurnosti i sukladnosti s NIS direktivnom; Regionalni centar kompetentnosti Mlinarska; Horizon projekt istraživanje) i sredstva učešća za pomoći iz državnog proračuna za projekte sufinancirane iz Europske unije u iznosu od 90.814,00 kn, iz proračuna Primorsko-goranske županije u iznosu od 228.516,00 kn (za sufinanciranje radova na uređenju sanitarnih čvorova) te refundaciju troškova Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u iznosu od 210.989,00 kn (za provedena PCR testiranja cijepljenih i necijepljenih zdravstvenih djelatnika obavljena u prosincu 2021.).

Prihodi od imovine ostvareni u iznosu od 155.709,00 kn odnose se na prihode od zateznih kamata u iznosu od 90.720,00 kn, pozitivnih tečajnih razlika i kamata na depozit po viđenju u iznosu od 64.989,00 kn.

U okviru prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvarenih u iznosu od 86.289.012,00 kn vrijednosno značajniji odnose se na prihode od dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja od HZZO-a u iznosu od 68.332.299,00 kn i od privatnih osiguravatelja u iznosu od 13.535.233,00 kn, prihode od sudjelovanja korisnika zdravstvene zaštite u pokriću dijela ili ukupnih troškova zdravstvene zaštite za bolničko i ambulantno liječenje (participacije) u iznosu od 3.322.599,00 kn te prihode s naslova osiguranja u iznosu od 999.765,00 kn.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija u iznosu od 45.061.333,00 kn odnose se na prihode od donacija u iznosu od 24.901.186,00 kn i prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga u iznosu od 20.160.147,00 kn. Prihodi od donacija se odnose na tekuće donacije (najvećim dijelom besplatno ustupljene određene količine lijekova i medicinskog potrošnog materijala) u iznosu od 24.116.891,00 kn i kapitalne donacije za nabavu opreme u iznosu od 784.295,00 kn. U okviru prihoda od prodaje proizvoda te pruženih usluga vrijednosno značajniji odnose se na prihode od obavljenih zdravstvenih usluga koje korisnici sami plaćaju u iznosu od 12.314.784,00 kn (ambulantno liječenje uključujući prihode od testiranja na koronavirus u iznosu od 9.197.476,00 kn i bolničko liječenje u iznosu od 3.117.308,00 kn), kliničkih ispitivanja lijekova u iznosu od 2.394.517,00 kn, zakupa poslovnih prostora u iznosu od 1.520.686,00 kn, od testiranja krvi i prodaje krvnih pripravaka u iznosu od 1.085.507,00 kn, refundacije režijskih troškova u iznosu od 759.980,00 kn te od obavljenih citoloških pretraga u iznosu od 514.410,00 kn.

Prihodi od kliničkih ispitivanja lijekova ostvareni su u iznosu od 2.394.517,00 kn na temelju 33 ugovora zaključena s naručiteljima ispitivanja (18 farmaceutskih društava) u razdoblju od 2014. do 2022. U 2022. odobreno je 21 kliničko ispitivanje za koje su zaključeni ugovori. Za odobrena klinička ispitivanja je prethodno pribavljeno mišljenje Stručnog etičkog povjerenstva o prihvatljivosti ispitivanja i dobivena suglasnost Ministarstva zdravstva. U lipnju 2018. donesen je Pravilnik o kliničkim ispitivanjima u Kliničkom bolničkom centru, kojim je utvrđen postupak odobravanja i zaključivanja ugovora o provođenju i organizaciji kliničkog ispitivanja, rad povjerenstva za klinička ispitivanja te način raspodjele finansijskih i drugih sredstava.

U 30 ugovora je određen raspored sredstava 20,0 % Kliničkom bolničkom centru, a 80,0 % ispitivačima, osim u tri ugovora (ugovori iz 2014.) u kojima je određen omjer 30,0 % Kliničkom bolničkom centru, a 70,0 % ispitivačima. Klinički bolnički centar nema posebno ustrojen odjel za klinička ispitivanja. Tijekom 2022. ostvaren je rashod za naknade nositeljima kliničkih ispitivanja i suradnicima u iznosu od 1.513.493,00 kn. Naknade nositeljima kliničkih ispitivanja te suradnicima obračunavaju se i isplaćuju kao plaća. Povjerenstvo za lijekove dostavilo je Godišnje finansijsko izvješće o kliničkim ispitivanjima lijekova za 2022.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza su ostvareni u iznosu od 1.472.078.024,00 kn. Odnose se na prihode od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 1.081.288.598,00 kn te prihode iz državnog proračuna u iznosu od 390.789.426,00 kn. Iz državnog proračuna doznačena su sredstva za izgradnju Nove bolnice u iznosu od 245.174.859,00 kn (radove i opremu u iznosu od 204.095.713,00 kn te otplatu glavnice kredita i kamate u iznosu od 41.079.146,00 kn), za podmirenje dijela dospjelih obveza prema dobavljačima lijekova, potrošnog i ugradbenog medicinskog materijala u iznosu od 138.504.976,00 kn te za troškove sudskih postupaka, prekovremenog rada, dodatna ulaganja na građevinskim objektima te sredstva učešća pomoći za projekte financirane iz Europske unije, ukupno u iznosu od 7.109.591,00 kn.

Prihodi od HZZO-a u iznosu od 1.081.288.598,00 kn odnose se na prihode za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite, pokriće troškova koji se ne uračunavaju u maksimalno ugovoren i znos te dodatne postupke u ukupnom iznosu od 1.018.314.319,00 kn; liječenje stranaca u iznosu od 26.914.206,00 kn; testiranje krvi i isporučene krvne pripravke u iznosu od 17.059.301,00 kn; lijekove koji se prema odlukama Upravnog vijeća HZZO-a financiraju iz njihovih sredstava u iznosu od 12.213.073,00 kn te druge zdravstvene i druge usluge u iznosu od 6.787.699,00 kn (transplantacije i eksplantacije, screening, financiranje pripravnika staža i troškova prethodnih pregleda, ozljede na radu).

Za 2022. s HZZO-om su ukupno ugovorena sredstva u iznosu od 995.267.787,00 kn. Odnose se na bolničku i specijalističku-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu u iznosu od 736.093.470,00 kn; pokriće troškova koji se ne uračunavaju u maksimalni ugovoren i znos (posebno skupe lijekove, intervencijsku kardiologiju, intervencijsku neurologiju i neuroradiologiju, posebne materijale, ERCP i medicinsku oplodnju) ukupno u iznosu od 223.092.324,00 kn; dodatne postupke u iznosu od 35.886.963,00 kn te pružanje stomatološke skrbi osobama s posebnim potrebama u iznosu od 195.030,00 kn. Na temelju Odluke Upravnog vijeća HZZO-a dodijeljena su i dodatna sredstva, kao razlika sredstava između ugovorenih i ispostavljenih računa, u iznosu od 1.756.406,00 kn tako da ukupno ugovorena sredstva iznose 997.024.193,00 kn.

Prihodi od HZZO-a za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite ostvareni su na temelju Ugovora zaključenog u 2020. i osam dodataka Ugovoru, od kojih je posljednji dodatak zaključen u prosincu 2022. Ugovorima su utvrđena međusobna prava i obveze provođenja bolničkog liječenja i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite. Ugovori su zaključeni u skladu s Odlukom o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 56/17, 73/17 – ispravak, 30/18, 35/18 – ispravak, 119/18, 32/19, 62/19, 94/19, 104/19, 22/20, 84/20, 123/20, 147/20, 12/21, 45/21, 62/21, 144/21, 10/22, 63/22, 68/22 – ispravak, 78/22, 115/22 i 133/22).

Dodacima ugovoru utvrđen je maksimalni mjesecni iznos sredstava za provođenje zdravstvene zaštite (bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite) koji je za razdoblje od siječnja do svibnja 2022. iznosio 57.265.894,00 kn, od lipnja do listopada 2022. iznosio je 62.992.000,00 kn, za studeni i prosinac 2022. za svaki 67.402.000,00 kn odnosno ukupno ugovorena sredstva iznose 736.093.470,00 kn.

Prema Zapisniku o usklađenju i konačnom obračunu limita i izvršenja rada za razdoblje od siječnja do prosinca 2022. (dalje u tekstu: Zapisnik), koji je sastavio i ovjerio HZZO, a Klinički bolnički centar nije potpisao, ukupno je plaćeno 1.018.314.319,00 kn, uključujući i više ispostavljene račune za obavljene usluge iznad ugovorenog maksimalnog iznosa (ugovorenog limita) u iznosu od 24.366.844,00 kn, koji su podmireni iz primljenog predujma.

Obveze HZZO-a po konačnom obračunu za bolničku i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu za ispostavljene račune iznose 742.895.629,00 kn, a plaćene su u iznosu od 737.849.876,00 kn (od čega se na plaćene račune s dodatnim novčanim sredstvima na temelju Odluke Upravnog vijeća HZZO-a odnosi 1.756.406,00 kn).

Obveze HZZO-a po konačnom obračunu za izvanlimitne stavke (odnose se na posebno skupe lijekove, intervencijsku kardiologiju, intervencijsku neurologiju i neuroradiologiju, posebne materijale, ERCP i medicinskuoplodnj) za ispostavljene račune iznose 242.183.508,00 kn, a plaćene su u iznosu od 224.680.044,00 kn (za 2022. plaćeno je 187.219.500,00 kn, a dio razlike u iznosu od 37.460.544,00 kn odnosi se na potraživanja iz 2021.).

Obveze HZZO-a po konačnom obračunu za dodatne postupke (MR, CT, holter EKG, UZV srca, ergometriju, operacije katarakte, UZV dojke, UZV štitnjače i gastroskopiju) za ispostavljene račune iznose 30.545.711,00 kn, a plaćene su u iznosu od 31.238.463,00 kn (za 2022. plaćeno je 27.411.770,00 kn, a dio razlike u iznosu od 3.826.693,00 kn odnosi se na potraživanja iz 2021.).

Obveze HZZO-a po konačnom obračunu za pružene usluge stomatološke skrbi osobama s posebnim potrebama za ispostavljene račune iznose 195.030,00 kn, od čega su plaćene 179.092,00 kn.

Prema Zapisniku, HZZO je priznao i dio više ispostavljenih računa za izvanlimitne stavke i dodatne postupke u iznosu od 24.366.844,00 kn. Navedeno je podmireno iz primljenog predujma te su iskazani i prihodi u navedenom iznosu.

Financijska sredstva namijenjena bolničkim zdravstvenim ustanovama za pravovremenu i optimalnu opskrbu zdravstvenog sustava lijekovima i medicinskim potrošnim materijalom isplaćena su iz Državnog proračuna u 2020. i 2021. s aktivnosti Transfer proračunskih sredstava HZZO-u te su preko HZZO-a doznačena bolničkim zdravstvenim ustanovama. Prema odlukama Upravnog vijeća HZZO-a navedena sredstva nisu obuhvaćena Odlukom o utvrđivanju maksimalnog iznosa sredstava za provođenje bolničke i SKZZ-a iz obveznog zdravstvenog osiguranja. Bolničke zdravstvene ustanove su obvezne iznos dodatnih sredstava pravdati ispostavljanjem računa za provedenu zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja te su bile obvezne dostaviti izvjješća o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava HZZO-u, Ministarstvu zdravstva i Ministarstvu financija. Kliničkom bolničkom centru je u 2021. doznačeno 153.366.399,00 kn te nakon podmirenja više ispostavljenih računa za izvanlimitne stavke i dodatne postupke, spomenute obveze koncem 2022. iznose 129.573.380,00 kn i usklađene su sa Zapisnikom.

Koncem godine u okviru računa izvanbilančnih zapisa evidentirane su usluge zdravstvene zaštite iz prethodnih godina isporučene i fakturirane iznad maksimalno ugovorenog iznosa, a koje HZZO nije priznao u iznosu od 502.387.878,00 kn.

U okviru prihoda od kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda u iznosu od 921.369,00 kn vrijednosno značajniji su ostvareni od refundacija troškova pretplate na stručne web portale na temelju Ugovora o poslovnoj suradnji s Medicinskim fakultetom u iznosu od 295.771,00 kn, od naknadno odobrenih financijskih rabata dobavljača u iznosu od 279.870,00 kn te od povrata troškova specijalističkog usavršavanja nakon prestanka radnog odnosa u Kliničkom bolničkom centru u iznosu od 130.696,00 kn. Prihodi od rabata ostvareni su na temelju ugovora zaključena s tri dobavljača, a odobreni su naknadno na temelju prethodnih isporuka. Prvi dobavljač je na temelju prometa u iznosu od 113.917.306,00 kn odobrio rabat u iznosu od 224.477,00 kn (s udjelom od 0,2 % u ukupnom prometu), drugi dobavljač je na temelju prometa u iznosu od 78.778.246,00 kn odobrio 5.073,00 kn rabata (s udjelom od 0,01 % u ukupnom prometu), a treći dobavljač je na temelju prometa od 41.663.770,77 kn odobrio rabat u iznosu od 50.320,00 kn (s udjelom od 0,12 % u ukupnom prometu).

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 64.386,00 kn odnose se na prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo na obročnu otplatu u iznosu od 48.305,00 kn (65,0 % ostvarenih sredstava od prodaje stanova uplaćeno je u Državni proračun) i donaciju računalne opreme najboljim studentima Medicinskog fakulteta i Fakulteta dentalne medicine u iznosu od 16.081,00 kn (prema modificiranom računovodstvenom načelu nastanka događaja za donacije nefinancijske imovine iskazuju se prihodi i rashodi u visini knjigovodstvene vrijednosti te imovine).

Primici od finacijske imovine i zaduživanja u iznosu od 30.619.121,00 kn odnose se na primljena kreditna sredstva od Hrvatske banke za obnovu i razvoj za financiranje radova i nabavu opreme na izgradnji Nove bolnice. Kredit je ugovoren u iznosu od 350.000.000,00 kn, od čega su tijekom 2021. ostvareni primici u iznosu od 317.413.464,00 kn, a u 2022. u iznosu od 30.619.121,00 kn, odnosno kredit je iskorišten ukupno u iznosu od 348.032.585,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 1.599.636.254,00 kn, što je 164.845.338,00 kn ili 9,3 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 3 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 3

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	615.051.587,00	655.430.236,00	106,6
2.	Materijalni rashodi	649.128.825,00	700.110.154,00	107,9
3.	Finansijski rashodi	15.062.064,00	18.034.747,00	119,7
4.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	774.181,00	933.032,00	120,5
5.	Ostali rashodi	2.010.067,00	667.991,00	33,2
6.	Rashodi za nabavu nefinansijske imovine	461.307.462,00	197.806.956,00	42,9
7.	Izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova	21.147.406,00	26.653.138,00	126,0
Ukupni rashodi i izdaci		1.764.481.592,00	1.599.636.254,00	90,7
Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 2)		1.763.100.746,00	1.643.674.159,00	93,2
Višak prihoda i primitaka		0,00	44.037.905,00	-
Manjak prihoda i primitaka		1.380.846,00	0,00	-

Vrijednosno značajniji rashodi i izdaci odnose se na materijalne rashode u iznosu od 700.110.154,00 kn ili 43,8 % te rashode za zaposlene u iznosu od 655.430.236,00 kn ili 41,0 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka. Svi drugi rashodi i izdaci (finansijski rashodi, naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, ostali rashodi, rashodi za nabavu nefinansijske imovine te izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova) ostvareni su u iznosu od 244.095.864,00 kn ili 15,2 % ukupnih rashoda i izdataka.

Vrijednosno značajnije odstupanje u odnosu na prethodnu godinu odnosi se na rashode za nabavu nefinansijske imovine koji su smanjeni za 263.500.506,00 kn ili 57,1 % jer su prethodne godine obavljena značajnija ulaganja u izgradnju Nove bolnice te druge rashode za 1.342.076,00 kn ili 66,8 % jer su smanjeni rashodi za naknade šteta fizičkim osobama. Izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova povećani su za 5.505.732,00 kn ili 26,0 % te finansijski rashodi za 2.972.683,00 kn ili 19,7 % zbog otplate glavnice kredita iz 2017. i 2019. te kamata na kredite kojima je financirana izgradnja Nove bolnice.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 655.430.236,00 kn, što je 40.378.649,00 kn ili 6,6 % više u odnosu na prethodnu godinu, najvećim dijelom zbog uvećanja osnovice plaća u državnim i javnim službama (od 1. svibnja 2022. za 4,0 % i od 1. listopada 2022. za 6,0 %), povećanja plaćanja prekovremenog rada i posebnih uvjeta rada te isplata plaća na temelju pravomoćnih sudskih presuda iz prethodnih godina. Također su uvećana materijalna prava zaposlenih (božićnice s 1.500,00 kn na 1.750,00 kn i dar djetetu sa 600,00 kn na 750,00 kn). Rashodi za zaposlene odnose se na brutoplaće u iznosu od 557.783.141,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 78.920.587,00 kn te druge rashode za zaposlene u iznosu od 18.726.508,00 kn (božićnice, jubilarne nagrade, otpremnine, naknade za godišnji odmor). Kod obračuna plaća su primjenjeni odgovarajući koeficijenti složenosti poslova u skladu s Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama (Narodne novine 25/13, 72/13, 151/13, 9/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14 – ispravak, 87/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15, 122/15, 10/17, 39/17, 40/17 – ispravak, 74/17, 122/17, 9/18, 57/18, 59/19, 79/19, 119/19, 50/20, 128/20, 141/20, 17/21, 26/21, 78/21, 138/21, 9/22, 31/22, 72/22, 82/22 i 99/22). Plaće se obračunavaju u okviru Centraliziranog obračuna plaća. Plaće i naknade obračunavane su i isplaćivane u skladu s propisima i općim aktima.

Najviša isplaćena brutoplaća u 2022. iznosila je 73.366,00 kn, a neto 52.581,00 kn, dok je najniža isplaćena brutoplaća iznosila 4.792,00 kn, a neto 3.834,00 kn. Prosječna brutoplaća iznosila je 14.046,00 kn, a neto 9.812,00 kn.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 700.110.154,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 50.981.329,00 kn ili 7,9 %. Odnose se na rashode za materijal i energiju u iznosu od 607.614.123,00 kn, rashode za usluge u iznosu od 65.839.205,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 15.813.954,00 kn, ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 10.816.375,00 kn te naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 26.497,00 kn. U okviru rashoda za materijal i energiju, vrijednosno značajniji su rashodi za lijekove u iznosu od 339.320.372,00 kn, medicinski potrošni materijal u iznosu od 188.842.435,00 kn, krvne pripravke u iznosu od 19.071.648,00 kn, električnu energiju u iznosu od 22.382.547,00 kn te rashodi za naftu za ogrjev u iznosu od 17.223.774,00 kn.

Rashodi za usluge ostvareni u iznosu od 65.839.205,00 kn odnose se na rashode za usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 31.104.354,00 kn, komunalne usluge u iznosu od 8.051.060,00 kn, zdravstvene i veterinarske usluge u iznosu od 6.438.050,00 kn (vrijednosno značajnije su usluge zubotehničkih laboratorija u iznosu od 1.886.321,00 kn i stručne zdravstvene usluge u području biologije i sudske medicine koje je obavljalo visoko učilište u iznosu od 1.513.310,00 kn), intelektualne i osobne usluge u iznosu od 3.506.133,00 kn (od čega se na idejna rješenja, projekte i elaborate odnosi 1.807.206,00 kn i odvjetničke usluge 1.034.456,00 kn), usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 2.292.034,00 kn (od čega se na usluge web servisa odnosi 1.415.135,00 kn), zakupnine i najamnine u iznosu od 1.938.030,00 kn (od čega se na zakupnine za prijevozna sredstva putem operativnog leasinga odnosi 686.692,00 kn i najam boca za medicinski kisik 503.217,00 kn), usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 1.907.339,00 kn (vrijednosno značajniji su rashodi za poštanske usluge 974.618,00 kn te troškovi telefona i interneta 895.586,00 kn), računalne usluge u iznosu od 667.884,00 kn te ostale usluge u iznosu od 9.934.321,00 kn (vrijednosno značajnije su naknada za energetsku uslugu uštede vode u iznosu od 4.143.610,00 kn, usluge zbrinjavanja infektivnog otpada u iznosu od 2.607.843,00 kn, troškove dežurstava liječnika iz drugih ustanova u iznosu od 2.025.697,00 kn te usluge arhiviranja u iznosu od 630.688,00 kn). U skladu s odredbama Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja, Klinički bolnički centar vodi evidenciju radnog vremena zaposlenika koji su upućeni na specijalističku edukaciju ili edukaciju iz uže specijalizacije iz druge ustanove. Plaću im isplaćuje ustanova u kojoj su zaposleni, a Klinički bolnički centar refundira dio plaće koji se odnosi na vrijeme provedeno u dežurstvu.

U okviru usluga tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 31.104.354,00 kn vrijednosno značajnije odnose se na usluge tekućeg održavanja medicinske opreme u iznosu od 16.451.439,00 kn, informatičke opreme u iznosu od 5.862.419,00 kn, postrojenja i opreme u iznosu od 4.568.024,00 kn te građevinskih objekata u iznosu od 3.431.597,00 kn. U okviru rashoda za komunalne usluge u iznosu od 8.051.060,00 kn vrijednosno značajniji odnose se na rashode za odvoz otpada u iznosu od 3.273.358,00 kn, opskrbu vodom u iznosu od 2.887.350,00 kn, komunalnu naknadu za zemljište u iznosu od 795.408,00 kn te naknadu za uređenje voda u iznosu od 463.516,00 kn.

U okviru rashoda za ostale usluge u iznosu od 9.934.321,00 kn vrijednosno značajniji su ostvareni za naknadu za energetsku uslugu (uštedu vode) u iznosu od 4.134.610,00 kn.

Ugovorom iz 2019. zaključenim s pružateljem energetske usluge na uštedi na troškovima vode i održavanju vodoopskrbnog sustava, utvrđeno je provođenje mjera poboljšanja učinkovitosti postojećeg vodoopskrbnog sustava u razdoblju od 15 godina (izvođenje radova, sanacija i/ili ugradnja opreme i materijala koji su nužni za ostvarenje ušteda vode). Ukupno ugovorena cijena odnosno naknada za pružanje energetske usluge za cijelo razdoblje iznosi 50.297.520,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, a prema odredbama Uredbe o ugovaranju i provedbi energetske usluge u javnom sektoru (Narodne novine 11/15) vodi se u izvanbilančnoj evidenciji kao tuđa imovina na korištenju. Po isteku ugovorenog razdoblja plaćanja usluge, provodi se procjena vrijednosti imovine na kojoj se ulagalo kako bi se ona revalorizirala za eventualnu rezidualnu vrijednost ulaganja nakon isteka razdoblja efektuiranja (provođenja). Ušteda je obračunana tako da je od prosječne potrošnje vode u trogodišnjem razdoblju ($617\ 815\ m^3$) zajamčena ušteda (smanjenje godišnje potrošnje vode) procijenjena na $480\ 000\ m^3$. Klinički bolnički centar se obvezao plaćati mjesecnu naknadu na način da pružatelju usluge pripada 49,0 % ostvarenih ušteda vode u obračunskom mjesecu pomnoženo s cijenom vode. Pružatelj usluge je u obvezi sastaviti izvještaj o ostvarenju zajamčene godišnje uštede. Ušteda vode obračunava se na način da se od referentne mjesecne potrošnje vode (mjesecnog prosjeka potrošnje od 2015. – 2018.) oduzima stvarna (izmjerena) potrošnja vode na vodomjerima u obračunskom mjesecu nakon provedenih mjera energetske obnove. Pružatelj usluge koristi Aquacontrol daljinski sustav nadzora potrošnje vode. Prema Izvještaju o ostvarenju godišnje zajamčene uštede za 2022., ostvarena je ušteda $513\ 529\ m^3$ vode ili 7.256.165,00 kn (po cijeni od $14,13\ kn/m^3$), od čega je pružatelju usluge pripalo 49,0 % vrijednosti ušteda uvećano za porez na dodanu vrijednost tako da rashod za navedenu naknadu iznosi 4.143.610,00 kn. Ušteda Kliničkog bolničkog centra na rashodima za vodu iznosi 3.934.659,00 kn. U Godišnjem izvještaju navedene su opisno poduzete aktivnosti tijekom 2022. s fotodokumentacijom. Na temelju izrađenog projekta hidrantske mreže tijekom 2022. izmijenjen je dio vanjskog cjevovoda i dio hidrantskog cjevovoda u glavnoj zgradi, na mjestima propuštanja saniran je dio cjevovoda unutar odjela, obavljene su interventne sanacije te je izmijenjen dio izljevnih elemenata.

Finansijski rashodi ostvareni u iznosu od 18.034.747,00 kn odnose se na rashode za kamate na primljene kredite u iznosu od 14.420.123,00 kn, zatezne kamate u iznosu od 3.331.874,00 kn (po pravomoćnim sudskim presudama zbog neobračunavanje dodataka na prekovremeni rad i manje utvrđenu osnovicu za obračun plaće te po naknadama šteta), kartične provizije u iznosu od 151.672,00 kn, bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 65.684,00 kn te negativne tečajne razlike u iznosu od 65.394,00 kn.

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu od 933.032,00 kn odnose se na isplaćene školarine zaposlenicima za poslijediplomske specijalističke studije u iznosu od 525.000,00 kn, poslijediplomske doktorske studije u iznosu od 168.855,00 kn, stručne i diplomske studije sestrinstva i nutricionizma u iznosu od 105.580,00 kn, polaganje specijalističkih ispita u iznosu od 56.000,00 kn te na školarine za nezdravstvene zaposlenike i stručni studij sestrinstva u iznosu od 77.597,00 kn. Upravno vijeće je u ožujku 2021. donijelo Pravilnik o stručnom usavršavanju i obrazovanju, kojim su uređeni uvjeti i način usavršavanja zaposlenika te njihova prava i obveze. Godišnje planove usavršavanja sastavljaju rukovoditelji organizacijskih jedinica, a odobrava ih ravnatelj. Podmiruju se troškovi poslijediplomskih stručnih studija i polaganja ispita u okviru specijalizacija koje se provode za potrebe Kliničkog bolničkog centra, a za doktorske studije jedna trećina troškova ako zaposlenici imaju preporuke i suglasnosti rukovoditelja organizacijske jedinice za pohađanje takvog studija i ravnatelja. Prava i obveze zaposlenika na školovanju i stručnom usavršavanju utvrđena su ugovorima.

Ostali rashodi u iznosu od 667.991,00 kn odnose se na isplate naknade šteta po sudskim presudama dobavljaču (izrada studije izvedivosti u vezi s podnošenjem prijave za projekt Rekonstrukcija i opremanje dnevnih bolnica i dnevnih kirurgija), pacijentima radi ishoda liječenja te zaposleniku za ozljedu na radu u iznosu od 651.910,00 kn i kapitalne donacije (prijenosna računala najboljim studentima Medicinskog fakulteta) u iznosu od 16.081,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 197.806.956,00 kn. Odnose se na rashode za građevinske objekte u iznosu od 143.981.221,00 kn (od čega se na izgradnju Nove bolnice odnosi 140.884.574,00 kn), nabavu opreme u iznosu od 46.511.966,00 kn (od toga za medicinsku opremu za Novu bolnicu u iznosu od 22.585.201,00 kn), dodatna ulaganja u građevinske objekte u iznosu od 7.058.156,00 kn, postavljanje Wi-Fi mreže u bolničkom prostoru (bežične lokalne računalne mreže putem kojih korisnici mogu na svojim uređajima bežično pristupiti internetu) te ulaganja u računalni program za digitalizaciju pisarnice u iznosu od 255.613,00 kn.

U okviru rashoda za dodatna ulaganja na građevinskim objektima u iznosu od 7.058.156,00 kn vrijednosno značajniji odnose se na uređenje prostora za smještaj radiološko-angiološkog uređaja s CBCT-om za potrebe intervencijske radiologije u iznosu od 3.896.163,00 kn, rekonstrukciju dijela prizemlja zgrade Klinike za nuklearnu medicinu za smještaj SPECT/CT gama kamere u iznosu od 1.439.329,00 kn te uređenje prostora Bronhoskopije u iznosu od 1.048.658,00 kn. Navedeni prostori opremljeni su i novom opremom (nabavljena je SPECT/CT gama kamera u iznosu od 6.056.612,00 kn, radiološko-angiološki uređaj s CBCT-om u iznosu od 5.039.900,00 kn te set za bronhoskopiju u iznosu od 2.024.240,00 kn).

Izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 26.653.138,00 kn odnose se na otplatu glavnice primljenih kredita od Hrvatske banke za obnovu i razvoj za izgradnju Nove bolnice u iznosu od 4.630.210,00 kn (kredit u iznosu od 70.000.000,00 kn iz 2017.) i 22.022.928,00 kn (kredit u iznosu od 330.000.000,00 kn iz 2019.).

Za 2022. ostvaren je višak prihoda i primitaka u iznosu od 44.037.905,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodnog razdoblja iznosio je 423.501.960,00 kn, tijekom godine umanjen je za ranije pogrešno evidentirane rashode za bolovanje tako da ukupni preneseni manjak iznosi 423.032.467,00 kn. Manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 378.994.562,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2022., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 1.627.693.053,00 kn.

U tablici broj 4 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2022.

Tablica broj 4

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2022.

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
		1	2	3
1.	Nefinancijska imovina	1.380.466.613,00	1.538.549.327,00	111,5
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	24.717.668,00	24.717.668,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	475.211.243,00	472.066.447,00	99,3
1.3.	Postrojenja i oprema	83.302.880,00	86.748.847,00	104,1
1.4.	Prijevozna sredstva	234.755,00	157.186,00	67,0
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	761.336.475,00	916.483.052,00	120,4
1.6.	Druga nefinancijska imovina	35.663.592,00	38.376.127,00	107,6
2.	Financijska imovina	89.263.195,00	89.143.726,00	99,9
2.1.	Novčana sredstva	169.834,00	457.013,00	269,1
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	16.039.774,00	15.232.915,00	95,0
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	14.000,00	14.000,00	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	72.659.827,00	73.173.674,00	100,7
2.5.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	379.760,00	266.124,00	70,1
	Ukupno imovina	1.469.729.808,00	1.627.693.053,00	110,7
3.	Obveze	1.168.423.413,00	1.131.086.144,00	96,8
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	447.110.941,00	431.917.315,00	96,6
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	27.985.430,00	996.377,00	3,6
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	691.432.919,00	695.398.902,00	100,6
3.4.	Odgodeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	1.894.123,00	2.773.550,00	146,4
4.	Vlastiti izvori	301.306.395,00	496.606.909,00	164,8
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	1.469.729.808,00	1.627.693.053,00	110,7
	Izvanbilančni zapisi	1.570.829.116,00	1.530.040.096,00	97,4

Koncem 2022. nefinancijska imovina iskazana je u vrijednosti od 1.538.549.327,00 kn i u odnosu na stanje iskazano početkom godine veća je za 158.082.714,00 kn ili 11,5 %. Vrijednosno značajnije je povećana vrijednost nefinancijske imovine u pripremi za 155.146.577,00 kn ili 20,4 % zbog nastavka izgradnje Nove bolnice, novčana sredstva za 287.179,00 kn ili 169,1 % te odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja za 879.427,00 kn ili 46,4 % zbog evidentiranja rashoda za koje nisu dostavljeni računi, a terete tekuće razdoblje (usluge i materijal). Znatno su smanjene obveze za nabavu nefinancijske imovine za 26.989.053,00 kn ili 96,4 % koje su podmirene iz kredita.

Vrijednost zemljišta koncem 2022. iskazana u iznosu od 24.717.668,00 kn odnosi se na zemljište na lokacijama Rijeka u iznosu od 14.604.288,00 kn, Sušak u iznosu od 5.208.280,00 kn, Kantrida u iznosu od 3.800.000,00 kn, Ičići u iznosu od 740.300,00 kn i Kraljevica u iznosu od 364.800,00 kn.

Vrijednost građevinskih objekata iskazana je u iznosu od 472.066.447,00 kn i u odnosu na stanje početkom godine manja je za 3.144.796,00 kn ili 0,7 % zbog obračuna ispravka vrijednosti. Vrijednost građevinskih objekata odnosi se na vrijednost zdravstvenih objekata i laboratorija u iznosu od 418.533.800,00 kn, drugih građevinskih objekata (kuhinje, skladišta, praonice rublja, trafostanice, kotlovnice) u iznosu od 38.403.517,00 kn, uredskih zgrada u iznosu od 13.894.099,00 kn te stambenih objekata u iznosu od 1.235.031,00 kn. Navedeni objekti nalaze se na tri lokacije. Najvećim dijelom su u vlasništvu Kliničkog bolničkog centra, osim zdravstvenih objekata na lokaciji Kantrida koji su u vlasništvu Grada Rijeke. Klinički bolnički centar za njihovo korištenje nema zaključene ugovore.

Postrojenja i oprema iskazani su u vrijednosti od 86.748.847,00 kn, a odnose se na medicinsku i laboratorijsku opremu u iznosu od 76.405.273,00 kn, uredsku opremu u iznosu od 6.311.291,00 kn, opremu za održavanje i zaštitu u iznosu od 1.823.361,00 kn te drugu opremu u iznosu od 2.208.922,00 kn (mjerni i kontrolni uređaji, komunikacijska oprema, oprema za održavanje i zaštitu te drugo).

Vrijednosno značajnije ulaganje u okviru imovine u pripremi odnosi se na izgradnju Nove bolnice u iznosu od 877.821.662,00 kn, ugradbenu medicinsku opremu za Novu bolnicu u iznosu od 11.712.478,00 kn te uređenje prostora za smještaj radiološko-angiološkog uređaja s CBCT-om za potrebe intervencijske radiologije u iznosu od 3.896.163,00 kn.

U okviru druge nefinansijske imovine (zaliha, projektne dokumentacije, računalnih programa, prijevoznih sredstava) u iznosu od 38.376.127,00 kn vrijednosno značajnija imovina odnosi se na vrijednost zaliha u iznosu od 34.252.395,00 kn, i to zaliha medicinskog potrošnog materijala u iznosu od 17.563.922,00 kn, lijekova u iznosu od 14.827.907,00 kn, krvnih pripravaka u iznosu od 470.929,00 kn i drugih zaliha u iznosu od 1.389.637,00 kn (zalihe goriva, živežnih namirnica, tehničkog i tekstilnog materijala, uredskog materijala te rezervnih dijelova).

Koncem 2022. finansijska imovina iznosi 89.143.726,00 kn i odnosi se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 73.173.674,00 kn, druga potraživanja u iznosu od 15.232.915,00 kn, novac u banci i u blagajni u iznosu od 457.013,00 kn, potraživanja od prodaje nefinansijske imovine u iznosu od 266.124,00 kn te dionice i udjele u glavnici u iznosu od 14.000,00 kn.

Ukupna potraživanja prije ispravka vrijednosti koncem 2022. iskazana su u iznosu od 103.277.259,00 kn. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 87.778.220,00 kn (od čega potraživanja za naplaćena, a neutrošena sredstva u državnoj riznici iznose 7.089.557,00 kn), od zaposlenih te za više plaćene poreze i doprinose i druga potraživanja u iznosu od 15.232.915,00 kn (vrijednosno najznačajnija su od HZZO-a za bolovanja iznad 42 dana u iznosu od 14.266.757,00 kn) te potraživanja od prodaje stanova na obročnu otplatu na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu od 266.124,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja iznosi 14.604.546,00 kn te potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 88.672.713,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja odnosi se na ispravak potraživanja po stopi od 100,0 % za kašnjenje u naplati iznad tri godine u iznosu od 12.101.538,00 kn te po stopi od 50,0 % za kašnjenje od jedne do tri godine u iznosu od 2.503.008,00 kn. Prema obveznim analitičkim podacima iz Bilance sa stanjem na dan 31. prosinca 2022., od ukupnih potraživanja za prihode poslovanja i od prodaje nefinansijske imovine u iznosu od 73.439.798,00 kn, dospjela su potraživanja u iznosu od 27.707.437,00 kn ili 37,7 %. Do konca kolovoza 2023. od dospjelih potraživanja naplaćena su u iznosu od 7.898.651,00 kn ili 28,5 %.

Ukupne obveze su koncem 2022. iskazane u iznosu od 1.131.086.144,00 kn, što je 37.337.269,00 kn ili 3,2 % manje u odnosu na stanje početkom godine. Značajno su smanjene obveze za nabavu nefinancijske imovine za 26.989.053,00 kn ili 96,4 %, dok su značajnije povećane obveze za financijske rashode za 1.551.333,00 kn ili 73,2 % (zbog interkalarnih kamata za primljeni kredit) te obveze za zaposlene za 5.832.366,00 kn ili 11,6 % (zbog povećanja osnovice plaće i naknade za prijevoz na posao i s posla tijekom 2022. te isplate bolovanja uslijed pandemije koronavirusa).

Ukupne obveze odnose se na obveze za kredite u iznosu od 695.398.902,00 kn, obveze za rashode poslovanja u iznosu od 431.917.315,00 kn, odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja u iznosu od 2.773.550,00 kn te obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 996.377,00 kn. Obveze za kredite odnose se na obveze za tri tuzemna kredita. Klinički bolnički centar je s Hrvatskim bankom za obnovu i razvitak zaključio tri ugovora o kreditu. Prvi ugovor zaključen je u rujnu 2017. u iznosu od 70.000.000,00 kn uz kamatnu stopu od 2,0 %. Namjena kredita bila je izgradnja Nove bolnice (iskop građevinske jame i usluge stručnog nadzora nad izvođenjem radova, projektantskog nadzora i upravljanja projektom gradnje, izgradnja objekta, usluge izmjene postojeće projektne dokumentacije i usluge koordinatora). Kredit je iskorišten do 2019. u ukupnom iznosu od 69.453.148,00 kn, a stanje obveza po navedenom kreditu koncem 2022. iskazano je u iznosu od 55.562.518,00 kn. Drugi ugovor zaključen je u prosincu 2019. u iznosu od 330.000.000,00 kn uz kamatnu stopu od 2,0 %. Namjena kredita bila je izgradnja Nove bolnice (termoenergetski blok, otvoreno višeetažno parkiralište, dječja bolnica, klinika za ginekologiju i porodništvo te laboratorijski sadržaji). Kredit je iskorišten do 2021. u ukupnom iznosu od 330.343.924,00 kn, a stanje obveza po navedenom kreditu koncem 2022. iskazano je u iznosu od 291.803.799,00 kn. Treći ugovor zaključen je u srpnju 2021. u iznosu od 350.000.000,00 kn uz kamatnu stopu od 2,0 %. Namjena kredita bila je izgradnja Nove bolnice (dovršetak građevinskih objekata i nabava opreme). Kredit je iskorišten do 2022. u ukupnom iznosu od 348.032.585,00 kn (od toga u 2022. u iznosu od 30.619.121,00 kn) te je stanje obveza po navedenom kreditu koncem 2022. iskazano u iznosu od 348.032.585,00 kn. Interkalarna kamata po navedenom kreditu iznosi ukupno 8.775.304,00 kn, od čega se na 2022. odnosi 7.038.999,00 kn. Za sve kredite ugovoreni su instrumenti osiguranja plaćanja, i to zadužnice, bjanko-mjenice i jamstva Republike Hrvatske, Ministarstva financija. Sredstva za otplatu navedenih kredita planiraju se i izvršavaju s pozicija Državnog proračuna, Ministarstva financija. U Glavnoj knjizi državnog proračuna, u okviru izvanbilančnih evidencija, evidentirane su koncem 2022. potencijalne obveze po danim državnim jamstvima za tri kredita Kliničkog bolničkog centra u ukupnom iznosu od 696.708.580,00 kn. Navedene potencijalne obveze po danim državnim jamstvima za kredite Kliničkog bolničkog centra iskazane su i u Izvještaju o danim državnim jamstvima za 2022. Obveze po navedenim kreditima evidentirane su u poslovnim knjigama te iskazane u finansijskim izvještajima Kliničkog bolničkog centra za 2022., a otplate glavnice i kamata kredita u 2022. izvršene su s pozicija Kliničkog bolničkog centra, iz općih prihoda i primitaka državnog proračuna (izvor 11). Tijekom 2022. otplaćena je glavnica i kamate (redovne i interkalarnе) u iznosu od 40.468.287,00 kn. Krediti su korišteni u skladu s namjenom, za izgradnju Nove bolnice i nabavu opreme.

Vrijednosno najznačajnije obveze za rashode poslovanja odnose se na obveze za lijekove u iznosu od 152.387.923,00 kn, obveze za primljene predujmove od HZZO-a u iznosu od 129.573.380,00 kn, obveze za plaće zaposlenih u iznosu od 57.290.443,00 kn, medicinski potrošni materijal u iznosu od 54.462.339,00 kn, usluge održavanja opreme u iznosu od 5.787.711,00 kn te obveze za financijske rashode u iznosu od 3.669.415,00 kn (vrijednosno značajne su obveze za interkalarnu kamatu za kredit iz 2021. u iznosu od 786.417,00 kn i obveze za nerealiziranu valutnu klauzulu za primljeni kredit u 2017. i 2021. odnosno razliku između stanja obveza za kredite i zajmove u valuti euro i stanja dobivenog vrijednosnim usklađenjem obveze za kredite i zajmove na 31. prosinca 2022. prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke u iznosu od 1.871.689,00 kn). Obveze za primljene predujmove od HZZO-a u iznosu od 129.573.380,00 kn odnose se na dodatna sredstva koja su doznačena iz Državnog proračuna putem HZZO-a zbog problema s likvidnosti i nemogućnosti podmirivanja obveza prema dobavljačima lijekova i medicinskog potrošnog materijala (u 2021. na temelju odluka Upravnog vijeća HZZO-a doznačena su sredstva u ukupnom iznosu od 153.366.399,00 kn). Novčana sredstva Klinički bolnički centar nije vraćao, već ih je evidentirao kao predujmove.

Od ukupnih obveza, dospjele su obveze u iznosu od 117.256.802,00 kn, što je 3.647.667,00 kn ili 3,2 % više u odnosu na stanje početkom godine. Vrijednosno značajno su povećane dospjele obveze za lijekove za 15.719.151,00 kn ili 19,5 %. Na dospjele obveze do 60 dana odnosi se 64.567.948,00 kn, na dospjele obveze od 61 do 180 dana odnosi se 52.519.788,00 kn, na dospjele obveze od 181 do 360 dana odnosi se 156.358,00 kn, a na dospjele obveze preko 360 dana odnosi se 12.708,00 kn. Vrijednosno značajnije dospjele obveze odnose se na obveze za lijekove u iznosu od 96.187.603,00 kn te medicinski potrošni materijal u iznosu od 19.756.770,00 kn. Do konca kolovoza 2023. podmirene su dospjele obveze u iznosu od 117.161.056,00 kn ili 99,9 %.

Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja iznose 2.773.550,00 kn, a odnosi se na neutrošene prihode od donacija (materijala, krvnih pripravaka) u iznosu od 1.255.920,00 kn, naplaćene prihode budućih razdoblja u iznosu od 827.201,00 kn te rashode za koje nisu dostavljeni računi, a terete tekuće razdoblje u iznosu od 690.429,00 kn (nabava usluga, materijala).

Izvanbilančni zapisi u iznosu od 1.530.040.096,00 kn odnose se na tri jamstva Republike Hrvatske kao solidarnog jamca za kreditna zaduženja kod Hrvatske banke za obnovu i razvoj u iznosu od 892.189.176,00 kn, potraživanja od HZZO-a u iznosu od 502.387.878,00 kn (nepriznata potraživanja za obračunane usluge za bolničku i specijalističko-konzilijsku zaštitu te dopunsko zdravstveno osiguranje), potencijalne obveze po sudskim sporovima u tijeku u iznosu od 57.010.187,00 kn, primljene instrumente osiguranja plaćanja u iznosu od 43.464.168,00 kn i dane instrumente osiguranja plaćanja u iznosu od 10.000,00 kn te tuđu imovinu dobivenu na korištenju u iznosu od 34.978.687,00 kn (vrijednosno najznačajniji su medicinski aparati dobiveni od dobavljača medicinskog potrošnog materijala u iznosu od 31.400.894,00 kn; 20 vozila nabavljenih putem operativnog leasinga u iznosu od 2.752.147,00 kn; medicinska oprema u iznosu od 552.191,00 kn).

Projekti financirani u 2022.

Vlada Republike Hrvatske je 2021. donijela Nacionalni plan razvoja zdravstva za razdoblje od 2021. do 2027. i Akcijski plan razvoja zdravstva za razdoblje od 2021. do 2025. (Narodne novine 147/21).

Navedenim Nacionalnim planom utvrđeni su posebni ciljevi, mjere, projekti i aktivnosti s osnovnim ciljem unaprjeđenja zdravstvenog sustava i zdravstvenih ishoda populacije. Nacionalni plan usklađen je s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030., Programom Vlade Republike Hrvatske, Nacionalnim planom oporavka i otpornosti 2021. – 2026. te Smjernicama Europske komisije za kohezijsku politiku za razdoblje od 2021. do 2027. Akcijskim planom za provedbu Nacionalnog plana za svaki posebni cilj utvrđen je pokazatelj ishoda, početna vrijednost pokazatelja ishoda za ukupno razdoblje, ciljana vrijednost pokazatelja ishoda, ukupan procijenjeni trošak provedbe posebnog cilja, mjere za provedbu, svrha provedbe mjere, rok provedbe mjere i pokazatelj rezultata mjere.

Strategija Kliničkog bolničkog centra donesena je za razdoblje 2021. – 2025. Misija je razvijanje tercijarnog zdravstvenog centra šire regije posvećenog kontinuiranom razvoju struke u sinergiji sa znanostu i nastavom; jačanje infrastrukturnih, tehnoloških i kadrovskih kapaciteta te u skladu s načelima međunarodne izvrsnosti akademskog zdravstva biti uvijek u mogućnosti na najbolji način odgovoriti zahtjevima svakog pojedinog korisnika. Vizija je osigurati svakom bolesniku dostupnu zdravstvenu uslugu najviše kvalitete uz istodobno puno uvažavanje njegovog osobnog integriteta i dostojanstva. Strateški ciljevi su, između ostalog, Infrastrukturni razvoj i izgradnja novih bolničkih kapaciteta; Znanstveno-istraživačka i nastavna djelatnost, centri izvrsnosti, internacionalizacija i osnivanje sveučilišne bolnice; Organizacija rada i unapređenje komunikacije (povećanje dostupnosti bolničke zdravstvene zaštite, unapređenje kvalitete i učinkovitosti bolničkih usluga te poboljšanje djelotvornosti poslovanja s racionalizacijom troškova); Upravljanje kvalitetom zdravstvene zaštite (praćenje rezultata rada i ishoda liječenja) te Digitalna transformacija (poslovnih i medicinskih procesa, integracija sa širom digitalnom infrastrukturom unutar sustava zdravstva, optimizacija i konsolidacija podatkovnih sustava uz najviše razine digitalne sigurnosti ključni su prioriteti djelovanja ustanove u cjelini).

U cilju zaštite, očuvanja unaprjeđenja zdravlja planirano je pet projekata i programa, i to: Administracija i upravljanje, Izravna kapitalna ulaganja te projekti financirani iz europskih fondova (Povećanje kapaciteta *cyber* sigurnosti i sukladnosti s NIS direktivom kojom se uvode zajedničke mjere u svim državama članicama Europske unije za postizanje visoke razine zaštite kibernetičke sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava; Regionalni centar kompetentnosti Mlinarska; Horizon projekt istraživanje).

- Izravna kapitalna ulaganja

Finansijskim planom za 2022. projekt Izravna kapitalna ulaganja planiran je u iznosu od 281.706.459,00 kn, a ostvaren u iznosu od 271.539.293,00 kn, što je 10.167.166,00 kn ili 3,6 % manje od plana. Odnose se na izgradnju Nove bolnice s opremanjem, nabavu opreme za potrebe riječkog i sušačkog lokaliteta te dodatna ulaganja na građevinskim objektima. Izvori financiranja bila su sredstva državnog proračuna u iznosu od 245.174.859,00 kn, kredit Hrvatske banke za obnovu i razvoj u iznosu od 21.953.569,00 kn, vlastiti prihodi u iznosu od 3.028.810,00 kn, donacije u iznosu od 1.248.652,00 kn, ostali prihodi za posebne namjene (43) u iznosu od 88.341,00 kn te prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 45.062,00 kn.

U okviru Izravnih kapitalnih ulaganja vrijednosno najznačajniji je projekt izgradnje Nove bolnice, a tijekom 2022. ostvareni su rashodi i izdaci u ukupnom iznosu od 200.742.223,00 kn, od čega se na radove odnosi 178.447.356,00 kn, ulaganja u opremu 17.710.864,00 kn, troškove nadzora 3.199.741,00 kn, troškove upravljanja projektom 957.124,00 kn te drugo 427.138,00 kn (izrada energetskog certifikata, testiranje i priključci).

Izgradnja Nove bolnice obuhvaća objedinjavanje dječje bolnice (trenutačno smještene na lokalitetu Kantrida i ginekologije s riječkog lokaliteta) te zajedničkih djelatnosti važnih za unaprjeđenje rada cijelog Kliničkog bolničkog centra (laboratoriji, sterilizacija, centralna kuhinja i praonica rublja smještena u zasebnoj zgradi tehnolo-ekonomskog bloka s višeetažnim parkiralištem, pogon za zbrinjavanje infektivnog otpada koji će se suvremenim tehnološkim rješenjima pretvarati u ekološki prihvatljivo kruto gorivo). Cilj je da se, uz kvalitativni iskorak u zdravstvenoj zaštiti, objedinjavanjem navedenih djelatnosti na istom lokalitetu značajno pridoneće i racionalizaciji troškova poslovanja.

Ulaganje u izgradnju Nove bolnice planirano je u vrijednosti od 1.179.371.930,00 kn, a uključuje troškove projektiranja, izvođenja građevinskih radova, stručnog nadzora nad izvođenjem radova, nabavu opreme te nužne pripremne radnje radi započinjanja izgradnje (iskop građevinske jame, premještanje i rekonstrukciju prostora za smještaj Objedinjenog hitnog bolničkog prijema na Sušaku s nabavom opreme).

U razdoblju 2016. – 2022. uloženo je 919.956.738,00 kn, a za završetak u razdoblju 2023. – 2024. planirano je uložiti (u nabavu opreme) 259.415.192,00 kn. U okviru ulaganja vrijednosno najznačajnija se odnose na izgradnju objekata u vrijednosti od 811.120.3054,00 kn. Vlada Republike Hrvatske je 2017. i 2018. odobrila tri jamstva za kreditno zaduženje za projekt izgradnje Nove bolnice koji se financira putem Hrvatske banke za obnovu i razvitak ukupno u iznosu od 750.000.000,00 kn. Preostali iznos financiran je iz sredstava Državnog proračuna. Također, planirani izvori financiranja opremanja Nove bolnice tijekom 2023. i 2024. su sredstva Državnog proračuna.

Ukupno ugovorena vrijednost izvođenja radova uključujući i Dodatak IV iznosi 653.724.429,42 kn bez poreza na dodanu vrijednost (817.155.506,77 kn s porezom na dodanu vrijednost). Unutar ugovorenog roka izvoditelj je podnio zahtjev za korekcijom cijena zbog povećanja troškova (povećanje cijene elemenata) u iznosu od 13.042.719,00 kn, što mu je i odobreno. Izvođenje radova započelo je 26. rujna 2019., a primopredaja radova obavljena je 6. svibnja 2022. (u skladu s ugovorenim rokom). Radovi su izvedeni u vrijednosti od 650.104.587,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (812.630.736,00 kn s porezom na dodanu vrijednost) ili 99,6 % ukupno ugovorene vrijednosti. U skladu s Uputom Ministarstva zdravstva iz kolovoza 2017. osnovano je Povjerenstvo za praćenje i realizaciju projekta, koje je mjesечно izvještavalo Ministarstvo o napretku izvođenja radova te su podnesena 33 mjeseca izvještaja.

Ugovor o vođenju Druge faze izgradnje nove bolnice (konzultantske usluge odnosno tehnička i administrativna podrška Kliničkim bolničkom centru na upravljanju izgradnjom) zaključen je 7. prosinca 2017. (rok 39 mjeseci), a dodatkom Ugovoru u studenome 2019. rok pružanja usluga produžen je do početka srpnja 2022. Zadaci voditelja projekta bili su kontrola vremenskog i finansijskog toka izgradnje, kvalitete izvedenih radova i ugrađenih materijala te mjesечно dostavljanje projektnih izvješća. Završno izvješće voditelja projekta podneseno je koncem lipnja 2022.

Ugovor o stručnom nadzoru nad izvođenjem radova zaključen je u kolovozu 2019. u iznosu od 7.988.750,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Za nabavu opreme (medicinske, nemedicinske i informatičke) planirano je provesti postupke javne nabave u vrijednosti od 220.000.000,00 kn podijeljeno u grupe. Nabava opreme za kuhinju, restoran te praonicu rublja čini jedan projekt procijenjene vrijednosti od 25.095.000,00 kn, a razdoblje provođenja projekta nabave planirano je u roku od 15 mjeseci.

U 2023. su u tijeku postupci javne nabave opreme, a konačno preseljenje pojedinih organizacijskih jedinica na novu lokaciju očekuje se do konca 2023.

- Povećanje kapaciteta cyber sigurnosti i sukladnosti s NIS direktivom u Kliničkom bolničkom centru

Navedeni projekt planiran je u iznosu od 1.104.583,00 kn, a ostvaren je u iznosu od 375.301,00 kn, što je manje za 729.282,00 kn ili 66,0 %. Ukupna vrijednost investicije je planirana u iznosu od 2.489.942,00 kn. Izvori financiranja su sredstva iz programa CEF Telecom za razvoj Europske infrastrukture digitalnih usluga (*Croatian eInvoicing for Local and Regional Authorities / In-LoRe*) u iznosu od 1.867.457,00 kn ili 75,0 %, a 622.485,00 kn ili 25,0 % financira Klinički bolnički centar.

Cilj projekta je povećati kibernetičku sigurnost te je uskladiti s NIS direktivom (koja obuhvaća zajedničke mjere u svim državama članicama Europske unije za postizanje visoke razine zaštite kibernetičke sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava) i Nacionalnom strategijom o kibernetičkoj sigurnosti povećanjem tehničkih, profesionalnih i organizacijskih kompetencija korisnika. Planirana je nadogradnja tehničke infrastrukture i zaštita server sale te nadogradnja i jačanje sigurnosti cijele računalne mreže. Klinički bolnički centar planira razviti vlastitu politiku kibernetičke sigurnosti i definirati proceduru izvještavanja o incidentima kibernetičke sigurnosti.

Ugovor o dodjeli sredstava za navedeni projekt zaključili su u kolovozu 2020. Europska izvršna agencija za zdravljie i digitalno gospodarstvo i Klinički bolnički centar, s predviđenim trajanjem 36 mjeseci. Navedenim projektom planirano je razvijanje postupaka obuke, revizije te savjetovanja za osposobljavanje i drugih pružatelja zdravstvenih usluga.

Do 2022. ostvareni su rashodi u iznosu od 514.321,00 kn, a u 2022. u iznosu od 375.301,00 kn odnosno ukupno 889.622,00 kn. Rashodi ostvareni u 2022. odnose se na plaće pet djelatnika (članova projektnog tima) u iznosu od 172.779,00 kn, nastavak suradnje s vanjskim stručnjacima koji sudjeluju u donošenju procedura i razvoju sustava na području kibernetičke sigurnosti u iznosu od 158.050,00 kn te druge usluge u iznosu od 44.472,00 kn.

Planirana građevinska rekonstrukcija i prilagodba server sale kako bi se povećala sigurnost informatičkog sustava u iznosu od 400.000,00 kn nije obavljena te nisu nabavljeni računalni programi i računalna oprema. Na temelju provedenog postupka nabave radova zaključen je ugovor, ali s obzirom na to da bi premještanje računalne opreme iz server sale dovelo u pitanje sigurnost čitavog sustava, odlučeno je da se u 2023. obave radovi u manjem obujmu odnosno tekuće održavanje prostora nakon čega će se provesti postupak nabave računalnih programa i računalne opreme.

- Regionalni centar kompetentnosti Mlinarska

Navedeni projekt planiran je za 2022. u iznosu od 392.638,00 kn, a ostvaren je u iznosu od 359.306,00 kn, što je manje za 33.332,00 kn ili 8,5 %. Rashodi za ovaj projekt financirani su iz Europskog socijalnog fonda u finansijskom razdoblju 2014. – 2020. u iznosu od 307.206,00 kn i sredstava učešća za pomoći u iznosu od 52.100,00 kn.

Cilj projekta je program redovitog strukovnog obrazovanja u ustanovama koje su regionalni centri kompetentnosti.

Projekt se provodi na temelju Ugovora kojim su ukupno ugovorena bespovratna sredstva u iznosu od 46.555.166,00 kn, a udjel Kliničkog bolničkog centra, kao partnera na projektu, iznosi 785.271,00 kn. Potpisnici Ugovora su Ministarstvo znanosti i obrazovanja (posredničko tijelo razine 1), Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih (posredničko tijelo razine 2) te Škola za medicinske sestre Mlinarska, Zagreb (korisnik bespovratnih sredstava). Ugovorom je razdoblje provedbe projekta određeno od prosinca 2019. do prosinca 2023. Glavni cilj projekta je strukovno obrazovanje. Osnovne aktivnosti projekta uključuju organizaciju ljetnih praksi za medicinske sestre, pripremu edukativnih i promotivnih materijala, koordinaciju učenika prilikom ljetne prakse i pravovremeno izvještavanje partnera i vođenje aktivnosti. S obzirom na pandemiju koronavirusa, u prvoj godini provedbe se nisu održale projektne aktivnosti, a u 2022. najvećim dijelom rashodi se odnose na plaće zaposlenika (glavne sestre – mentori na praksama, voditelja projekta, koordinatora aktivnosti i asistenta za administrativno i financijsko praćenje). U 2022. održan je stručni sajam za učenike srednjih škola te je provedena ljetna praksa za 113 učenika.

- Horizon projekt istraživanja

Navedeni projekt planiran je u iznosu od 405.454,00 kn, a ostvaren je u iznosu od 120.149,00 kn. Tijekom 2022. spojena su dva Horizon projekta, i to: Uspostavljanje međunarodnih standarda u analizi izvještaja pacijenata vezanih za ishode liječenja i podataka o kvaliteti života pacijenata uključenih u klinička ispitivanja raka (SISAQOL-IMI) te Inducirana aktivacija endogenih patogenih retrovirusnih ovojnica HERVCOV (SARS-CoV-2).

Za prvi projekt vodeći partner je Europska organizacija za istraživanje i liječenje raka AISBL (EORTC), a Klinički bolnički centar je partner na projektu (uključen je još 31 partner). Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava zaključen je u siječnju 2021. u iznosu od 23.572.025,00 kn za razdoblje provedbe od 48 mjeseci. Udjel Kliničkog bolničkog centra u ukupnoj vrijednosti projekta je 464.502,00 kn. Cilj projekta je postizanje konsenzusa o prikladnim metodama za analizu valjanih ishoda koje su prijavili pacijenti u nasumičnim kliničkim ispitivanjima raka i priopćavanje dogovora na standardizirani način koji je svima razumljiv. Klinički bolnički centar je manjinski partner zadužen za aktivnosti u vezi s mjerama za postizanje vidljivosti rezultata istraživanja, konkretnije organiziranje i koordiniranje te objavljivanje stručnih članaka i sažetaka (ne sudjeluje u kliničkim istraživanjima i ne uključuje pacijente Kliničkog bolničkog centra). Rashodi su planirani u iznosu od 137.399,00 kn, a ostvareni u iznosu od 112.166,00 kn i odnose se na naknade za rad članova projektnog tima te druge usluge.

Drugi projekt se bavi razumijevanjem patogene uloge ovojnice proteina HERV-W i razvojem novih prognostičkih markera i terapijskih ciljeva za personalizirano liječenje sindroma povezanih s bolesti koronavirusa. Cilj projekta je proučavanje učinka infekcije SARS-CoV-2 na aktivaciju HERV-W proteina i posljedično patologije kod pacijenata zaraženih koronavirusom. Vodeći partner je Europska zdravstvena i digitalna izvršna agencija (HADEA, izvršna agencija Europske unije), a koordinator je Nacionalni institut za zdravlje i medicinska istraživanja (L'Institut national de la santé et de la recherche médicale). Klinički bolnički centar je partner na projektu (uz šest drugih partnera). Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava je zaključen u iznosu od 51.582.370,00 kn, od čega udjel Kliničkog bolničkog centra iznosi 2.993.381,00 kn. Rok provedbe projekta je 60 mjeseci, a provedba je započela u srpnju 2022. U provedbu projekta uključeno je deset zaposlenika. Planirani rashodi u iznosu od 268.055,00 kn odnose se na naknade za redovan rad projektnog tima, troškove službenih putovanja i nabavu opreme, a ostvareni su za službena putovanja u iznosu od 7.983,00 kn.

U odnosu na planirano manje su ostvareni za 260.072,00 kn ili 96,6 % zbog kašnjenja u angažiranja članova projektnog tima te početka provedbe testiranja i uzorkovanja pacijenta.

III. REVIZIJA ZA 2022.

Postupci revizije provedeni su od 13. veljače 2023. do 28. veljače 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi finansijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja
- provjeriti ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planiranim aktivnostima i namjenama
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na finansijsko poslovanje
- provjeriti mogućnost podmirivanja obveza
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 131. – 140. (Narodne novine 144/21)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22)
4. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
5. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (Ministarstvo financija, prosinac 2015.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o zdravstvenoj zaštiti
2. Zakon o dobrovoljnem zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 85/06, 150/08, 71/10, 53/20 i 120/21)
3. Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 80/13, 137/13 i 98/19)
4. Zakon o lijekovima (Narodne novine 76/13, 90/14 i 100/18)
5. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
6. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
7. Zakon o radu (Narodne novine 93/14, 127/17 i 98/19)
8. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22)
9. Pravilnik o kategorizaciji medicinsko-tehničke opreme zdravstvenih ustanova (Narodne novine 12/12, 99/13 i 63/16)

10. Pravilnik o kliničkim ispitivanjima lijekova i dobroj kliničkoj praksi (Narodne novine 25/15, 124/15 i 32/21)
11. Opći uvjeti ugovora o provođenju specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 160/13, 17/15, 129/17 i 42/18)
12. Opći uvjeti ugovora o provođenju bolničke zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 160/13, 17/15, 129/17 i 42/18)
13. Odluka o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja
14. Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 128/17, 47/18, 123/19 i 66/20)
15. Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 56/22 i 127/22)
16. Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 29/18, 35/19, 78/19, 92/19 i 56/20)
17. Pravilnik o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave (Narodne novine 65/17 i 75/20)
18. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20)
19. Zakon o proračunu
20. Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 49/14, 51/14 – ispravak, 11/15, 17/15, 123/16 – ispravak, 129/17, 9/21 i 90/22)
21. Zakon o osnovici plaća u javnim službama (Narodne novine 39/09 i 124/09)
22. Zakon o plaćama u javnim službama (Narodne novine 27/01)
23. Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20 i 151/22)
24. Zakon o pravu na pristup informacijama
25. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
26. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
27. Pravilnik o normativima i standardima za obavljanje zdravstvene djelatnosti
28. Pravilnik o mjerilima za stavljanje lijekova na listu lijekova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje kao i način utvrđivanja cijena lijekova koje će plaćati Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje te način izvještavanja o njima (Narodne novine 33/19)
29. Odluka o isplati materijalnih prava i drugih naknada i o visini osnovice za obračun plaće u javnim službama (Narodne novine 118/17)
30. Odluka o zabrani novog zapošljavanja službenika i namještenika u javnim službama (Narodne novine 35/22)
31. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama
32. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu
33. Uredba o ugovaranju i provedbi energetskih usluga u javnom sektoru
34. Pravilnik o načinu korištenja vlastitih prihoda ostvarenih od obavljanja osnovne i drugih djelatnosti na tržištu (prosinac 2018.)
35. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu (Narodne novine 140/21)
36. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu (Narodne novine 62/22 i 131/22)
37. Odluka o zabrani novog zapošljavanja službenika i namještenika u javnim službama (Narodne novine 70/16, 50/17, 37/18, 71/18, 91/18 i 33/20)
38. Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama

39. Pravilnik o postupanju s viškom iskopa koji predstavlja mineralnu sirovину kod izvođenja građevinskih radova (Narodne novine 79/14)
40. Zakon o rudarstvu (Narodne novine 56/13, 14/14, 52/18, 115/18 i 98/19)
41. Statut
42. Procedura naplate potraživanja (lipanj 2022.)
43. Naputak za provedbu jednostavne nabave (lipanj 2017.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Kliničkog bolničkog centra. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u finansijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i podacima iz plana u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primjenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Kliničkog bolničkog centra. Provjerena je dokumentacija u vezi s obračunom plaća i naknadama za zaposlene, prihodima i primicima te rashodima i izdacima, nabavom, imovinom te obvezama i potraživanjima. Obavljeni su razgovori s ravnateljem, pomoćnicima ravnatelja i drugim zaposlenicima. Pribavljena su obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2022.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, finansijski izvještaji, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2022. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, prihode i primite te potraživanja, rashode i izdatke, obveze te javnu nabavu.

1. Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

1.1. Tijela upravljanja Kliničkog bolničkog centra su: Upravno vijeće, Ravnatelj, Stručno vijeće, Stručni kolegij, Etičko povjerenstvo, Povjerenstvo za lijekove i Povjerenstvo za kvalitetu. Upravno vijeće Kliničkog bolničkog centra ima četiri člana, od kojih su tri predstavnika osnivača (imenovana Rješenjem Vlade Republike Hrvatske), jedan je predstavnik zaposlenika (imenovan Odlukom Stručnog vijeća), dok Radničko vijeće Kliničkog bolničkog centra nije imenovalo predstavnika u Upravno vijeće. Prema odredbama članka 11. Statuta i članka 83., stavka 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, upravno vijeće ima pet članova od kojih tri su predstavnici osnivača (predsjednik i dva člana) i dva su predstavnici zaposlenika (jednog člana imenuje radničko vijeće, a jednog stručno vijeće). Skreće se pozornost da je odredbama članka 24. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 33/23), koji je na snazi od 1. travnja 2023., na jednak način reguliran broj članova Upravnog vijeća zdravstvene ustanove kojima je osnivač Republika Hrvatska.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti aktivnosti kako bi se imenovali svi članovi Upravnog vijeća u cilju odgovarajuće zastupljenosti zaposlenika u radu Upravnog vijeća u skladu s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Statuta.

1.2. U vezi s imenovanjem predstavnika zaposlenika u Upravno vijeće u Očitovanju Klinički bolnički centar navodi da spomenuti predstavnik nije izabran jer nije osnovano radničko vijeće niti su zaposlenici proveli postupak neposrednih izbora svojeg predstavnika u Upravno vijeće. Prema odredbama Zakona o radu, ako nije osnovano radničko vijeće, sindikalni povjerenik preuzima sva prava i obveze radničkog vijeća (osim prava na imenovanje predstavnika zaposlenih u upravno vijeće). Ako kod poslodavca djeluje više sindikata, moraju se sporazumjeti o zajedničkom sindikalnom povjereniku i obavijestiti poslodavca, što nije učinjeno. Zbog navedenog, Klinički bolnički centar navodi da ima pravo savjetovati se o odlukama važnim za položaj radnika sa sindikalnim povjerenikom bilo kojeg sindikata koji djeluje unutar Kliničkog bolničkog centra. Obrazlaže da je Uprava tijekom prethodnog razdoblja održavala redovite kontakte sa svim legitimnim sindikalnim predstavnicima koji djeluju u Kliničkom bolničkom centru, upozoravala ih i poticala na potrebu njihovog organiziranja u predstavnička tijela pri tome naglašavajući svoju potpunu neutralnost i punu spremnost na pružanje svih tehničkih i drugih materijalnih potpora njihovim inicijativama u zakonskim okvirima. Navodi da dobar i kvalitetan odnos sadašnje Uprave na čelu s ravnateljem sa svim legitimnim sindikalnim predstavnicima potvrđuju i njihova nedavno objavljena javna pisma potpore s iskazanim zadovoljstvom kvalitetom suradnje.

Nadalje, navodi da će Uprava u okviru svojih ovlasti još intenzivnije poticati i pisano podsjećati legitimne sindikalne predstavnike na potrebu njihovog organiziranja u predstavnička tijela tijekom 2024., a sve u cilju poticanja pomaka u sindikalnom organiziranju.

2. Sustav unutarnjih kontrola

- 2.1. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog finansijskog upravljanja. Odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru uređen je sustav unutarnjih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske, odgovornosti, odnosi i nadležnosti u razvoju sustava unutarnjih kontrola te unutarnja revizija kao dio sustava unutarnjih kontrola. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvativu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva.

Radi ostvarenja postavljenih ciljeva, uspješnog upravljanja i korištenja sredstava na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, donesene su procedure te druga pisana pravila i odluke. Pregledom dijela putnih nalogu utvrđeno je da dio zahtjeva za putovanje nije zatražen u rokovima propisanim Pravilnikom o izdavanju i obračunavanju putnih naloga te Procedurom izdavanja i obračunavanja putnih naloga (najmanje sedam radnih dana prije planiranog putovanja), a za dio zahtjeva datum izdavanja putnog naloga kasniji je od datuma putovanja. Na putnim nalozima nisu navedene registarske oznake službenog vozila korištenog na službenom putovanju (ne postoji poveznica između putnog naloga i vozila), početna i završna kilometraža te datum obračuna putnog naloga prije odobrenja za isplatu (propisano je tri dana po povratku sa službenog putovanja).

Iako je Procedurom stvaranja ugovornih obveza iz svibnja 2020. utvrđeno da se ugovorene stavke po predmetima nabave upisuju u informatički sustav, a da se za svaki pojedini ugovor prati realizacija ugovorenih količina i vrijednosti, navedena Procedura se dijelom ne primjenjuje. Utvrđeno je da nije osigurano praćenje izvršenja ugovora u slučajevima kada je predmet nabave podijeljen u grupe, a jednom dobavljaču dodijeljeno je više grupa predmeta nabave i zaključen je jedan ugovor. U informatičkom programu prati se izvršenje ukupne vrijednosti ugovora, a ne po grupama predmeta nabave.

Pisanim procedurama nije uređeno praćenje zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala na bolničkim odjelima od dostavljanja iz Bolničke ljekarne do stvarnog utroška. Također, u navedenom slučaju sustav unutarnjih finansijskih kontrola nije uspostavljen na zadovoljavajućoj razini.

Državni ured za reviziju nalaže primjenjivati donesene procedure u vezi s rokovima izdavanja i obračunavanja putnih naloga te stvaranja ugovornih obveza u dijelu praćenja realizacije ugovora količinski i vrijednosno. Nadalje, preporučuje procedurama urediti te uspostaviti sustav unutarnjih kontrola za praćenje zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala na bolničkim odjelima.

Klinički bolnički centar je tijekom 2022. koristio dva različita informatička sustava.

Do konca rujna 2022. korišten je poslovni informatički sustav u kojem su bili integrirani poslovni procesi nabave, računovodstva i ljekarne, a od 1. listopada 2022. koristi se integrirani bolnički informacijski sustav koji obuhvaća bolnički i poslovni informacijski sustav te informacijski sustav za rad bolničke ljekarne. Novi informatički program nije kompatibilan s prethodnim informatičkim programom. Također, prema obrazloženju odgovorne osobe u novom informatičkom sustavu još uvijek nisu integrirani svi poslovni procesi. Računovodstveni podaci na računima glavne knjige (po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora) su preneseni kao početna stanja početkom listopada 2022. Tijekom obavljanja revizije spomenuti podaci dostavljeni su u Excel formatu u tri dijela (za prvi devet mjeseci, zatim za listopad i studeni i zasebno prosinac 2022.), što je otežavalo testiranje i usporedbu pojedinih stavki i predstavljalo ograničenje kod praćenja poslovnih aktivnosti. Tijekom obavljanja revizije, zaposlenici Kliničkog bolničkog centra nisu koristili u potpunosti samostalno informatičke programe za analize pojedinih poslovnih događaja (podatke o ulazu lijekova i medicinskog potrošnog materijala, pregledu svih primki, usklađivanju ulaza lijekova i medicinskog potrošnog materijala evidentiranih u Službi za poslove nabave s podacima u glavnoj knjizi), već su upućivali dodatne zahtjeve društvu za održavanje informatičkog programa. Zbog navedenog nije osigurana kontrola ispravnosti unesenih podataka te mogućnost njihova korištenja.

S obzirom na nužnost informatičkog praćenja svih poslovnih procesa, Državni ured za reviziju preporučuje poduzeti aktivnosti na dodatnoj edukaciji zaposlenika u cilju samostalnog dobivanja pravodobnih informacija za donošenje poslovnih odluka te potreba nadzora i praćenja poslovanja.

- 2.2. *Klinički bolnički centar navodi da je Procedurom za izdavanje i obračunavanje putnih naloga propisana obveza podnošenja zahtjeva za izdavanje putnog naloga najmanje sedam dana prije službenog putovanja, osim izvanrednih okolnosti, a rok za predaju popunjenoj putnog naloga u roku od tri dana po povratku sa službenog putovanja, također osim izvanrednih okolnosti. Obrazlaže da je Klinički bolnički centar akutna bolnica koja obavlja zdravstvenu djelatnost na tercijarnoj razini, što obuhvaća obavljanje najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz specijalističko-konzilijarnih i bolničkih djelatnosti. Zbog navedenog često se susreće s izvanrednim okolnostima koje je teško unaprijed predvidjeti kao što su potrebe za izvanrednim prikupljanjem krvnih pripravaka izvan mjesta rada, prijevozom radi hitnog zbrinjavanja životno ugroženih pacijenata, hitnim transportom za slučaj transplantacije odnosno presadivanja organa, izvanrednim održavanjem sastanaka u Ministarstvu zdravstva i drugim krovnim organizacijama i slično.*

U vezi s praćenjem zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala na bolničkim odjelima od dostavljanja iz Bolničke ljekarne do stvarnog utroška, navodi da je nova Uprava, nakon preuzimanja dužnosti u drugoj polovini 2020., utvrdila da informatički sustav ne podržava praćenje potrošnje lijekova i medicinskog potrošnog materijala na bolničkim odjelima. Radi uspostave kontrole odlučeno je da se odjelne zalihe popisuju kvartalno, umjesto godišnje, čime je ostvareno njihovo smanjenje prosječno za 35,0 %. Također su 2021. započete predradnje za nadogradnju informatičkog sustava zaključenjem Ugovora za nadogradnju bolničkog informacijskog podsustava za upravljanje poslovnim procesima, procesima za materijalno i financijsko praćenje poslovanja bolničke ljekarne i procesima u praćenju potrošnje lijekova po bolničkim odjelima, a koji obuhvaća provedbu u četiri faze. Time je Klinički bolnički centar već 2021. poduzeo adekvatne korake za implementaciju informatičkog sustava kojim će se pratiti zalihe lijekova i medicinskog potrošnog materijala na bolničkim odjelima.

U skladu s Ugovorom u listopadu 2022. uveden je novi informatički sustav kojim je omogućeno praćenje predmeta nabave po grupama, a što prethodnim informatičkim sustavom nije bilo moguće. Četvrta faza odnosi se na implementaciju i konfiguraciju podsustava za upravljanje procesima u praćenju potrošnje lijekova po bolničkim odjelima čija je provedba započela početkom 2024. Implementacija integriranog bolničkog informatičkog sustava, odnosno aktivacija planiranih modula omogućiće punu sljedivost (praćenje i kontrolu) svake tablete od Bolničke ljekarne do pojedinog pacijenta, čime se ostvaruje strateški cilj. Obrazlaže da navedeni informatički moduli nisu mogli biti implementirani prije aktivacije i integracije drugih dijelova bolničkog informatičkog sustava, a koji čine bazu za njihovo funkcioniranje.

3. Planiranje i izvršenje plana

- 3.1. Klinički bolnički centar je u obvezi sastaviti finansijski plan prema odredbama Zakona o proračunu, a program rada i razvoja prema odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti.
 - Finansijski plan

Koncem listopada 2021. Upravno vijeće je donijelo prijedlog Finansijskog plana za 2022., a tijekom 2022. prijedloge dviju njegovih izmjena i dopuna koji sadrže opći i posebni dio te obrazloženje Finansijskog plana. Finansijski plan za 2022., a isto tako i njegove izmjene i dopune nisu donesene na način propisan Zakonom o proračunu i Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama.

Prijedlozi općeg dijela Finansijskog plana kao ni njegovih dviju izmjena i dopuna nisu doneseni prema proračunskim klasifikacijama jer prihodi i primici te rashodi i izdaci ne sadrže ekonomsku klasifikaciju i izvore financiranja, već su planirani opisno, što nije u skladu s odredbama članka 3. Zakona o proračunu i članka 2. Pravilnika o proračunskim klasifikacijama. Odredbama navedenog članka Zakona o proračunu, koji je bio na snazi do konca 2021., propisano je da je finansijski plan akt proračunskog korisnika u kojem su utvrđeni njegovi prihodi i primici te rashodi i izdaci u skladu s proračunskim klasifikacijama. Odredbama navedenog članka Pravilnika o proračunskom klasifikacijama propisano je, između ostalog, da proračunske klasifikacije čine okvir kojim se iskazuju i sustavno prate prihodi i primici te rashodi i izdaci po nositelju, cilju, namjeni, vrsti, lokaciji i izvoru financiranja. Nadalje, propisano je da su proračunski korisnici dužni u procesima planiranja, izvršavanja, računovodstvenog evidentiranja i izještavanja iskazivati prihode i primite te rashode i izdatke prema proračunskim klasifikacijama u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskim klasifikacijama.

Također, utvrđene su razlike između općeg i posebnog dijela prijedloga Finansijskog plana i njegovih izmjena i dopuna. Tako su u općem dijelu Prijedloga Finansijskog plana za 2022. prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani prema modificiranom računovodstvenom načelu nastanka događaja (prihodi se priznaju u izještajnom razdoblju u kojemu su postali raspoloživi i pod uvjetom da se mogu izmjeriti, a rashodi na temelju nastanka poslovnog događaja/obveza i u izještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno o plaćanju) u iznosu od 1.746.193.232,00 kn. U posebnom dijelu prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani su prema novčanom načelu (prihodi se planiraju u trenutku kada se očekuje naplata, a primici kada su naplaćeni; rashodi se planiraju kada se očekuje njihovo plaćanje, a izdaci kad su plaćeni) u iznosu od 1.221.882.079,00 kn.

Također, Prvim izmjenama Financijskog plana iz travnja 2022. u općem dijelu prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani su u iznosu od 1.551.725.265,00 kn, a u posebnom dijelu po novčanom načelu u iznosu od 1.326.226.437,00 kn. Drugim izmjenama Financijskog plana iz rujna 2022. u općem dijelu prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani su u iznosu od 1.632.435.258,00 kn, a u posebnom dijelu prema novčanom načelu u iznosu od 1.623.487.421,00 kn. Prema navedenom, prihodi i primici te rashodi i izdaci općeg dijela prijedloga Financijskog plana i njegovih izmjena i dopuna nisu istovjetni s posebnim dijelom. Uputom za izradu prijedloga Državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje 2018. – 2020., koja se primjenjivala i za donošenje financijskog plana državnih ustanova u zdravstvu i za 2022., utvrđena je metodologija donošenja financijskog plana (kod izrade financijskog plana prihodi i rashodi iskazuju se isključivo po gotovinskom načelu) i sadržaj financijskog plana (procjena prihoda i primitaka, plan rashoda i izdataka te obrazloženje financijskog plana). Odredbama članka 21. Zakona o proračunu, koje su se primjenjivale do konca 2021., propisano je da se prihodi, primici, rashodi i izdaci financijskog plana iskazuju prema proračunskim klasifikacijama: organizacijskoj, ekonomskoj, funkcionskoj, lokacijskoj, programskoj te izvorima financiranja. S obzirom na navedeno u općem dijelu prijedloga financijskog plana prihodi, primici te rashodi i izdaci trebali su biti planirani (prema ekonomskoj klasifikaciji i izvorima financiranja, a rashodi prema funkcionskoj klasifikaciji) u istoj visini kao u posebnom dijelu (prema ekonomskoj i programskoj klasifikaciji te izvorima financiranja).

Nadalje, iako prijedlozi posebnog dijela Financijskog plana te njegovih dviju izmjena i dopuna nisu bili istovjetni iznosima planiranim u Državnom proračunu, nakon usvajanja Državnog proračuna Upravno vijeće nije donijelo Financijski plan usklađen s iznosima planiranim u Državnom proračunu. Prijedlogom Financijskog plana prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani su u iznosu od 1.221.882.079,00 kn, a u Državnom proračunu za Klinički bolnički centar u iznosu od 1.268.350.760,00 kn; u Prvim izmjenama Financijskog plana u iznosu od 1.551.725.265,00 kn, a u Državnom proračunu u iznosu od 1.309.976.686,00 kn; u Drugim izmjenama Financijskog plana u iznosu od 1.623.487.421,00 kn, a u Državnom proračunu u iznosu od 1.660.020.305,00 kn. Uputom za izradu prijedloga Državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje 2018. – 2020., utvrđeno je, između ostalog, da financijski plan koji usvaja upravno vijeće mora biti istovjetan prikazu u državnom proračunu. Odredbama članka 38. Zakona o proračunu, koji je stupio na snagu početkom 2022. propisano je, između ostalog, kad postoje razlike u financijskom planu proračunskog korisnika sadržanom u proračunu koji je donio Sabor u odnosu na već usvojeni prijedlog financijskog plana od strane upravljačkog tijela, upravno tijelo dužno je obavijestiti proračunskog korisnika iz svoje nadležnosti o promjenama u odnosu na usvojeni prijedlog financijskog plana. Upravljačko tijelo usvaja financijski plan koji je sadržan u proračunu koji je donio Sabor.

Financijski plan pri usvajanju nije sadržavao prikaz ukupnih i dospjelih obveza na koncu 2021. te projekcije stanja obveza na koncu 2022. i za trogodišnje razdoblje za koje je izrađen navedeni Plan. Navedeni prikaz naknadno je sastavljen i dostavljen Ministarstvu zdravstva. Prema Uputi za izradu prijedloga Državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje 2018. – 2020. kod izrade financijskog plana, prihodi i rashodi državnih ustanova u zdravstvu iskazuju se isključivo po gotovinskom načelu, a financijski plan kojeg usvaja upravno vijeće mora biti istovjetan prikazu u državnom proračunu. S obzirom na to da gotovinsko načelo ne daje potpunu sliku poslovanja proračunskog korisnika, financijski plan sadrži i prikaz ukupnih i dospjelih obveza na kraju prethodne proračunske godine, ali i projekcije stanja obveza na kraju tekuće godine kao i za i trogodišnje razdoblje za koje se izrađuje plan.

Ako se finansijskim planom predviđa postojanje dospjelih obveza koncem tekuće godine, odnosno predviđa se da ustanova u zdravstvu neće biti u stanju podmirivati svoje tekuće obveze s razinom prihoda koje projicira, obvezno je uz finansijski plan donijeti i akt koji sadržava analizu i ocjenu postojećeg stanja te prijedlog mjera za stabilno održivo poslovanje i akcijski plan njihove provedbe. Također, i prema odredbama članka 36. Zakona o proračunu, koji je stupio na snagu početkom 2022., u obrazloženju finansijskog plana navodi se i prikaz stanja ukupnih i dospjelih obveza za proračunske i izvanproračunske korisnike državnog proračuna.

Nadalje, odredbama članaka 33., 34., 35. i 36. navedenog Zakona propisan je sadržaj finansijskog plana proračunskih korisnika. Opći dio proračuna sadrži sažetak Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja, Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja (prihodi i rashodi iskazuju su prema izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji te rashodi prema funkcionalnoj klasifikaciji, dok se u računu financiranja iskazuju primici od finansijske imovine i zaduživanja te izdaci za finansijsku imovinu i otplate instrumenata zaduživanja prema izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji). Posebni dio finansijskog plana sastoji se od plana rashoda i izdataka iskazanih po izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata. Obrazloženje finansijskog plana sastoji se od obrazloženja općeg dijela proračuna (obrazloženje prihoda i rashoda, primitaka i izdataka te prijenosa sredstava iz prethodne godine i prijenosa sredstava u sljedeću godinu) i posebnog dijela finansijskog plana (obrazloženje aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima i pokazateljima uspješnosti iz akata strateškog planiranja i godišnjeg plana rada). U obrazloženju finansijskog plana navodi se i prikaz stanja ukupnih i dospjelih obveza za proračunske i izvanproračunske korisnike državnog proračuna. Prema odredbama članaka 2. i 3. Pravilnika o proračunskim klasifikacijama, proračunski korisnici dužni su u procesima planiranja, izvršavanja, računovodstvenog evidentiranja i izvještavanja iskazivati prihode i primitke te rashode i izdatke prema proračunskim klasifikacijama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, a proračunske su klasifikacije: organizacijska, programska, funkcionalna, ekomska i lokacijska klasifikacija te izvori financiranja

Državni ured za reviziju nalaže donijeti finansijski plan po novčanom načelu i proračunskim klasifikacijama u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskim klasifikacijama. U slučaju kada postoje razlike u finansijskom planu sadržanom u proračunu koji je donio Hrvatski sabor u odnosu na već usvojeni prijedlog finansijskog plana Državni ured za reviziju nalaže dostaviti finansijski plan Upravnom vijeću na ponovno usvajanje u iznosima koje je donio Hrvatski sabor u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Uz Finansijski plan doneseni su planovi prioriteta nabave u vrijednosti od 103.527.893,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a odnose se na nabavu medicinske opreme u vrijednosti od 47.324.383,00 kn, nemedicinske opreme u vrijednosti od 16.144.510,00 kn, investicijska ulaganja u građevinske objekte u vrijednosti od 26.700.000,00 kn te ulaganja u računalne programe i računalnu opremu u vrijednosti od 13.359.000,00 kn. Vrijednost nabave prema planovima prioriteta planirana je u većem iznosu od sredstava osiguranih u Finansijskom planu. Finansijskim planom rashodi za investicijska ulaganja i nabavu opreme (bez ulaganja u Novu bolnicu) planirani su u iznosu od 74.932.561,00 kn (28.595.332,00 kn manje od planova prioriteta), a prema Drugim izmjenama Finansijskog plana u iznosu od 42.583.066,00 kn.

Navedeni planovi prioriteta ostvareni su 29.542.857,00 kn ili 69,4 % manje od iznosa planiranog Drugim izmjenama Financijskog plana. Ostvareni su ukupno u vrijednosti od 13.040.209,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (nabavljeno je medicinske opreme u vrijednosti od 7.406.286,00 kn, a ulaganja u računalne programe i računalnu opremu iznose 3.199.000,00 kn te investicijska ulaganja u građevinske objekte 2.434.923,00 kn).

Prema odredbama Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Prilog 1, točka 1.2., podtočka 1.2.5.) godišnji plan rada je operativni dokument koji sadrži operativne ciljeve u operativnim planovima (godišnji plan rada, plan nabave, plan zapošljavanja, plan investicija, plan tekućeg i investicijskog održavanja, plan provedbe projekata i slično) u kojima su utvrđeni resursi za njihovu realizaciju. Donošenje planova prioriteta nabave u skladu s planiranim izvorima financiranja u finansijskom planu bio bi temelj za praćenje njihova ostvarenja, a sve u svrhu pružanja odgovarajuće zdravstvene zaštite.

Državni ured za reviziju preporučuje više pozornosti posvetiti planiranju prioriteta nabave medicinske i nemedicinske opreme te investicijskih ulaganja u građevinske objekte, računalne programe i računalnu opremu koji trebaju biti usklađeni s finansijskim planom, kako bi navedeni planovi prioriteta bili realniji i u funkciji praćenja njihova ostvarenja.

- Izvršenje Financijskog plana

Koncem ožujka 2023. Upravno vijeće usvojilo je Godišnji izvještaj o izvršenju Financijskog plana, koji sadrži obrazloženje posebnog dijela izvršenja Financijskog plana, i to na razini programa prema kojem su rashodi i izdaci ostvareni u iznosu od 1.584.295.543,00 kn. U navedenom Godišnjem izvještaju nisu sadržani usporedni podaci o planiranim i izvršenim iznosima na način kako je donesen Finansijski plan odnosno njegove izmjene za 2022. Ne sadrži opći i posebni dio izvršenja Financijskog plana. Također, Upravno vijeće nije usvojilo polugodišnji izvještaj o izvršenju finansijskog plana.

Odredbama članaka 81., 82. i 85. Zakona o proračunu propisano je da polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju finansijskog plana proračunskog korisnika sadrže opći i posebni dio, obrazloženje i posebne izvještaje. Opći dio polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju finansijskog plana sadrži sažetak Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja te Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja. Isto tako, propisano je da posebni izvještaj u polugodišnjem izvještaju o izvršenju finansijskog plana proračunskog korisnika je izvještaj o zaduživanju na domaćem i stranom tržištu novca i kapitala, a posebni izvještaji u godišnjem izvještaju o izvršenju finansijskog plana proračunskog korisnika su izvještaj o korištenju sredstava fondova Europske unije, izvještaj o zaduživanju na domaćem i stranom tržištu novca i kapitala, izvještaj o danim zajmovima i potraživanjima po danim zajmovima te izvještaj o stanju potraživanja i dospjelih obveza te o stanju potencijalnih obveza po osnovi sudske sporova. Skreće se pozornost na odredbe Zakona o proračunu, a koje se odnose na polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju Financijskog plana za 2023. prema kojima navedeni izvještaji trebaju sadržavati opći i posebni dio, obrazloženje i posebne izvještaje.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju finansijskog plana koji sadrže opći i posebni dio u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

- Program rada i razvoja

U siječnju 2022. Upravno vijeće je donijelo Program rada i razvoja Kliničkog bolničkog centra za 2022. u kojem su za svaku ustrojstvenu jedinicu (medicinske i nemedicinske) opisno planirane aktivnosti, programi razvoja i procesi rada, načini edukacije i kadrovske potrebe bez utvrđenih iznosa potrebnih za provođenja aktivnosti. Uz aktivnosti planirane Programom rada i razvoja nisu planirani rashodi prema vrstama (iz Računskog plana) i iznosima te izvorima financiranja i ne sadrže ciljeve koji se namjeravaju postići i pokazatelje uspješnosti realizacije tih ciljeva. S obzirom na to da je Program rada i razvoja donesen opisno (nisu planirana sredstva za njegovu provedbu) i nema poveznice s Finansijskim planom, nisu stvoreni preduvjeti za kontrolu korištenja sredstava po programske aktivnostima.

U siječnju 2023. Upravno vijeće je usvojilo Izvješće o izvršenju navedenog Programa rada i razvoja u kojem su, također, opisno navedene aktivnosti koje su provedene, kadrovsko stanje ustrojstvenih jedinica te provedene edukacije.

Državni ured za reviziju preporučuje u godišnjem programu rada, uz planirane aktivnosti, navesti ciljeve te planirane rashode prema vrstama i iznosima, kao i izvorima financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola finansijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.

- 3.2. *Klinički bolnički centar navodi da je od ulaska u Državnu riznicu 2018. za svaku proračunsku godinu donosio finansijski plan koji je sastavni dio državnog proračuna po novčanom načelu. Prihvaća naloge u vezi s donošenjem prijedloga općeg dijela finansijskog plana te dostavljanjem finansijskog plana Upravnom vijeću na ponovno usvajanje nakon donošenja državnog proračuna u Hrvatskom saboru u slučaju kada postoje razlike, a što je provedeno za 2023. Nadalje, prihvaća naloge u vezi s donošenjem polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju finansijskog plana koji sadrži opći i posebni dio, a što je također provedeno za 2023.*

Nadalje, prihvaća preporuke u vezi s donošenjem plana prioriteta nabave medicinske i nemedicinske opreme, investicijskog ulaganja u građevinske objekte, ulaganja u računalne programe i računalnu opremu (provedena u 2023.), kao i godišnjeg programa rada i razvoja (primjenjuje se u 2024.).

4. Računovodstveno poslovanje

- 4.1. *Klinički bolnički centar vodi poslovne knjige i sastavlja finansijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Utvrđene nepravilnosti i propusti odnose se na evidentiranje zemljišta i građevinskih objekata i nefinansijske imovine u pripremi, zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala, poslovnih promjena, izvanbilančnih zapisa te obavljanje popisa imovine i obveza.*

- Evidentiranje zemljišta, građevinskih objekata i nefinancijske imovine u pripremi

Koncem 2022. vrijednost imovine iskazana je u iznosu od 1.627.693.053,00 kn, od čega se na nefinancijsku imovinu odnosi 1.538.549.327,00 kn. Vrijednosno značajnija je nefinancijska imovina u pripremi u iznosu od 916.483.052,00 kn, građevinski objekti u iznosu od 472.066.447,00 kn, postrojenja i oprema u iznosu od 86.748.847,00 kn te zemljišta u iznosu od 24.717.668,00 kn.

Klinički bolnički centar vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine u koju su za pojedina zemljišta navedeni podaci o lokaciji, površini i vrijednosti, dok nisu uneseni podaci o broju zemljišnoknjižne čestice i katastarskoj općini. U okviru pojedinih evidencijskih brojeva zemljišta navedeno je više zemljišnoknjižnih čestica odnosno nisu navedene pojedinačno s površinama i njihovom vrijednosti (u godišnjem popisu zemljišta i građevinski objekti navedeni su po lokacijama). U analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine i glavnoj knjizi u okviru građevinskih objekata evidentirane su i iskazane zgrade (osam evidencijskih brojeva) na lokaciji Kantrida sadašnje vrijednosti 26.970.157,00 kn i građevinska zemljišta (deset evidencijskih brojeva) u vrijednosti od 3.800.000,00 kn, a koja su u vlasništvu Grada Rijeke (tuđa imovina na korištenju). Također, za pojedine evidencijske brojeve građevinskih objekata (zdravstvenih i nezdravstvenih te stambenih objekata) nisu navedeni podaci o broju zemljišnoknjižne čestice i katastarskoj općini te površini. Zbog navedenog, analitička knjigovodstvena evidencija dugotrajne nefinancijske imovine za zemljište ne osigurava podatke po vrsti, količini (površini) i vrijednosti. Pomoćne knjige trebale bi, za stavke koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički, osigurati podatke za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Prema odredbama članaka 3. i 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja, a proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičku evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim potrebnim podacima.

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičku evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine po vrsti, količini i vrijednosti (odnosno prema broju zemljišnoknjižne čestice, površini i vrijednosti) u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Evidentiranje zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala

Rashodi za lijekove i medicinski potrošni materijal ostvareni su u iznosu od 528.162.807,00 kn i čine 33,0 % ukupnih rashoda i izdataka. Na lijekove se odnosi 339.320.372,00 kn, a na medicinski potrošni materijal 188.842.435,00 kn.

Za proces zaprimanja i izdavanja lijekova i medicinskog potrošnog materijala putem Bolničke ljekarne ustrojeno je materijalno knjigovodstvo odnosno vodi se analitička knjigovodstvena evidencija o nabavi (ulazu) i utrošku (izlazu) po vrsti, količini i vrijednosti. Rashodi za lijekove i medicinski potrošni materijal (i umanjenje zaliha) se u poslovnim knjigama Kliničkog bolničkog centra evidentiraju u trenutku kada Bolnička ljekarna izdaje lijekove i medicinski potrošni materijal sa zaliha na klinike, kliničke zavode, zavode i centre (dalje u tekstu: bolničke odjele).

Prema navedenom, rashodi se u poslovnim knjigama ne evidentiraju u trenutku stvarnog utroška, nego kada se lijekovi i medicinski potrošni materijal izdaju na bolničke odjele. Prema odredbi članka 20., stavka 2., točke 5. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu rashodi za utrošak kratkotrajne nefinansijske imovine priznaju se u trenutku nabave i u visini njene nabavne vrijednosti, a iznimno, u djelatnosti zdravstva te u obavljanju vlastite trgovačke i proizvođačke djelatnosti, rashodi za kratkotrajnu nefinansijsku imovinu se iskazuju u trenutku stvarnog utroška, odnosno prodaje.

Na bolničkim odjelima se ne vodi evidencija ulaza ni utroška lijekova odnosno nije uspostavljeno materijalno knjigovodstvo. Izdavanjem lijekova iz Bolničke ljekarne završava daljnje knjigovodstveno praćenje kretanja lijekova, iako samo mijenjaju mjesto skladištenja. Zatečeno stanje zaliha se na bolničkim odjelima popisuje kvartalno (u 2022. popisi su provedeni u ožujku, lipnju, rujnu i prosincu), a kako se ne vodi materijalno knjigovodstvo, ne mogu se utvrditi mogući nastali viškovi i manjkovi. Također, nema podataka o starosnoj strukturi zaliha, kao i opravdanosti narudžbi pojedinih odjela kako bi se učinkovitije upravljalo s nabavom lijekova i medicinskog potrošnog materijala. Klinički bolnički centar, kvartalno za vrijednost popisanih zaliha na bolničkim odjelima korigira rashode i stanje zaliha u poslovnim knjigama, na način da ih smanjuje ili povećava ovisno o tome je li stanje zaliha koncem kvartala veće ili manje u odnosu na stanje početkom kvartala (tijekom kvartala ne evidentiraju se poslovne promjene koje nastaju na odjelnim zalihama). Prema odredbama članka 7., stavka 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je, između ostalog, da proračunski korisnici u djelatnosti zdravstva obvezno vode analitičko knjigovodstvo kratkotrajne nefinansijske imovine (zaliha materijala, proizvoda i robe) po vrsti, količini i vrijednosti. Prema navedenom, Klinički bolnički centar je u obvezi voditi analitičko knjigovodstvo zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala na bolničkim odjelima. Zbog nevođenja analitičke knjigovodstvene evidencije zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala te evidentiranja podataka u glavnoj knjizi iz kvartalnih popisa u odnosu na prethodna stanja, nije osigurano poštivanje općeprihvaćenih računovodstvenih načela točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnog iskazivanja poslovnih događaja propisanih odredbama članka 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Služba za poslove nabave, Bolnička ljekarna i Služba za fakturiranje i komercijalu koriste različite informatičke programe koji nisu međusobno povezani. Zbog nepostojanja materijalnog praćenja, ne postoji ni informatička podrška koja bi pratila potrošnju lijekova i medicinskog potrošnog materijala za pružene zdravstvene usluge, što bi omogućilo kvalitetnije praćenje efikasnosti trošenja sredstava. Prema poslovnim knjigama i godišnjem popisu zalihe lijekova i medicinskog potrošnog materijala na bolničkim odjelima veće su nego u Bolničkoj ljekarni. Prema poslovnim knjigama navedene zalihe evidentirane su u iznosu od 32.391.829,00 kn, od čega se na zalihe na bolničkim odjelima odnosi 20.379.027,00 kn, a na zalihe u Bolničkoj ljekarni 12.012.802,00 kn. S obzirom na to da unutarnjim aktom nije utvrđena optimalna vrsta i visina zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala, nije moguće ocijeniti opravdanost navedenih količina i vrijednosti zaliha.

Prema Nacionalnom planu oporavka i otpornosti 2021. – 2026., koji je donijela Vlada Republike Hrvatske u srpnju 2021., jedna od komponenti je uvođenje sustava raspodjele jedinične terapije u 40 hrvatskih bolnica prema kojem je planirano uspostaviti stalnu kontrolu potrošnje lijekova u bolnicama – izdavanje lijekova iz bolničkih ljekarni za svakog pacijenta posebno kako bi se smanjila potrošnja lijekova u bolnicama i do maksimuma iskoristila postojeća zaliha čime bi se izbjeglo moguće rashodovanje neiskorištenih lijekova i lijekova kojima je istekao rok trajanja.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati rashode za lijekove i medicinski potrošni materijal u trenutku stvarnog utroška te ustrojiti i voditi analitičku knjigovodstvenu evidenciju na bolničkim odjelima (materijalno knjigovodstvo) u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Državni ured za reviziju preporučuje utvrditi optimalne zalihe lijekova, a sve u cilju optimalnog naručivanja, točnijeg praćenja zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala, kontrole troškova, kao i smanjenja navedenih zaliha.

- Evidentiranje poslovnih promjena

Rashodi i obveze za klinička ispitivanja lijekova u iznosu od 224.644,00 kn nisu evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u finansijskim izvještajima uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja, nego prema plaćanju. Klinička ispitivanja lijekova obavljena su u 2022., sastavljena su izvješća te su naručitelji ispitivanja (farmaceutska društva) uplatila sredstva u studenome i prosincu 2022. Klinički bolnički centar nije obračunao ni isplatio naknade ispitivačima i suradnicima u 2022. (kada je rad obavljen), već u veljači 2023. (u poslovnim knjigama rashodi su evidentirani u trenutku plaćanja). S obzirom na navedeno, rashodi i obveze za 2022. manje su evidentirane i iskazane za 224.644,00 kn. Prema odredbama članaka 17. i 20. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, između ostalog, obveze se iskazuju po računovodstvenom načelu nastanka događaja, a rashodi uz primjenu modificiranoga računovodstvenog načela nastanka događaja odnosno na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Zbog toga što nisu evidentirani rashodi za klinička ispitivanja lijekova, ukupni rashodi i izdaci trebali su biti iskazani, umjesto 1.599.636.254,00 kn, u iznosu od 1.599.860.898,00 kn. Višak prihoda i primitaka je trebao biti iskazan, umjesto 44.037.905,00 kn, u iznosu od 43.813.261,00 kn, a obveze, umjesto 1.131.086.144,00 kn, u iznosu od 1.131.310.788,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati rashode i obveze prema računovodstvenom načelu nastanka događaja i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Unutar rashoda za zaposlene, rashodi za prekovremeni rad nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana, što nije utjecalo na ukupnu vrijednost rashoda, već na strukturu rashoda za zaposlene po vrstama, iskazanu u finansijskim izvještajima. Rashodi za redovan rad iskazani su u iznosu od 486.453.749,00 kn (manje za 22.052.578,00 kn), a rashodi za prekovremeni rad iskazani su u iznosu od 67.352.629,00 kn (više za 22.052.578,00 kn) te se odnose na plaću za 2022.

Prema odredbama članaka 4. i 21., stavka 1. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz Računskog plana kojim su utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati i iskazivati rashode za zaposlene na propisanim računima u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Potraživanja od HZZO-a (na temelju ugovornih obveza za pružene usluge bolničke zdravstvene zaštite i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite, za usluge ugovorene izvan limita i za druge ugovorene usluge) evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u finansijskim izvještajima koncem godine (48.678.886,00 kn) nisu istovjetna s podacima iskazanim u Zapisniku HZZO-a (47.407.529,00 kn) odnosno više su iskazana za 1.271.357,00 kn. Također, početkom 2022. navedena potraživanja u poslovnim knjigama Kliničkog bolničkog centra više su iskazana za 717.794,00 kn. Vrijednosno značajnije razlike u odnosu na podatke HZZO-a odnose se na potraživanja za pružene usluge bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite (osnovno osiguranje) u iznosu od 581.551,00 kn (u poslovnim knjigama su evidentirana i u finansijskim izvještajima iskazana u iznosu od 3.715.493,00 kn, a u Zapisniku Zavoda su iskazana u iznosu od 3.133.942,00 kn) i posebno skupe lijekove u iznosu od 406.895,00 kn (u poslovnim knjigama su evidentirana i u finansijskim izvještajima iskazana u iznosu od 31.637.201,00 kn, a u Zapisniku Zavoda su iskazana u iznosu od 31.230.306,00 kn). Preostale razlike u iznosu od 282.911,00 kn odnose se na račune za eksplantacije, transplantacije, screening, liječenje stranih osiguranika i drugo. Spomenute razlike nisu utvrđene pri provođenju godišnjeg popisa imovine i obveza te nisu obrazložene u Bilješkama uz Bilancu.

Tijekom obavljanja revizije (svibanj 2023.) navedena potraživanja usklađena su s podacima HZZO-a odnosno utvrđeni su računi koji čine razliku te razlozi odstupanja. Razlike za više iskazana potraživanja za pružene usluge bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u iznosu od 581.551,00 kn odnose se na račune iz 2021. u iznosu od 298,00 kn, iz siječnja 2022. u iznosu od 136.036,00 kn, iz razdoblja svibanj – kolovoz 2022. u iznosu od 2.488,00 kn, iz rujna u iznosu od 62.713,00 kn, iz studenoga u iznosu od 171.170,00 kn te iz prosinca 2022. u iznosu od 208.846,00 kn. Više iskazana potraživanja za posebno skupe lijekove u iznosu od 406.895,00 kn odnose se na račune iz siječnja 2022. koji su zbog tehničke pogreške dvostruko evidentirani u poslovnim knjigama. Klinički bolnički centar je u 2023. u poslovnim knjigama proveo odgovarajuća evidentiranja poslovnih promjena.

Potraživanja za prihode od HZZO-a za dopunsko zdravstveno osiguranje u poslovnim knjigama koncem 2022. više su iskazana za 50.416,00 kn (u poslovnim knjigama evidentirana su u iznosu od 6.602.940,00 kn, a prema podacima iz Zapisnika obveza Zavoda u iznosu od 6.552.524,00 kn). S obzirom na to da HZZO mjesечно dostavlja podatke o tome koji se računi zatvaraju primljenim predujmom, pravodobno je trebalo utvrditi odstupanja, kao i razloge nastalih razlika, a najkasnije pri provođenju godišnjeg popisa imovine i obveza te u slučaju utvrđenih odstupanja u Bilješkama uz Bilancu navesti razlike.

Nadalje, potraživanja od HZZO-a za naknade za bolovanja iznad 42 dana evidentirana su u poslovnim knjigama u iznosu od 14.266.757,00 kn, a prema podacima HZZO-a iznose 14.134.177,00 kn. Razlika se odnosi na nepriznata bolovanja u iznosu od 132.580,00 kn, od čega su potraživanja u iznosu od 25.914,00 kn nastala prije 2018., a za koja Klinički bolnički centar nije obavio ispravak vrijednosti. Prema Okružnici o sastavljanju i predaji finansijskih izvještaja proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna za razdoblje 1. siječnja – 30. rujna 2020., utvrđeno je, između ostalog, da su HZZO kao i ustanove u zdravstvu kojima je osnivač Republika Hrvatska dio općeg proračuna čiji se finansijski izvještaji konsolidiraju te stoga njihove knjigovodstvene evidencije moraju biti usklađene.

Prema odredbama članaka 3. i 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se, između ostalog, na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti i pouzdanosti, a proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u finansijskim izvještajima iskazati točne podatke o vrijednostima potraživanjima od HZZO-a na temelju ugovornih obveza, za dopunsko osiguranje i za naknade bolovanja iznad 42 dana u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Tijekom 2022. primljeni predujmovi od HZZO-a za bolničku i specijalističko-konzilijsku zaštitu ukupno u iznosu od 736.093.470,00 kn većim dijelom nisu evidentirani kronološki u poslovnim knjigama na računu obveza za primljene predujmove. Poslovna praksa Kliničkog bolničkog centra je da primljena sredstva od HZZO-a mjesечно priznaje u prihode u visini ispostavljenih i likvidiranih računa (bez evidentiranja putem računa predujmova). Ako je ispostavljeno manje računa u odnosu na maksimalni mjeseci iznos, u tim slučajevima razlika se mjesечно evidentira na računu obveza za primljene predujmove. S obzirom na to da HZZO isplaćuje unaprijed mjesечni maksimalni iznos te da se usklađenje i obračun u odnosu na osnovni maksimalni mjesечni unaprijed isplaćeni iznos za zdravstvenu zaštitu provodi mjesec za mjesec, primljena sredstva trebalo je evidentirati putem računa obveza za primljene predujmove. Nadalje, plaćanje likvidiranih računa koje se obavlja iz primljenih predujmova, u poslovnim se knjigama evidentira storniranjem obveza za primljene predujmove. Storniranje stavki u poslovnim knjigama koristi se kada se obavlja ispravak pogrešno evidentiranih poslovnih događaja te nije prikladan način zatvaranja obveza za primljeni predujam. Ovakav način evidentiranja poslovnih promjena ne pruža podatke o svakom poslovnom događaju, ukupno primljenim predujmovima, kao i kronološki o načinu njihova zatvaranja zbog čega ne omogućava nadzor i praćenje poslovanja. Prema odredbama članaka 3. i 6. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se, između ostalog, na pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja, a glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima.

Nadalje, u okviru navedenog računa primljenih predujmova od HZZO-a evidentirano je stanje i poslovne promjene na dodatnim sredstvima koja je doznačio HZZO zbog problema s likvidnosti i nemogućnosti podmirivanja obveza prema dobavljačima lijekova i medicinskog potrošnog materijala.

Koncem godine evidentirana su u iznosu od 129.573.380,00 kn. Budući da Klinički bolnički centar na istom računu glavne knjige evidentira primljene predujmove od HZZO-a za provođenje zdravstvene zaštite koji se odnose na osnovni iznos sredstava za zdravstvenu zaštitu (limit) i dodatna sredstva doznačena zbog problema s likvidnošću i nemogućnošću podmirivanja obveza prema dobavljačima lijekova i potrošnog medicinskog materijala, otežano je praćenje poslovnih promjena na navedenim sredstvima.

Državni ured za reviziju nalaže primljene predujmove i zatvaranje predujmove u poslovnim knjigama evidentirati pojedinačno i kronološki na računu obveza za primljene predujmove u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nadalje, preporučuje na odvojenim računima evidentirati prihode koji se odnose na osnovni iznos sredstava za zdravstvenu zaštitu (limit) te dodatno doznačenih sredstava za podmirivanje obveza prema dobavljačima lijekova i medicinskog potrošnog materijala u cilju lakšeg praćenja poslovnih promjena na navedenim sredstvima.

U Bilanci u okviru obveznih analitičkih podataka, dospjele obveze za rashode poslovanja iskazane su u iznosu od 132.178.747,00 kn, dok prema podacima iz analitičke evidencije i Izvještaja o obvezama iznose 117.256.802,00 kn, što je 14.921.945,00 kn ili 11,3 % manje. Odredbom članka 9. Pravilnika o finansijskom izvješćivanju u proračunskom računovodstvu, propisano je da obrazac Bilanca sadrži, između ostalog, obvezne analitičke podatke o stanju dospjelih i nedospjelih obveza prikazanih po strukturi. Odredbama članaka 3. i 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da se proračunsko računovodstvo temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima, između ostalog, točnosti i pouzdanosti iskazivanja poslovnih događaja te da su pomoćne knjige analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički. S obzirom na navedeno, podaci o dospjelim obvezama u glavnoj knjizi i pomoćnim knjigama te finansijskim izvještajima trebaju biti usklađeni.

Utvrđene su razlike između podataka o stanju potraživanja u poslovnim knjigama i podataka dostavljenih HZZO-u u okviru godišnjih pokazatelja. Odredbom članka 13. Ugovora o provođenju bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite utvrđena je, između ostalog, obveza dostavljanja izvješća o poslovanju Kliničkog bolničkog centra HZZO-u. Koncem godine ukupna potraživanja u poslovnim knjigama iznosila su 103.277.259,00 kn (prije ispravka vrijednosti). U godišnjim pokazateljima za HZZO potraživanja nisu točno iskazana odnosno manja su za 13.488.580,00 kn (iskazana su u iznosu od 89.788.679,00 kn). Navedena razlika odnosi se na potraživanja za prihode proračunskih korisnika uplaćene u proračun (državna riznica) u iznosu od 7.089.557,00 kn, potraživanja od HZZO-a za više izvršene i priznate posebne postupke u iznosu od 3.715.493,00 kn, potraživanja za koja se vodi sudski spor u iznosu od 1.557.710,00 kn, druga potraživanja u iznosu od 453.647,00 kn, potraživanja od prodaje nefinansijske imovine u iznosu od 266.124,00 kn, potraživanja od zaposlenih u iznosu od 166.900,00 kn, potraživanja za više plaćene doprinose u iznosu od 112.384,00 kn, potraživanja za porez na dodanu vrijednost u iznosu od 79.211,00 kn te potraživanja za više plaćene ostale poreze u iznosu od 47.554,00 kn. S obzirom na to da se radi o podacima koji se dostavljaju HZZO-u na temelju stanja u poslovnim knjigama, u okviru godišnjih pokazatelja u zadanoj tablici trebalo je iskazati ukupne podatke o potraživanjima te u slučaju potrebe u napomenama obrazložiti njihovu strukturu.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi stvarno stanje dospjelih obveza te u skladu s tim uskladiti podatke u financijskim izvještajima s podacima u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Pravilnika o financijskom izvješćivanju u proračunskom računovodstvu. Državni ured za reviziju preporučuje u okviru godišnjih pokazatelja iskazivati točne podatke HZZO-u o potraživanjima, a prema stanju evidentiranom u poslovnim knjigama.

Višak prihoda i primitaka za 2022. ostvaren je u iznosu od 44.037.905,00 kn. Koncem 2022. manjak prihoda iznosi 378.994.562,00 kn, a sastoji se od viška prihoda poslovanja u iznosu od 3.965.983,00 kn te manjka prihoda od nefinansijske imovine u iznosu od 225.270.642,00 kn i manjka primitaka od finansijske imovine u iznosu od 157.689.903,00 kn. Međutim, Klinički bolnički centar u poslovnim knjigama ne vodi stanja utvrđena na osnovnim računima podskupine rezultata poslovanja (922) po izvorima financiranja. Prema odredbama članka 82. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu rezultat poslovanja na koncu godine iskazuje se, osim po istovrsnim kategorijama (prihodi poslovanja, nabava nefinansijske imovine i finansijske imovine), i po izvorima financiranja. Stanja utvrđena na osnovnim računima podskupine 922 i iskazana u finansijskim izvještajima za proračunsku godinu raspodjeljuju se u sljedećoj proračunskoj godini u skladu s Odlukom o raspodjeli rezultata i uz pridržavanje ograničenja u skladu s propisima iz područja proračuna.

Državni ured za reviziju nalaže rezultat poslovanja (viškove/manjkove) evidentirati prema izvorima financiranja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Izvanbilančni zapisi

Izvanbilančni zapisi u iznosu od 1.530.040.096,00 kn odnose se na tri jamstva Republike Hrvatske za kreditna zaduženja kod Hrvatske banke za obnovu i razvoj u iznosu od 892.189.176,00 kn, potraživanja od HZZO-a za nepriznata potraživanja za zdravstvenu zaštitu i dopunsko zdravstveno osiguranje u iznosu od 502.387.878,00 kn, potencijalne obveze po sudskim sporovima u iznosu od 57.010.187,00 kn, primljene instrumente osiguranja plaćanja u iznosu od 43.464.168,00 kn i dane u iznosu od 10.000,00 kn te tuđu imovinu dobivenu na korištenje u iznosu od 34.978.687,00 kn.

Na računima izvanbilančnih zapisa nije evidentirana vrijednost ukupnih ulaganja pružatelja energetske usluge, a na temelju Ugovora iz 2019. (ugovorena vrijednost zajamčenih ušteda na troškovima vode i održavanju vodoopskrbnog sustava u razdoblju od 15 godina) u iznosu od 50.297.520,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 7. Uredbe o ugovaranju i provedbi energetske usluge u javnom sektoru, kojima je propisano da se energetska usluga evidentira u proračunskom računovodstvu na osnovnom računu (32398) Naknada za energetsku uslugu, a vrijednost ukupnih ulaganja na temelju izvršenja energetske usluge vodi se u izvanbilančnoj evidenciji naručitelja kao tuđa imovina na korištenju. Po isteku ugovorenog razdoblja plaćanja usluge, naručitelj provodi procjenu vrijednosti imovine na kojoj se ulagalo kako bi se ona revalorizirala za eventualnu rezidualnu vrijednost ulaganja nakon isteka razdoblja efektuiranja.

Stoga je Klinički bolnički centar bio u obvezi, vrijednost ukupnih ulaganja na temelju izvršenja energetske usluge (ukupno ugovorenu vrijednost zajamčenih ušteda u iznosu od 50.297.520,00 kn) evidentirati i iskazati u Izvanbilančnoj evidenciji na osnovnom računu Ostali izvanbilančni zapisi.

Klinički bolnički centar vodi evidenciju danih i primljenih jamstava i garancija koja nije potpuna jer ne sadrži instrumente osiguranja plaćanja primljene kao osiguranje u postupcima nabave roba, radova i usluga (za ozbiljnost ponude i izvršenje ugovora) u ukupnoj vrijednosti od 43.464.168,00 kn te bjanko-zadužnice primljene kao instrument osiguranja plaćanja zakupnina u ukupnoj vrijednosti od 352.603,00 kn. Također, u poslovnim knjigama na računu izvanbilančnih zapisa nisu evidentirane vrijednosti navedenih instrumenata osiguranja plaćanja, kao ni medicinski ugradbeni potrošni materijal koji se nalazi na konsignaciji u iznosu od 13.797.762,00 kn.

U poslovnim knjigama su evidentirani rashodi za naknade šteta prema pravomoćnim sudskim presudama isplaćene tijekom 2022. u iznosu od 651.911,00 kn, dok nisu evidentirane preostale obveze prema pet sudskih presuda u procijenjenom iznosu od 5.555.889,00 kn (za dvije postoje obveze isplate do odlaska tužitelja u mirovinu odnosno za tri doživotno). Preostali procijenjeni iznos obveze isplate šteta trebalo je evidentirati u okviru izvanbilančnih zapisa s obzirom na to da u budućim razdobljima utječu na promjenu bilančnih pozicija i finansijski rezultat.

Nadalje, na računima izvanbilančnih zapisa nije evidentirana vrijednost građevinskog materijala nastalog tijekom iskopa građevinske jame za Novu bolnicu ($9\ 253,76\ m^3$) procijenjene vrijednosti od 323.881,00 kn. Prema odredbama članaka 4. i 5. Zakona o rudarstvu, rudno blago, između ostalog, mineralne sirovine za proizvodnju građevnog materijala, je u vlasništvu Republike Hrvatske. Prema odredbama Pravilnika o postupanju s viškom iskopa koji predstavlja mineralnu sirovinu kod izvođenja građevinskih radova, višak iskopa je materijal iz iskopa nastao prilikom građenja građevina u skladu s propisima o gradnji, koji se prema projektnoj dokumentaciji ne ugrađuje u obuhvatu te građevine, a koja u skladu s odredbom članka 144. Zakona o rudarstvu predstavlja mineralnu sirovinu. Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine obaviješteno je 2017. o preostaloj količini viška iskopa materijala (u vrijeme obavljanja revizije, u kolovozu 2023., nalazi se ispred zgrada Nove bolnice) te ga je Klinički bolnički centar trebao evidentirati kao tuđu imovinu na skupini računa izvanbilančni zapisi.

Zbog navedenog je vrijednost izvanbilančnih zapisa manje iskazana ukupno za 113.791.823,00 kn.

Prema odredbama članaka 3. i 85. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima, između ostalog, točnosti i pouzdanosti. Skupina računa Izvanbilančni zapisi, sadrži stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, i to: tuđa imovina dobivena na korištenje, dana jamstva, dana kreditna pisma, instrumenti osiguranja plaćanja, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku i ostali izvanbilančni zapisi.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u finansijskim izvještajima iskazivati izvanbilančne zapise u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Popis imovine i obveza

Obavljen je popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2022., ali nije cjelovit. Popisne liste ne sadrže usporedbu stvarnog i knjigovodstvenog stanja tako da nisu utvrđene inventurne razlike u količini i vrijednosti.

U prosincu 2022. donesena je odluka o popisu imovine i obveza te osnivanju Povjerenstava za popis. Osnovano je Središnje povjerenstvo, 34 povjerenstva za popis dugotrajne imovine i sitnog inventara po popisnim mjestima (klinike, centri, zavodi i odjeli), 21 povjerenstvo za popis dugotrajne nefinancijske imovine i sitnog inventara za nemedicinske službe, povjerenstva za popis zaliha u ljekarnama (ljekarne Rijeka, Sušak i Kantrida), povjerenstva za popis zaliha u skladištima (skladište prehrambenih proizvoda Rijeka, Sušak i Kantrida, centralno skladište i šivaonica), povjerenstva za popis zaliha krvnih pripravaka, povjerenstva za popis goriva u kotlovcicama, popis potraživanja i obveza, investicija u tijeku te povjerenstva za popis novca i vrijednosnica u blagajni.

Zemljišta i građevinski objekti knjigovodstvene vrijednosti od 496.784.115,00 kn u popisnim listama navedeni su prema lokacijama, broju zemljišnoknjižne čestice i katastarskoj općini, dok nisu navedene njihove vrijednosti. Stanovi (17 stanova) i nužni smještaj (27 smještajnih jedinica) popisani su prema adresama, najmoprimcima (zaposlenicima Kliničkog bolničkog centra kojima su prethodnih godina stanovi dodijeljeni na korištenje na neodređeno vrijeme) i površini, dok nisu navedeni brojevi zemljišnoknjižnih čestica i katastarskih općina te njihove vrijednosti. U obrazloženju godišnjeg popisa imovine i obveza navedeno je da je popis sastavljen prema Elaboratu o identifikaciji nekretnina Kliničkog bolničkog centra iz 2017. te prema podacima iz postupaka upisa prava vlasništva u zemljišne knjige na lokacijama Škurinje, Kantrida, Ićići i Kraljevica koji su pravomočno okončani u općinskim sudovima u Rijeci i Opatiji. Revizijom je utvrđeno da nisu provjerena vlasnička prava u zemljišnim knjigama za svaku zemljišnoknjižnu česticu te usklađenost podataka o površini u zemljišnim knjigama s katastarskim podacima i poslovnim knjigama.

Nadalje, oprema knjigovodstvene vrijednosti od 86.748.847,00 kn te medicinski aparati koji se vode izvanbilančno knjigovodstvene vrijednosti od 31.400.894,00 kn popisani su samo količinski po mjestima troškova (klinike, centri, zavodi i odjeli), a nakon što je obavljen fizički popis navedene imovine i utvrđeno stvarno stanje (količinski), u popisne liste nisu unesene pojedinačne vrijednosti u novčanom iznosu te knjigovodstveno stanje nije uspoređeno sa stanjem utvrđenim popisom i nisu utvrđene moguće inventurne razlike. Također, za imovinu u pripremi knjigovodstvene vrijednosti u iznosu od 916.483.053,00 kn sastavljen je tablični pregled ulaznih računa poredanih kronološki (sadrži opis, datum, naziva dobavljača, iznos i izvor financiranja) iz kojeg nije vidljiva ukupna vrijednost svakog pojedinog ulaganja odnosno investicije. Popisom nije utvrđen i procijenjen stupanj dovršenosti pojedinog ulaganja te predviđen rok završetka u skladu s Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza, koju je Ministarstvo financija donijelo u prosincu 2015.

Iako je u Izvješću Središnjeg povjerenstva za popis imovine i obveza navedeno da su povjerenstva popisala i izdvojila opremu koja će se rashodovati u 2023., nije sastavljen pregled navedene opreme s opisom stanja, razlozima oštećenja ili propadanja te nije dan prijedlog ravnatelju za rashod kako bi donio odluku.

Revizijom je utvrđeno da se stanje zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala te prehrambenih proizvoda utvrđeno popisom razlikuju od podataka evidentiranih u poslovnim knjigama. U poslovnim knjigama evidentirane su zalihe lijekova i medicinskog potrošnog materijala u ukupnom iznosu od 32.391.829,00 kn. Na zalihe lijekova odnosi se 14.827.907,00 kn (na bolničkim odjelima u iznosu od 8.714.937,00 kn i u ljekarni u iznosu od 6.112.970,00 kn) te medicinskog potrošnog materijala 17.563.922,00 kn (na bolničkim odjelima u iznosu od 11.664.090,00 kn i u ljekarni u iznosu od 5.899.832,00 kn). Godišnjim popisom imovine i obveza popisane su zalihe lijekova i medicinskog potrošnog materijala u ukupnom iznosu od 30.653.381,00 kn, od čega se na zalihe na bolničkim odjelima odnosi 20.379.027,00 kn, a na zalihe u ljekarni 10.274.354,00 kn. Razlika u iznosu od 1.738.448,00 kn između popisanog stanja lijekova i medicinskog potrošnog materijala u ljekarni (10.274.354,00 kn) i stanja u poslovnim knjigama (12.012.802,00 kn) nije utvrđena niti obrazložena. S obzirom na to da se ne vodi analitičko knjigovodstvo zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala na bolničkim odjelima, za popisano stanje zatečenih zaliha u iznosu od 20.379.027,00 kn nije bilo moguće utvrditi viškove ili manjkove.

Nadalje, stanje prehrambenih proizvoda popisano je u iznosu od 162.505,00 kn, a u poslovnim knjigama evidentirano u iznosu od 163.637,00 kn. Razlika u iznosu od 1.132,00 kn nije navedena ni obrazložena u Izvješću o obavljenom popisu. Prehrambeni proizvodi popisani su na tri lokacije (Rijeka, Sušak i Kantrida). Popisne liste predane povjerenstvima ne sadrže popis svih artikala navedenih u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji zaliha. Povjerenstva su u popisne liste unijela proizvode koji nisu evidentirani u poslovnim knjigama (lokalitet Rijeka jedanaest artikala, a lokalitet Kantrida sedam artikala), dok utvrđena odstupanja u količinama pojedinih artikala (lokalitet Kantrida) u odnosu na poslovne knjige nisu obrazložena. Ukupna razlika (manjak) na zalihama lijekova, potrošnog materijala i prehrambenih namirnica utvrđen revizijom iznosi 1.739.580,00 kn u odnosu na stanje u poslovnim knjigama, a što Povjerenstvo za popis nije utvrdilo tako da nisu poduzete mjere protiv osoba odgovornih za manjkove te neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja.

Povjerenstvo za popis potraživanja sastavilo je popis potraživanja u obliku tablice u kojoj su navedeni svi kupci s iznosom potraživanja u ukupnom iznosu od 88.686.713,00 kn uz napomenu da su usklađenja s pravnim osobama obavljena putem izvoda otvorenih stavaka (IOS-a). Povjerenstvo nije analiziralo potraživanja po ročnosti (dospijeću) te Izvještaj o obavljenom popisu ne sadrži zaključak o sumnjivim i spornim potraživanjima, kao ni o nenaplativim i zastarjelim potraživanjima.

Popisom nisu obuhvaćeni naplaćeni prihodi budućih razdoblja u iznosu od 2.083.121,00 kn (neutrošene donacije lijekova i materijala) te odgođeno plaćanje rashoda u iznosu od 690.429,00 kn (rashodi koji nisu fakturirani, a terete tekuće razdoblje). Također, popisom nije obuhvaćen medicinski ugradbeni i potrošni materijal koji se nalazi na konsignaciji na tri klinike i kliničkom zavodu. Prema ugovorima, do trenutka korištenja odnosno ugradnje vlasništvo su dobavljača nakon čega se zalihe nadopunjaju, a vrijednost navedenih materijala koncem 2022. iznosi 13.797.762,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Nadalje, instrumenti osiguranja plaćanja u iznosu od 43.474.168,00 kn i potencijalne obveze po osnovi sudskih postupaka u iznosu od 57.010.186,00 kn koji su evidentirani u izvanbilančnim evidencijama popisani su prema nazivima računa iz Računskog plana u ukupnom iznosu bez navođenja pojedinačnih vrijednosti.

Zbog nepotpuno obavljenog popisa imovine i obveza nisu osigurani uvjeti za usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem te svrha godišnjeg popisa imovine i obveza nije u potpunosti postignuta. Popis imovine i obveza je postupak utvrđivanja stvarnog stanja imovine, obveza i vlastitih izvora prema kojem se postojeća knjigovodstvena stanja svode na popisom utvrđena stvarna stanja, kako bi godišnji finansijski izvještaji bili realni i objektivni. Zadatak popisnih povjerenstava je, između ostalog, utvrđivanje stvarnog stanja brojenjem, mjerjenjem, vaganjem i slično te unošenje podataka o stvarnom stanju u računalni program i uspoređivanje s knjigovodstvenim stanjem količinski i vrijednosno. Popisne liste na kojima se nalaze i količine i vrijednosti te na kojima su iskazani viškovi ili manjkovi predstavljaju vjerodostojnu knjigovodstvenu dokumentaciju za usklađenje stvarnog i knjigovodstvenog stanja. Odredbama članaka 14. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je, između ostalog, da se popis imovine i obveza, uz navođenje njihovih pojedinačnih vrijednosti, mora obaviti na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance. Podaci o popisu unose se u popisne liste pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima. Čelnik proračunskog korisnika na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista odlučuje o načinu likvidacije utvrđenih manjkova, načinu knjiženja utvrđenih viškova, otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja, rashodovanju sredstava, opreme i sitnog inventara te mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja i slično.

Ministarstvo financija je u prosincu 2015. donijelo Uputu o obavljanju popisa imovine i obveza, kojom je uređena metodologija obavljanja popisa imovine i obveza, dokumenti, postupci i procedure svih faza provedbe popisa. Obveznici primjene Upute su, između ostalog, i proračunski korisnici državnog proračuna. Uputom je određeno da povjerenstvo za popis provodi pripremne radnje vezane za popis, a zadaće povjerenstva su utvrditi stvarno stanje odnosno utvrditi količinu, vrstu i vrijednost imovine, provjeriti usklađenost analitičkih i sintetičkih podataka, utvrditi razlike između stvarnog stanja utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja imovine. Nadalje, povjerenstva za popis u posebne popisne liste popisuju materijalnu imovinu za koju se utvrdi da je oštećena ili neupotrebljiva te ju predlože za rashodovanje ili otpis. Sadržaj popisnih lista, između ostalog, trebao bi sadržavati i stvarno i knjigovodstveno stanje te razlike među njima u količini i vrijednosti. Izvještaj o obavljenom popisu treba, između ostalog, sadržavati mišljenje o sumnjivim i spornim potraživanjima, kao i nenaplativim te zastarjelim potraživanja.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.

- 4.2. *Klinički bolnički centar prihvata nalog u vezi s vođenjem analitičke evidencije dugotrajne nefinancijske imovine po vrsti, količini i vrijednosti (odnosno prema broju zemljišnoknjizične čestice, površini i vrijednosti). Navodi da je u 2022. angažirao ovlaštenog inženjera građevinarstva radi procjene nekretnina i zemljišta te da će, s obzirom na opsežnost predmeta, uskladiti evidencije prema nalazu vještaka tijekom 2024.*

U vezi s evidentiranjem zalihe lijekova i medicinskog potrošnog materijala Klinički bolnički centar navodi da je u listopadu 2022. uveden novi informatički sustav koji je povezao sve poslovne procese tako da su informatički programi međusobno integrirani.

Četvrta faza uvođenja novog informatičkog sustava odnosi se na upravljanje procesima praćenja potrošnje lijekova po bolničkim odjelima s primjenom od početka 2024. Obrazlaže da će provedba ove faze omogućiti praćenje potrošnje lijekova na razini pacijenta i upravljanje s minimalnim, optimalnim i signalnim zalihamama. Navodi da su od uvođenja kvartalnog popisivanja koncem 2020. odjelne zalihe smanjene prosječno za 35,0 %.

U vezi s evidentiranjem rashoda za provođenje kliničkog ispitivanja u poslovnim knjigama obrazlaže da je Upravno vijeće u lipnju 2023. donijelo Odluku o raspodjeli vlastitih prihoda za 2022., dok je naknada ispitivačkom timu isplaćena u veljači 2023. evidentirana kao rashod poslovanja za 2023.

Nadalje, u vezi s evidentiranjem rashoda obrazlaže da su ukupni rashodi za zaposlene za 2022. ispravno evidentirani, dok su rashodi za prekovremeni rad u okviru navedenih rashoda nenamjernom pogreškom evidentirani na pogrešnom računu Računskog plana.

Za potraživanja od HZZO-a koja nisu istovjetna s podacima iskazanim u Zapisniku HZZO-a sastavljenim koncem 2022. Klinički bolnički centar navodi da mjesечно tijekom godine usklađuje potraživanje s podacima HZZO-a. Međutim, s obzirom na količinu ispostavljenih računa (godišnje cca 1 135 000 računa u iznosu od 1.068.314.950,00 kn), njihovo zadržavanje na višemjesečnim medicinskim kontrolama i medicinskim vještačenjima, razlike u obračunskim razdobljima jer zbog iznimne brojnosti HZZO račune ne likvidira u mjesecu u kojem su ispostavljeni, obrazlaže da nije bilo moguće uskladiti potraživanja s otvorenim stavkama HZZO-a. Također, HZZO zatvara prethodnu poslovnu godinu polovinom siječnja naredne godine nakon čega sastavlja zapisnike i izvode otvorenih stavaka za svaku pojedinu aktivnost. Kako bi Klinički bolnički centar na vrijeme predao poslovne izvještaje, koje prethodno mora prihvatići Upravno vijeće deset dana prije roka propisanog za predaju izvještaja, u poslovnim knjigama zaključuje evidentiranje poslovnih promjena. Nakon toga utvrđuje poslovni rezultat, izrađuje zakonski propisane izvještaje i bilješke te ih dostavlja Upravnom vijeću na usvajanje. Obrazlaže da je Klinički bolnički centar uložio dodatne napore tako da je potraživanja za 2023. uskladio s podacima HZZO-a.

U vezi s evidentiranjem obveza za primljene predujmove od HZZO-a koji se djelomično odnose na dodatno doznačena sredstva za podmirenje obveza prema dobavljačima lijekova i medicinskog potrošnog materijala, kao i na manje izvršeni rad u odnosu na ugovorenim limit nastao najvećim dijelom u 2020., Klinički bolnički centar navodi da navedene kategorije HZZO vodi i prati kao jedinstvenu cjelinu. Također, obveze za primljene predujmove zatvara s računima nastalim na godišnjim ugovorenim aktivnostima tako da nije moguće razdvajati prihode na istoj aktivnosti. Radi provedbe dane preporuke navodi da će u 2024. uputiti HZZO-u zahtjev za preciznom specifikacijom zatvaranja obveza za primljene predujmove u cilju lakšeg praćenja poslovnih promjena na navedenom računu.

Klinički bolnički centar prihvata nalog i preporuku u vezi s utvrđivanjem stanja dospjelih obveza u Bilanci i iskazivanjem potraživanja za prihode proračunskih korisnika uplaćene u proračun (državna riznica) u obrascu koji se dostavlja HZZO-u u okviru mjesecnih i godišnjih pokazatelja poslovanja, a što je provedeno u 2023. U vezi s iskazivanjem navedenih potraživanja obrazlaže da dugi niz godina iskazuje realno naplativa potraživanja, dok potraživanja za prihode proračunskih korisnika uplaćene u proračun (državna riznica) nisu takav oblik potraživanja, već predstavljaju novac kao najlikvidniju financijsku imovinu dostupnu u svakom trenutku za plaćanja obveza. Stanje na žiroračunu i navedena potraživanje iskazuje odvojeno u okviru mjesecnih i godišnjih pokazatelja HZZO-a na stavci Stanje žiro računa na dan.

Klinički bolnički centar smatra da je prihvatljivije da se navedena kategorija ne iskazuje u okviru potraživanja u obrascima HZZO-a, u cilju transparentnosti i realnog iskazivanja finansijskih pokazatelja.

Klinički bolnički centar prihvata naloge u vezi s iskazivanjem rezultata poslovanja po izvorima financiranja i evidentiranjem izvanbilančnih zapisa u poslovnim knjigama te navodi da su provedeni u poslovnim knjigama za 2023. Obrazlaže da prijašnji informatički sustav, korišten do listopada 2022., nije podržavao iskazivanje rezultata poslovanja (922) po izvorima financiranja.

U vezi s popisom imovine i obveza Klinički bolnički centar navodi da je u tijeku provedba naloga koji se odnosi na usklađenje knjigovodstvenog s popisanim, stvarnim stanjem zemljišta i građevinskih objekata. Nadalje, prihvata naloge u vezi s popisom imovine (bilančno i izvanbilančno), što će provesti u 2024.

Obrazlaže da je postupak rashodovanja dugotrajne nefinansijske imovine i sitnog inventara u uporabi propisan Procedurom. S obzirom na veličinu Kliničkog bolničkog centra (veliki broj organizacijskih jedinica te količinu dugotrajne nefinansijske imovine i sitnog inventara) rashodovanje nije moguće provesti nakon provedenog popisa imovine i obveza, a prije zaključenja poslovne godine. Osim toga, za prihvatanje prijedloga za rashodovanje oštećene i neupotrebljive imovine potreban je pregled i potvrda/suglasnost nadležnih stručnih službi, tako da postupak rashodovanja traje više od mjesec dana. Zbog navedenog, rashodovanje se obavlja neposredno prije popisa imovine, uobičajeno u listopadu tekuće godine. Po potrebi tijekom godine obavljaju se izvanredna rashodovanja. Pri provođenju popisa imovine i obveza za 2022. povjerenstvo je izdvojenu opremu predložilo ravnatelju za rashod u 2023., u skladu s Procedurom. Za razlike između popisanih stanja i stanja u poslovnim knjigama Klinički bolnički centar navodi da je, zbog zakonske obveze uvođenja eura s početkom 2023., bio u obvezi popisati stanja lijekova i potrošnog materijala na 30. prosinca 2022., što je i naznačeno na samim popisnim listama, a sve kako bi postojeći informatički program (modul e-ljekarna) pravodobno izvršio konverziju kuna u euro. Povjerenstvo je na navedeni datum, za vrijeme radnog vremena, popisalo zalihe lijekova i medicinskog potrošnog materijala. Međutim, dobavljači su robu dostavljali u popodnevним satima 30. prosinca i tijekom 31. prosinca 2022., a sve kako bi se osigurao kontinuitet opskrbe. Navedene poslovne promjene evidentirane su prema računovodstvenom načelu nastanka poslovnog događaja za 2022., a nakon obavljenog popisa. Zbog navedenog je došlo do razlike između popisanog stanja na 30. prosinca 2022. te stanja evidentiranog u poslovnim knjigama na 31. prosinca 2022. Obrazlaže da su nabavljeni lijekovi i medicinski potrošni materijal koji čine navedenu razliku izdani na bolničke odjele i evidentirani kao rashod u poslovnim knjigama u prvim danima 2023., u vrijeme kada je bilo otežano naručivanje od dobavljača zbog obveze uvođenja eura i očekivanih poremećaja u opskrbi. Klinički bolnički centar navodi da će, ako nastanu odstupanja kod popisivanja zaliha zbog vremenskog raskoraka između obavljenog popisa i zaključenja poslovne godine (31. siječnja tekuće za prethodnu godinu), obrazložiti eventualne razlike u izvještu povjerenstva za popis imovine i obveza.

Također, prethodno obrazloženje odnosi se i na stanje u skladištu prehrambenih proizvoda. Zbog obveze uvođenja eura popisne liste prehrambenih proizvoda iz informatičkog sustava ispisane su 29. prosinca 2022., što je i naznačeno na samim listama, kada je i obavljen popis (za vrijeme trajanja radnog vremena). Međutim, dobavljači svakodnevno dostavljaju prehrambene proizvode, pa tako i 30. i 31. prosinca 2022., odnosno nakon obavljenog popisa.

U skladu s računovodstvenim načelom nastanka događaja, navedeno je evidentirano u poslovnim knjigama kao povećanje zaliha za poslovnu godinu u kojoj su nastali. Zbog navedenog došlo je do razlike između popisanog stanja prehrambenih proizvoda na 29. prosinca 2022. i knjigovodstvenog stanja na 31. prosinca 2022. Prehrambeni proizvodi koji su zaprimljeni nakon ispisa inventurnih lista (29. prosinca 2022.) na njih su ručno dodani. Navodi da će obrazloženje za eventualne razlike, koje mogu nastati kod popisa zaliha zbog vremenskog raskoraka između obavljenog popisa i zaključka poslovne godine (31. siječnja tekuće za prethodnu godinu) utvrditi u izvješću povjerenstva.

Klinički bolnički centar prihvata naloge u vezi s popisom potraživanja i naplaćenim prihodima budućih razdoblja, što će provesti u 2024.

5. Prihodi i primici te potraživanja

- 5.1. Ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 1.643.674.159,00 kn, a vrijednosno značajniji udjeli imaju prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza ostvareni u iznosu od 1.472.078.024,00 kn i sudjeluju s 89,6 % u ukupnim prihodima i primicima. Uočene nepravilnosti i propusti odnose se na prihode od zakupa poslovnog prostora te potraživanja.

- Prihodi od zakupa poslovnih prostora

Prihodi od zakupa poslovnih prostora ostvareni su u iznosu od 1.520.686,00 kn na temelju 15 ugovora zaključenih prethodnih godina. Dio prihoda u iznosu od 60.000,00 kn ostvaren je na temelju Ugovora o poslovno-tehničkoj suradnji (2009.) i Ugovora o zakupu poslovnog prostora (2010.) zaključenih s Privatnom poliklinikom.

U siječnju 2009., na temelju odluke Upravnog vijeća Kliničkog bolničkog centra, pokrenuta je prema HZZO-u inicijativa za nabavu PET/CT uređaja po modelu javno-privatnog partnerstva sa sljedećim elementima: privatni partner nabavlja PET/CT uređaj, ugovara pružanje zdravstvene usluge i uređuje poslovni prostor; Klinički bolnički centar zapošljava potrebne dodatne kadrove i pruža zdravstvenu uslugu; privatni partner refundira plaću zaposlenika i podmiruje režijske troškove; nakon detaljne analize prihoda i troškova dogovora se omjer podjele dobiti; ugovor se zaključuje na deset godina. Klinički bolnički centar bio je u obvezi, nakon pribavljenog mišljenja od HZZO-a o mogućnosti ugovaranja provođenja PET/CT dijagnostičkog postupka, zatražiti mišljenje Agencije za promicanje izvoza i ulaganja. Klinički bolnički centar nema dokumentacije iz koje bi bilo vidljivo da je zatražio mišljenje spomenute Agencije u vezi s navedenim projektom.

Klinički bolnički centar i Privatna poliklinika nisu zaključili ugovor o javno-privatnom partnerstvu, već je HZZO dopisom iz ožujka 2009. obavijestio Klinički bolnički centar da prema dogovoru Privatne poliklinike i Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, realizaciju Projekta PET/CT u Republici Hrvatskoj provodi Privatna poliklinika koja će u cijelosti snosi troškove navedenog projekta, pri čemu Klinički bolnički centar neće imati nikakvih troškova u vezi s realizacijom navedenog Projekta te da u suradnji s njom što prije pristupi navedenom Projektu.

Klinički bolnički centar je u travnju 2009. s Privatnom poliklinikom zaključio Ugovor o poslovno-tehničkoj suradnji (na neodređeno vrijeme), kojim je utvrđeno da će Privatna poliklinika o svom trošku osigurati i instalirati PET/CT uređaj (omogućava pretrage osobito važne kod onkoloških bolesti) te urediti prostor za smještaj spomenutog uređaja u Kliničkom bolničkom centru u prizemlju Klinike za ginekologiju i porodništvo unutar Zavoda za nuklearnu medicinu ukupne površine 400 m². Također, Privatna poliklinika bila je u obvezi urediti prostore koje neće koristiti: prostor praonice rublja (uređenje drugog kata i pripremu prostora za zamjenu dizala); predprostor skloništa za potrebe arhive Klinike za ginekologiju i porodništvo; prostor na hitnom traktu za potrebe kabineta vještina te prostor u kojima je smještena telefonska centrala i informatička oprema koje će se preseliti u drugi prostor na istoj lokaciji. Rok završetka radova bio je konac 2009. Nadalje, ugovoren je da će Privatna poliklinika podmiriti troškove brutoplaće najmanje jednog zaposlenika Kliničkog bolničkog centra koji će neposredno surađivati na radu PET/CET uređaja, o čemu će se zaključiti dodatni ugovor. Također, Privatna poliklinika je u obvezi podmiriti sve troškove vezane za rad i održavanje PET/CT uređaja, režijske troškove (električne energije, grijanja, opskrbe vodom i odvodnjom te druge troškove), kao i ugraditi posebna brojila i mjerne uređaje i plaćati mjesecnu naknadu za korištenje prostora u iznosu od 5.000,00 kn.

Prema Ugovoru, osnovni cilj zaključivanja ugovora je poboljšanje zdravstvenih usluga i unapređenje dijagnostičkih kapaciteta za provođenje specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite radi osiguranja jednakе dostupnosti osiguranim osobama HZZO-a u ostvarivanju prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja na dijagnostički postupak PET/CT-a. Isto tako, ugovoren je da će pri naručivanju na PET/CT uređaj prioritet imati pacijenti Kliničkog bolničkog centra koji se liječe na teret sredstava HZZO-a.

Ugovorom o poslovno-tehničkoj suradnji nije ugovoren koliko se može godišnje obaviti pretraga na teret HZZO-a te na koji način bi Klinički bolnički centar pratio broj pretraga i poštivanje prava prvenstva pri naručivanju njegovih pacijenata, a sve u cilju osiguranja jednakе dostupnosti osiguranim osobama HZZO-a u ostvarivanju prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja.

Nakon pribavljenih suglasnosti Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, u travnju 2010. s Privatnom poliklinikom zaključen je Ugovor o zakupu. Prije zaključivanja navedenog Ugovora nije proveden javni natječaj za davanje u zakup poslovnog prostora. Spomenutim Ugovorom dan je u zakup poslovni prostor ukupne površine 400 m² uz mjesecnu zakupninu u iznosu od 5.000,00 kn uvećano za porez na dodanu vrijednost, na vrijeme od deset godina (travanj 2020.) te uz mogućnost prava prvenstva pri zaključivanju novog ugovora nakon isteka ugovorenog roka. Nadalje, Privatna poliklinika se obvezala plaćati sve troškove vezane za rad i održavanje PET/CT uređaja, režijske troškove (električne energije, grijanja, opskrbu vodom i javnu odvodnju te druge troškove), kao i ugraditi posebna brojila i mjerne uređaje. Također, Ugovorom je utvrđeno da je Privatna poliklinika uredila prostor, izvršila druge obveze predviđene Ugovorom o poslovnoj-tehničkoj suradnji te da će se o izvršenim obvezama sastaviti poseban ugovor (o izvedenim radovima s priloženim projektima i troškovnicima). Prema Zapisniku o primopredaji radova (iz veljače 2010.) u kojem su sudjelovali predstavnici Kliničkog bolničkog centra, vrijednost ukupnih ulaganja u prostor koji koristi Klinički bolnički centar iznosi 2.389.571,00 kn. Također, prema obrazloženju Kliničkog bolničkog centra, Privatna poliklinika je uložila u prostor koji koristi odnosno u kojem je smješten PET/CT uređaj 3.141.733,00 kn odnosno ukupno u iznosu od 5.531.304,00 kn.

Ugovor o uređenju međusobnih obveza u vezi s uloženim sredstvima u prostor Kliničkog bolničkog centra nije zaključen te Klinički bolnički centar u poslovnim knjigama nije evidentirao dodatna ulaganja na imovini. Odredbama članka 58. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da se rashodima za dodatna ulaganja produžuje vijek upotrebe, povećava kapacitet, mijenja namjena ili znatno poboljšavaju funkcionalna svojstva nefinancijske imovine (ulaganja u obnovu, rekonstrukciju ili povećanje nefinancijske imovine koja ne moraju biti uvjetovana stanjem imovine), a za vrijednost dodatnih ulaganja povećava se vrijednost imovine na kojoj je ulaganje izvršeno.

Također, revizijom je utvrđeno da režijske troškove (električne energije, grijanja, opskrbe vodom i odvodnjom) za navedeni poslovni prostor ne plaća Privatna poliklinika (nisu ugrađena zasebna brojila i mjerni uređaji), već Klinički bolnički centar, što nije u skladu sa zaključenim ugovorima. Klinički bolnički centar nema evidentirana potraživanja za navedene troškove.

Nadalje, Ugovorom o poslovno-tehničkoj suradnji i Ugovorom o zakupu (iz 2010.) utvrđeno je da će zdravstvene usluge koje pružaju zaposlenici Kliničkog bolničkog centra biti definirane posebnim ugovorom. Prema obrazloženju Kliničkog bolničkog centra, posebni ugovor predviđen Ugovorom o poslovno-tehničkoj suradnji kojim bi bilo utvrđeno pružanje zdravstvenih usluga te angažman zaposlenika Kliničkog bolničkog centra, kao i podmirenje režijskih troškova vezanih za rad i održavanje uređaja nije zaključen, njihovi zaposlenici ne pružaju usluge, tako da Privatna poliklinika ne podmiruje troškove brutoplaća.

Ugovor o zakupu je istekao u travnju 2020. U prosincu 2020., na temelju odluke Upravnog vijeća, proveden je javni natječaj za davanje u zakup navedenog poslovnog prostora (prizemlje zgrade Klinike za ginekologiju i porodništvo) za postavljanje i rad PET/CT uređaja. Prema uvjetima natječaja, vrijeme trajanja zakupa je pet godina, a nakon isteka ugovorenog roka i provedenog novog natječaja prednost na zaključenje novog ugovora ima postojeći zakupnik ako pristane plaćati najvišu postignutu zakupninu. Također, prema uvjetima iz natječaja, zakupnik je obavezan podmiriti sve troškove brutoplaće jednog zaposlenika Kliničkog bolničkog centra o čemu će se zaključiti poseban ugovor; minimalni iznos ponuđene mjesecne zakupnine iznosi 5.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a sve režijske troškove (troškove struje, vode, odvoza komunalnog otpada, grijanja) podmiruje zakupnik. U dokumentaciji nije navedeno kako je utvrđena minimalna cijena zakupnine. Jedan od uvjeta natječaja je da pri naručivanju na dijagnostički postupak PET/CT prioritet imaju pacijenti Kliničkog bolničkog centra koji se liječe na teret HZZO-a, pri čemu nije definirano kako se određuju prioriteti za navedene pacijente.

Na natječaj je pristigla jedna ponuda, i to ponuda Privatne poliklinike. Na temelju Odluke Upravnog vijeća, sastavljen je prijedlog Ugovora o zakupu te je u travnju 2021. zatražena suglasnost Ministarstva zdravstva za zaključivanje navedenog Ugovora (prema odredbama članka 17. Statuta obvezna je prethodna suglasnost Ministarstva zdravstva, između ostalog, na raspolaganje nekretninama bez obzira na njihovu vrijednost). Navedeno Ministarstvo do dana obavljanja revizije (kolovoz 2023.) nije dalo suglasnost i nije zaključen ugovor o zakupu. Privatna poliklinika i nadalje koristi navedeni poslovni prostor i plaća zakupninu, dok režijske troškova vezano za rad instaliranog uređaja podmiruje Klinički bolnički centar. Klinički bolnički centar ne obračunava odnosno ne iskazuje potraživanja za režijske troškove te ih ne naplaćuje.

Također, Klinički bolnički centar nema podatak koliko je pacijenata tijekom 2022. obavilo pretrage na navedenom uređaju.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi vrijednost imovine nakon izvršenih ulaganja te ih evidentirati u poslovnim knjigama radi realnog iskazivanja imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nadalje, nalaže i nadalje poduzimati aktivnosti radi pribavljanja suglasnosti Ministarstva zdravstva u cilju zaključivanja ugovora o zakupu u skladu s odredbama Statuta. Također, nalaže obračunati te evidentirati potraživanja za režijske troškove vezane za rad i održavanje uređaja i poduzeti aktivnosti za naplatu navedenih potraživanja u skladu s Ugovorom o poslovno-tehničkoj suradnji.

S obzirom na to da Klinički bolnički centar ne raspolaže uređajem PET/CT, Državni ured za reviziju preporučuje s Privatnom klinikom ugovoriti godišnji broj pretraga na teret HZZO-a, a sve u cilju osiguranja jednakе dostupnosti zdravstvene usluge osiguranim osobama HZZO-a, kao i pratiti ostvarivanje prava (iz obveznog zdravstvenog osiguranja) na dijagnostički postupak PET/CT-a.

Državni ured za reviziju je mišljenja da je trebalo regulirati međusobne obveze za ulaganja zakupnika u poslovni prostor obavljena 2009. i 2010. u skladu s Ugovorom o zakupu iz 2010.

- Vlastiti prihodi

Vlastiti prihodi ostvareni su u iznosu od 20.160.147,00 kn. Klinički bolnički centar je u prosincu 2018. donio Pravilnik o načinu korištenja vlastitih prihoda ostvarenih od obavljanja osnovne i drugih djelatnosti na tržištu (dalje u tekstu: Pravilnik o vlastitim prihodima), kojim su utvrđene vrste vlastitih prihoda i način njihove raspodjele. Ostvaruju se od zdravstvenih usluga koje plaćaju pacijenti koji nemaju osnovno osiguranje (prihodi se koriste za podmirenje rashoda za materijal i energiju, rashoda za usluge i nabavu nefinancijske imovine), svih drugih zdravstvenih usluge koje nisu obuhvaćene obveznim zdravstvenim osiguranjem (primjerice, usluge estetske medicine, a prihodi se mogu dijeliti između Kliničkog bolničkog centra i zaposlenika), prihoda od iznajmljivanja prostora i opreme, davanja u najam stanova (prihodi se koriste za podmirenje rashoda za materijal i energiju, rashoda za usluge i nabavu nefinancijske imovine), ostalih prihoda od pružanja nezdravstvenih usluga (prihodi se koriste za podmirenje rashoda za materijal i energiju, rashoda za usluge i nabavu nefinancijske imovine, a sudska vještačenja mogu se dijeliti između Kliničkog bolničkog centra i zaposlenika), kliničkih ispitivanja (dijele se u omjeru 20,0 % Klinički bolnički centar, a 80,0 % nositelj kliničkog ispitivanja) te prihoda od organizacije i održavanja raznih stručnih skupova i stručnih usavršavanja (prihodi se koriste za podmirenje rashoda za materijal i energiju, rashoda za usluge i nabavu nefinancijske imovine, a mogu se dijeliti između Kliničkog bolničkog centra i zaposlenika). S obzirom na to da se ne vodi zasebna evidencija za svaki od navedenih vlastitih prihoda po vrstama određenim Pravilnikom o vlastitim prihodima, a računovodstvene evidencije ne osiguravaju navedene podatke, već je sve evidentirano kao izvor 31 – Vlastiti prihodi, otežano je praćenje njihova trošenja prema rasporedu utvrđenom u navedenom Pravilniku.

U Uputama Ministarstva financija za izradu proračuna 2022. – 2024., a kojih su se obvezni pridržavati proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna pri izradi prijedloga finansijskog plana, između ostalog, navedeno je da zbog povezivanja prihoda i primitaka s izvorima financiranja i kasnijeg praćenja potrošnje po izvorima, proračunski korisnici državnog proračuna planiraju pojedine prihode i primitke na razini osnovnog računa Računskog plana (peta razina Računskog plana) ili na devetoj razini, sukladno Veznim tablicama danim u Prilogu 1a i 1b uz navedene Upute.

Državni ured za reviziju preporučuje, u cilju praćenja ostvarenja i namjenskog trošenja vlastitih prihoda, planirati i računovodstveno evidentirati vlastite prihode u skladu s Pravilnikom o načinu korištenja vlastitih prihoda ostvarenih od obavljanja osnovne i drugih djelatnosti na tržištu i Uputama Ministarstva financija za izradu prijedloga državnog proračuna Republike Hrvatske.

– Potraživanja

Ukupna potraživanja prije ispravka vrijednosti koncem 2022. iskazana su u iznosu od 103.277.259,00 kn, od kojih su vrijednosno najznačajnija potraživanja od HZZO-a u iznosu od 54.010.469,00 kn, i to za pružene usluge bolničke zdravstvene zaštite i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u iznosu od 3.715.493,00 kn (potraživanja u okviru ugovorenog limita za 2022. prema Zapisniku HZZO-a) i za usluge ugovorene izvan limita (posebno skupi lijekovi, intervencijska kardiologija, intervencijska neurologija i neuroradiologija, medicinska oplodnja, posebni materijali i intervencijska gastroenterologija) u iznosu od 36.417.030,00 kn, za druge ugovorene usluge (transfuzijske medicine, transplantacije, eksplantacije, pružene zdravstvene zaštite inozemnim osiguranicima u Republici Hrvatskoj, Nacionalnog programa prevencije (*screening*) i usluge pružanja stomatološke skrbi osobama s posebnim potrebama) u iznosu od 7.106.520,00 kn, za obavljene usluge koje se financiraju iz dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 6.602.940,00 kn te za financiranje pripravničkog staža zdravstvenih radnika i doktora bez specijalizacije te troškova prethodnih preventivnih pregleda u iznosu od 168.486,00 kn.

Klinički bolnički centar je donio Proceduru za naplatu potraživanja, kojom su uređeni postupci naplate, minimalni iznos za koji se pokreće postupak prisilne naplate te kriteriji za otpis. Utvrđene su osobe odgovorne za slanje opomena. Opomene se fizičkim osobama šalju preporučeno koncem tekućeg mjeseca za prethodni, a pravnim osobama kvartalno izvodi otvorenih stavaka. U slučaju kada korisnik zdravstvenih usluga ne može jednokratno platiti račun, predviđena je mogućnost obročnog plaćanja putem kreditnih kartica ili zaključenjem nagodbe. Ako se potraživanje ne naplati po opomeni te izvodu otvorenih stavki, postupak prisilne naplate za fizičke i pravne osobe pokreće Služba za pravne poslove ili opunomoćenik u slučaju povećanog broja predmeta, a o čemu konačnu odluku donosi ravnatelj. Navedenom Procedurom nisu utvrđeni rokovi pokretanja postupaka prisilne naplate. Odluku o otpisu potraživanja donosi Upravno vijeće na prijedlog odgovorne osobe Službe za fakturiranje i komercijalu, Službe za pravne poslove i Službe računovodstva. Otpisuju se sva zastarjela potraživanja u iznosu manjem od 520,00 kn (procijenjena visina minimalnog troška pokretanja postupka prisilne naplate potraživanja odnosno iznos ispod kojeg su troškovi postupka veći od naplaćenog iznosa) na prijedlog Službe za fakturiranje i komercijalu, potraživanja za koja nije moguća dostava rješenja o ovrsi (ovršenici nisu u službenim evidencijama prebivališta/boravišta ministarstva nadležnog za unutarnje poslove) te potraživanja koje je Financijska agencija vratila zbog nemogućnosti provođenja ovrhe (stečaj, nemogućnost naplate po računu i ostalo).

Državni ured za reviziju preporučuje Procedurom naplate potraživanja utvrditi obvezu slanja opomena pravnim osobama te propisati rokove pokretanja postupaka prisilne naplate dospjelih potraživanja od fizičkih i pravnih osoba u cilju njihove pravodobne naplate.

Od ukupno iskazanih potraživanja, dospjela potraživanja koncem godine iznose 27.707.437,00 kn. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja odnose se na potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i roba te pružene usluge u iznosu od 16.621.737,00 kn i potraživanja za participacije u iznosu od 4.485.706,00 kn. Prema ročnosti na potraživanja s rokom dospijeća do 60 dana odnosi se 5.066.566,00 kn, od 61 do 180 dana 3.278.285,00 kn, a preko 180 dana odnosi se 19.362.586,00 kn.

U 2022. dužnicima su upućene 7 372 opomene po kojima je naplaćeno 189.447,00 kn, pokrenuto je 238 ovraha u iznosu od 716.632,00 kn (koncem godine vodi se 195 postupaka prisilne naplate ukupno u iznosu od 615.305,00 kn) te su zaključene tri nagodbe u iznosu od 14.547,00 kn. Na temelju tri odluke Upravnog vijeća tijekom 2022. otpisana su potraživanja ukupno u iznosu od 2.464.065,00 kn jer se radi o dužnicima čija su potraživanja ušla u zastaru; odnosno koji su preminuli ili ne borave na području Republike Hrvatske ili za koje je Financijska agencija pokrenula postupak stečaja nad imovinom te koji su sudskim rješenjem oslobođeni plaćanja preostalih obveza.

Od ukupno dospjelih potraživanja, do konca 2022. Klinički bolnički centar je pokrenuo ovrahe za potraživanja u iznosu od 9.110.276,00 kn te zaključio nagodbe za obročno plaćanje u iznosu od 1.140.634,00 kn. Na potraživanja s rokom dospijeća do 60 dana te u iznosu manjem od 520,00 kn odnosi se 7.500.622,00 kn. Za preostala potraživanja (vrijednosno značajnija su potraživanja za pružene usluge bolničke i specijalističko-konzilijske zdravstvene zaštite te participacije od fizičkih osoba) u iznosu od 9.955.905,00 kn upućene su opomene, dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Poslovna praksa je da se nakon pružene zdravstvene usluge ispostavlja račun i naplaćuje usluga. Međutim, ako korisnik zdravstvene usluge nije u mogućnosti odmah platiti, prema računu u obvezi je платiti u roku od osam dana. Prema usmenom obrazloženju odgovorne osobe, pri pokretanju postupaka prisilne naplate vodi se računa o krajnjim rokovima zastare.

Klinički bolnički centar mora voditi računa o pravodobnoj naplati prihoda te izvršavanju svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama. Prema odredbi članka 51. Zakona o proračunu, proračunski korisnici odgovorni su, između ostalog, za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti te za njihovu uplatu u proračun.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati mjere za potpunu i pravodobnu naplatu potraživanja u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

- 5.2. *Klinički bolnički centar navodi da je ravnatelj, nakon preuzimanja funkcije u srpnju 2020., utvrdio da je Ugovor o zakupu s Privatnom poliklinikom istekao početkom svibnja 2020., a da nisu pokrenute radnje za produženje tog Ugovora te nije uređen obračun i plaćanje režijskih troškova. Utvrđeno je da je Privatna poliklinika 2009. zaključila Ugovor o poslovno-tehničkoj suradnji na neodređeno vrijeme (a sve prema suglasnosti HZZO-a iz 2009.), da je poslovni prostor dan u zakup na deset godina na temelju ugovora o korištenju i zakupu, uz pravo prvenstva pri zaključivanju novog ugovora o zakupu te da Privatna poliklinika uredno plaća zakupninu.*

Uzimajući u obzir opisano stanje Klinički bolnički centar je odmah pristupio rješavanju zatećenih poslovnih odnosa, prvenstveno u cilju osiguravanja neometane i kontinuirane dostupnosti PET/CT usluge bolesnicima iz šire regije te maksimalne zaštite svojih poslovnih interesa. Navodi da su zajednički s Privatnom poliklinikom sastavili pisani dokument kao jamstvo da će uskladiti novčana potraživanja obiju strana jer je Privatna poliklinika uredila i financirala uređenje dodijeljenih prostora prema osnovnom Ugovoru. Ugovorom o zakupu bilo je utvrđeno da će Privatna poliklinika postaviti vlastite priklučke (kontrolna brojila) za struju i vodu radi obračuna potrošnje te podmirivati režijske troškove. Iako je vrijeme trajanja zakupa isteklo početkom svibnja 2020., na snazi je ostao Ugovor o poslovno-tehničkoj suradnji. Također, navodi da je Privatna poliklinika koristila 320 m² poslovnog prostora, umjesto ugovorenih 400 m², a da plaća puni ugovoreni iznos zakupnine.

Navodi se da je stupanjem na funkciju, ravnatelj raspisao natječaj za davanje u zakup poslovnog prostora površine 400 m² u svrhu PET/CT dijagnostike. Na natječaj je pristigla jedna ponuda, Privatne poliklinike, koja je ispunjavala sve uvjete iz objavljenog javnog natječaja, slijedom čega je ravnatelj donio Odluku o odabiru. Upravno vijeće je koncem siječnja 2021. donijelo Odluku o davanju suglasnosti na zaključenje ugovora koja stupa na snagu nakon pribavljanja prethodne suglasnosti Ministarstva zdravstva. Cijeli predmet je 4. veljače 2021. upućen Ministarstvu zdravstva koje, unatoč požurnicama, još uvijek nije dostavilo prethodnu suglasnost tako da Klinički bolnički centar nije u mogućnosti zaključiti ugovor o zakupu. Navodi da Privatna poliklinika ispunjava sve svoje obveze zakupnika (plaća zakupninu, obavlja tekuće i investicijsko održavanje prostora) te kontinuirano pruža sve ugovorene dijagnostičke usluge PET/CT uređaja iz osnovnog Ugovora o poslovno-tehničkoj suradnji iz 2009. Privatna poliklinika je ugovorni partner HZZO-a. Navodi da će Klinički bolnički centar poduzeti sve potrebne radnje da se pri zaključenju Ugovora dodatno prilagode ugovorne odredbe koje će ići u korist i dati absolutnu prednost bolesnicima Kliničkog bolničkog centra prigodom naručivanja pacijenata na teret HZZO-a te da će nastojati ugovoriti mogućnost uvida u broj obavljenih pretraga osiguranika HZZO-a odnosno bolesnika Kliničkog bolničkog centra. Nadalje, navodi da će se sva otvorena pitanja, pa tako i pitanje procjene vrijednosti imovine nakon obavljenih ulaganja i načina naplate režijskih troškova poslovnog prostora, urediti ugovorom o zakupu, nakon pribavljanja suglasnosti Ministarstva zdravstva, a što su prihvatile obje ugovorne strane pisanim i ovjerenim dokumentom. Klinički bolnički centar prihvaća preporuke u vezi s praćenjem ostvarenja i namjenskog trošenja vlastitih prihoda te Procedurom naplate potraživanja (urediti obvezu slanja opomena pravnim osobama i utvrditi rokove za pokretanje postupaka prisilne naplate dospjelih potraživanja), a što će provesti u 2024. Za evidentiranje vlastitih prihoda obrazlaže da su definirani na izvoru financiranja 31 te da se u poslovnim knjigama za sve vrste vlastitih prihoda koriste zasebni računi u okviru Računskog plana.

6. Rashodi i izdaci

- 6.1. Ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 1.599.636.254,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na materijalne rashode ostvarene u iznosu od 700.110.154,00 kn ili 43,8 % te rashode za zaposlene u iznosu od 655.430.236,00 kn ili 41,0 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka. Utvrđene nepravilnosti i propusti odnose se na kumulativni i prekovremeni rad te plaćanje predujmom radova na uređenju prostora za smještaj radiološko-angiološkog uređaja.

- Kumulativni rad

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 655.430.236,00 kn, a odnose se na brutoplaće u iznosu od 557.783.141,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 78.920.587,00 kn te druge rashode za zaposlene u iznosu od 18.726.508,00 kn. Dio zdravstvenih djelatnika Kliničkog bolničkog centra je u kumulativnom radnom odnosu, odnosno dio sati radi u zdravstvenoj ustanovi, a dio do ukupnog fonda sati (40 sati tjedno) radi na visokoškolskim ustanovama. Klinički bolnički centar zaključio je ugovore s visokim učilištima o poslovnoj suradnji u vezi s izvođenjem nastave u kojima je, između ostalog, utvrđeno da zaposlenici s nepunim radnim vremenom plaću ostvaruju u obje ustanove razmijerno radu u pojedinoj ustanovi, dok ostala prava (godišnji odmor, otpremnine i drugo) ostvaruju u ustanovi u kojoj su angažirani većim dijelom radnog vremena.

U ugovorima o radu s pojedinim zaposlenicima u kumulativnom radnom odnosu naveden je tjedni broj sati rada u Kliničkom bolničkom centru te preostali broj radnih sati do punog radnog vremena koji zaposlenik obavlja u visokoškolskoj ustanovi. Od 210 zaposlenika u kumulativnom radnom odnosu, 156 zaposlenika veći dio radnog vremena odrađuje u Kliničkom bolničkom centru (šest sati dnevno u Kliničkom bolničkom centru odnosno 30 sati tjedno). Zaposlenici visokih učilišta (54) imaju ugovoren rad u kumulativnom radnom odnosu u Kliničkom bolničkom centru od dva do šest sati (10 ili 30 sati tjedno). Visina plaće nije proporcionalna ugovorenom radnom vremenu u Kliničkom bolničkom centru, već se za obračun kumulativnog rada primjenjuje Odluka sanacijskog upravitelja iz 2016.

Prema navedenoj Odluci, zaposlenicima sa zaključenim ugovorima o radu na šest sati dnevno u Kliničkom bolničkom centru (dva sata dnevno su na visokoškolskim ustanovama) pri obračunu plaće dodaju se dva sata dnevno u redovnom radu kada rade u prvoj ili drugoj smjeni te kada su na službenom putu, plaćenom dopustu ili godišnjem odmoru (ne dodaju se sati za rad u turnusu, dežurstvu ili pri korištenju slobodnog dana). Također, zaposlenicima koji imaju zaključen ugovor o radu na dva sata dnevno u Kliničkom bolničkom centru (šest sati su u visokoškolskim ustanovama) pri obračunu plaće dodaju se dva sata. U spomenutoj Odluci nije utvrđeno tko može biti u kumulativnom radnom odnosu, nisu obrazloženi razlozi uvećanja sati rada, iz kojih se izvora financira kumulativni rad odnosno nije obrazložen način utvrđivanja ovakvog obračuna rada i opravdanost plaćanja. Iako se radi o znanstveno-nastavnoj djelatnosti za potrebe visokih učilišta (ugovorima o poslovnoj suradnji s visokim učilištima je uređeno da se plaća ostvaruje razmijerno radnom vremenu u pojedinoj ustanovi), navedeni dio plaće isplaćuje se iz sredstava Kliničkog bolničkog centra namijenjenih za obavljanje bolničke i specijalističke-konzilijarne zdravstvene zaštite.

Na platnim listama nisu vidljivi sati odrađeni u kumulativnom radnom odnosu jer u Centraliziranom obračunu plaća nije predviđena mogućnost unosa broja sati za kumulativni rad, već se obračunava vrijednosno u okviru stavke Korekcija. S obzirom na to da se zaposlenicima u kumulativnom radnom odnosu obračunava rad po različitim osnovama (redovan rad, dežurstvo, pripravnost), imaju popunjeno mjesecni fond sati te se i pripadajući dodaci na plaću obračunavaju u okviru navedenih stavki.

Nadalje, kada se dio nastavnog procesa odvija na bolničkim odjelima, u evidencijama nije zabilježeno kada se odrađuju obveze na visokom učilištu odnosno razgraničenje redovnog rada u Kliničkom bolničkom centru od nastavnih obveza na visokim učilištima.

Unutarnjim aktom trebalo je urediti način razgraničenja radnog vremena zaposlenika u kumulativnom radnom odnosu, kao i planirati radno vrijeme uvažavajući raspored nastavnih kolegija koji su unaprijed zadani za akademsku godinu, što bi omogućilo poboljšanje unutarnjih kontrola vezanih za kumulativni rad. Prema odredbi članka 4. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost finansijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog finansijskog upravljanja.

S obzirom na to da se dio nastavnog procesa visokih učilišta odvija na bolničkim odjelima te da iz evidencija o prisutnosti na radu nije vidljivo poštivanje radnih obveza (odrađuje li zaposlenik redovne radne obveze u Kliničkom bolničkom centru ili obveze na visokom učilištu), Državni ured za reviziju preporučuje unutarnjim aktom urediti planiranje radnog vremena navedenih zaposlenika, kao i način evidentiranja odnosno razgraničenje radnog vremena, uvažavajući raspored nastavnih kolegija koji su unaprijed zadani za akademsku godinu. Nadalje, preporučuje unutarnjim aktom urediti i obračun plaće zaposlenika u kumulativnom radnom odnosu, čime bi se omogućila provjera pravilnosti primjene unutarnjeg akta i obračuna plaća odnosno poboljšao sustav unutarnjih kontrola.

- Prekovremeni rad

U okviru rashoda za zaposlene evidentirani su rashodi za 474 927 sati prekovremenog rada u ukupnom iznosu od 44.567.401,00 kn. Prekovremeni rad je obavljen u rasponu od najmanje jednog sata do najviše 1 213 sati godišnje po zaposleniku, a za 1 019 zaposlenika je trajao više od 180 sati godišnje (u rasponu od 190 do 1 033 sati iznad godišnjeg ograničenja).

Zakonom o radu propisano je moguće trajanje prekovremenog rada. Prema odredbama članka 65., stavaka 1., 3. i 4. Zakona o radu (Narodne novine 93/14, 127/17, 98/19, 151/22 i 64/23 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) propisano je da u slučaju više sile, izvanrednog povećanja opsega poslova i u drugim sličnim slučajevima prijeke potrebe, zaposlenik je na pisani zahtjev poslodavca dužan raditi duže od punog, odnosno nepunog radnog vremena (prekovremeni rad). Ako zaposlenik radi prekovremeno, ukupno trajanje rada zaposlenika ne smije biti duže od pedeset sati tjedno. Prekovremeni rad pojedinog zaposlenika ne smije trajati duže od sto osamdeset sati godišnje, osim ako je ugovorenem kolektivnim ugovorom, u kojem slučaju ne smije trajati duže od dvjesto pedeset sati godišnje.

Kolektivnim ugovorom za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 29/18, 35/19, 78/19, 92/19, 56/20 i 3/23) nije određena mogućnost trajanja prekovremenog rada zaposlenika iznad 180 sati godišnje.

Odredbom članka 49. Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja propisano je da će se osnovna plaća zaposleniku uvećati, između ostalog, za prekovremeni rad za 50,0 %.

Prekovremenim radom smatra se svaki sat rada duži od predviđenog rada utvrđenog dnevnim rasporedom rada, kao i svaki sat rada duži od redovnog mjesecnog fonda radnih sati. Redovni mjesecni fond radnih sati su sati koje zaposlenik treba odraditi u tekućem mjesecu na bazi 40-satnog radnog tjedna. Mjesecni fond radnih sati tvori umnožak radnih dana u tekućem mjesecu s 8 sati. Poslodavac je obvezan svakom zaposleniku platiti prekovremen rad. Ako zaposlenik to želi, poslodavac će na njegov pisani zahtjev umjesto uvećanja plaće po osnovi prekovremenog rada odobriti korištenje slobodnih dana prema ostvarenim satima prekovremenog rada u omjeru 1:1,5 (1 sat prekovremenog rada = 1 sat i 30 minuta za utvrđivanje ukupnog broja sati i slobodnih dana), sukladno mogućnostima organizacije rada.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti aktivnosti u cilju organiziranja prekovremenog rada zaposlenika u okviru propisanog ograničenja godišnjeg broja sati rada u skladu s odredbama Zakona o radu i Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja.

- Rashodi za uređenje prostora za smještaj radiološko-angiološkog uređaja

Rashodi za uređenje prostora za smještaj radiološko-angiološkog uređaja s CBCT-om za potrebe intervencijske radiologije (radovi, stručni nadzor i izrada izvedbenog projekta) ostvareni su u iznosu od 3.896.163,00 kn. Na temelju ponovljenog otvorenog postupka nabave radova u studenome 2022. (u prethodnom postupku javne nabave iz srpnja 2022. nije dostavljena nijedna ponuda) zaključen je Ugovor s izvoditeljem u iznosu od 3.596.241,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (4.495.301,00 kn) i rokom završetka od 120 dana od datuma izdavanja narudžbenice odnosno uvođenja u posao (17. studenoga 2022.). Radovi obuhvaćaju građevinske radove u vrijednosti od 1.553.247,00 kn, strojarske radove u vrijednosti od 1.192.864,00 kn te elektroinstalacije u vrijednosti od 850.130,00 kn. Prema Ugovoru izvedeni radovi obračunavaju se u privremenim situacijama na temelju izvedenih količina radova i jediničnih cijena iz troškovnika na temelju građevinskog dnevnika i građevinske knjige za stvarno izvedene i dokazane količine radova koje ovjerava nadzorni inženjer. Zaključena su četiri dodatka Ugovoru. Prvi dodatak Ugovoru za izvođenje radova zaključen je 28. studenoga 2022. prema kojem, u svrhu plaćanja, izvoditelj može u privremenoj situaciji obračunati ugradbenu opremu (potvrđeno narudžbenicom u iznosu od 90,0 % jedinične cijene opreme, a preostali iznos od 10,0 % ugovorene vrijednosti obračunat će se nakon što nadzorni inženjer potvrdi ugradnju opreme). Nabava opreme nije bila predmet nabave, a u dodatku Ugovoru nije navedeno o kojoj se opremi radi (radiološko-angiološki uređaj s CBCT-om nabavljen je na temelju drugog otvorenog postupka nabave). U skladu s ugovorenim, izvoditelj je dostavio prvu privremenu situaciju prema kojoj su obračunani radovi u vrijednosti od 3.592.267,00 kn s porezom na dodanu vrijednost (navedena obveza plaćena je u prosincu 2022.). Odnose se na strojarske radove u iznosu od 1.341.972,00 kn, građevinske radove u iznosu od 1.293.899,00 kn i elektroinstalacije u iznosu od 956.396,00 kn. Uvidom u građevinsku knjigu, na temelju koje je ispostavljena prva privremena situacija, upisano je da je oprema naručena te da je u privitku potvrda o plaćanju, pri čemu, također, nije navedeno na koju se opremu odnosi.

Drugim i četvrtim dodatkom Ugovoru povećana je vrijednost radova za 333.074,00 kn ili 7,4 % u odnosu na osnovni ugovor tako da ukupno ugovorena vrijednost radova iznosi 4.668.720,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, a trećim dodatkom Ugovoru produžen je rok izvođenja radova do konca travnja 2023.

Do vremena obavljanja revizije (svibanj 2023.) ispostavljena je peta privremena situacija (zaključno s ožujkom 2023.) te je izvedeno radova u ukupnoj vrijednosti od 3.998.141,00 kn s porezom na dodanu vrijednost ili 85,6 % od ugovorenih.

Iz odredbi prvog dodatka Ugovoru i upisa u građevinsku knjigu prema kojima je u prvoj privremenoj situaciji obračun obavljen na temelju potvrda o naručenoj robi, proizlazi da se radi o plaćanju predujmom. Odredbama članka 18. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna za 2022., propisano je, između ostalog, da je zahtjev za izdavanje suglasnosti za plaćanje predujmom korisnik dužan Ministarstvu financija dostaviti prije pokretanja nabave. Uz prethodnu suglasnost ministra financija, može se predvidjeti plaćanje predujmom iznad iznosa od 50.000,00 kn ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uvjeta: osigurava se razvidna i mjerljiva korist za državni proračun; ostvaruju se kraći rokovi isporuke robe, radova i usluga i druge pogodnosti od interesa za Republiku Hrvatsku; plaćanje predujmom nužan je uvjet za isporuku robe, radova i usluga.

Također, zaključenje Prvog dodatka Ugovoru (plaćanje predujmom) nije u skladu s dokumentacijom za nadmetanje u provedbi postupka javne nabave, prema kojoj je u prijedlogu ugovora bilo navedeno da će se plaćanje obaviti na temelju privremenih mjesecnih situacija, s količinama utvrđenim na temelju izmjera, evidentiranih i ovjerenih u građevinskoj knjizi, prema ugovorenim jediničnim cijenama iz ugovornog troškovnika koji je sastavni dio prijedloga ugovora. Odredbama članaka 312. i 313. Zakona o javnoj nabavi propisano je, između ostalog, da ugovor o javnoj nabavi mora biti zaključen, a ugovorne strane izvršavaju ga, u skladu s uvjetima određenim u dokumentaciji o nabavi i odabranom ponudom. Odredbama članaka 315. do 320. navedenog Zakona propisano je kada javni naručitelj može izmijeniti ugovor tijekom njegova trajanja bez provođenje novog postupka javne nabave.

S obzirom na to da je angiološki uređaj nabavljen na temelju drugog otvorenog postupka javne nabave, da su u ovom postupku predmet nabave bili radovi (građevinski, strojarski radovi te elektroinstalacije), da prva privremena situacija većim dijelom nije ispostavljena prema količinama radova utvrđenim u građevinskoj knjizi (navедeno je da je oprema naručena i da je u privitku potvrda o plaćanju), radi se o plaćanju predujmom, što nije u skladu s odredbama Zakona o izvršavanju Državnog proračuna za 2022.

U slučaju plaćanja predujmom, uz ispunjenje uvjeta propisanih odredbama Zakona o izvršavanju Državnog proračuna, Državni ured za reviziju nalaže zatražiti prethodnu suglasnost ministra financija. Državni ured za reviziju nalaže plaćati stvarno izvedene i dokazane količine radova u skladu s odredbama ugovora. Nadalje, nalaže ugovarati nabavu radova i izvršavati ugovor u skladu s uvjetima određenim u dokumentaciji o nabavi i odabranom ponudom u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 6.2. *U vezi s kumulativnim radom, Klinički bolnički centar navodi da je na sjednici Upravnog vijeća održanoj 12. lipnja 2023. donesen novi Pravilnik o radu kojim je, između ostalog, uređen obračun plaće zaposlenih u kumulativnom radnom odnosu (zaposlenih koji imaju zaključene ugovore za nepuno radno vrijeme tako da su dijelom radnog vremena zaposlenici Kliničkog bolničkog centra, a dijelom visokoškolskih ustanova). Navedeno područje je do donošenja ovog Pravilnika bilo uređeno odlukom ravnatelja (u vrijeme prethodne Uprave), a što nije bilo u skladu s odredbama Zakona o radu jer ga je trebalo urediti pravilnikom o radu.*

U vezi s preporukom da se unutarnjim aktom uredi planiranje radnog vremena navedenih zaposlenika, Klinički bolnički centar navodi da je Pravilnikom o radnom vremenu propisan raspored rada za sve organizacijske jedinice, a koji se primjenjuje na sve zaposlenike, bilo u nepunom ili punom radnom vremenu. U skladu s navedenim, organizacijske jedinice moraju se pridržavati rasporeda rada, kao i zaposleni u kumulativnom radnom odnosu. Na temelju obavljenog rada osobe zadužene za evidenciju radnog vremena evidentiraju rad navedenih zaposlenika, a što je temelj za obračun i isplatu plaća.

Zbog transparentnosti vođenja evidencija radnog vremena, a u skladu s danim preporukama, Klinički bolnički centar navodi da će u 2024. za djelatnike u kumulativnom radnom odnosu donijeti odluku kojom će ih obvezati da mjesечно unaprijed prijave raspodjelu radnog vremena na visokoškolskim ustanovama i u Kliničkom bolničkom centru po danima i satima, kao i da za prethodni mjesec podnesu izvješće o realizaciji radnih sati po navedene dvije kategorije (prema kategoriji poslodavca). U vezi s prekovremenim radom Klinički bolnički centar navodi da kao zdravstvena ustanova mora osigurati kontinuiranu zdravstvenu zaštitu svojim pacijentima od 0 do 24 sata, sedam dana u tjednu te da Zakon o zdravstvenoj zaštiti osigurava mogućnost dužeg rada (na tjednoj i godišnjoj bazi) od onog previđenog Zakonom o radu, i to upravo zbog primjene instituta krajnje nužde, u smislu bolje je spasiti ljudski život, nego se striktno držati radnog vremena kojeg propisuje Zakon o radu. To dokazuje i odredba članka 183. Kaznenog zakona (za nepružanje medicinske pomoći u hitnim stanjima predviđena je kazna zatvora do tri godine). Nadalje, navodi da je jedina zdravstvena ustanova u Primorsko-goranskoj županiji koja ima obvezu vremenski trajno i u svim specijalnostima osigurati dostupnost adekvatne zdravstvene zaštite te da je jedini tercijarni centar za tri županije (Primorsko-goransku, Ličko-senjsku i Istarsku) kojem gravitira oko 600 000 stanovnika. Obrazlaže da, unatoč kontinuiranom nastojanju da zaposli potreban broj zdravstvenih i nezdravstvenih izvršitelja, Klinički bolnički centar bilježi njihov manjak, uvjetovan općim nedostatkom kvalificiranih radnika na tržištu rada, posebice medicinskih sestara, spremaćica, pomoćnih radnika na transportu bolesnika, materijala i usluga, radnika u bolničkoj kuhinji, administrativnog, tehničkog i drugog osoblja. Nadalje, na povećanje broja prekovremenih sati u 2022. i 2023. utjecao je i veliki angažman oko završetka projekta izgradnje Nove bolnice koja je u posljednjoj fazi opremanja uz opsežne pripreme za preseljenje određenih djelatnosti. Osobito naglašava kako se svaki prekovremeni sat zaposlenicima naknađuje, bilo kroz uvećanje plaće ili odobrenje slobodnog dana, slijedeći mogućnosti organizacije rada, a u cilju neometanog pružanja zdravstvene zaštite.

Klinički bolnički centar navodi da prihvaca naloge u vezi s rashodima na uređenju prostora za smještaj radiološko-angiološkog uređaja s CBCT-om za potrebe intervencijske radiologije po kojima će postupiti u dalnjem poslovanju. Ugovor za izvođenje radova na uređenju spomenutog prostora zaključen je 7. studenoga 2022. u vrijednosti od 4.495.301,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, prema projektnoj dokumentaciji i ponudi s popunjениm ugovornim troškovnikom. Na prvi otvoreni postupak javne nabave objavljen 2. lipnja 2022. nije pristigla nijedna ponuda tako da je izvoditelj radova odabran u ponovljenom postupku javne nabave kao ekonomski najpovoljnija ponuda.

Zbog činjenice da je izvoditelj odabran u ponovljenom postupku javne nabave, da su na tržištu globalni poremećaji (utjecaj pandemije koronavirusa i rat u Ukrajini) te da su sredstva za uređenje prostora osigurana u Državnom proračunu bila raspoloživa do konca 2022., Klinički bolnički centar je 28. studenoga 2022. zaključio Dodatak Ugovoru, prema kojem izvoditelj može u privremenoj situaciji u svrhu plaćanja posebno navesti dostavu opreme na gradilište (potvrđeno narudžbenicom) koja se ugrađuje u iznosu od 90,0 % odgovarajuće jedinične cijene opreme s ugradnjom, a nakon ugradnje ostatak od 10,0 % jedinične cijene. Navodi da je osnovni Ugovor definirao mogućnost plaćanja 50,0 % vrijednosti dostavljene opreme na gradilište uz istu ugovorenu jediničnu cijenu opreme s ugradnjom. Obrazlaže da je način plaćanja dostavljene opreme na gradilište ostao jednak jer se nije mijenjala jedinična cijene ugradbene opreme i ugradnje, ali se zbog nužne potrebe korištenja predviđenih i osiguranih proračunskih sredstava u zadanom roku (do konca 2022.) izmijenio postotak plaćanja. Klinički bolnički centar navodi da je ovakav način ugovaranja i plaćanja poslovna praksa od 2017. odnosno sastavni je dio dokumentacije o nabavi, pa tako i zaključenih ugovora (izvođenja radova na prenamjeni postojećih prostora u zgradi Poliklinike na Sušaku za potrebe Objedinjenog hitnog bolničkog prijema). Obrazlaže da je Klinički bolnički centar, sagledavajući cjelokupnu situaciju na tržištu u vezi s nabavom materijala, zatojem na gradilištu te raspoloživosti finansijskih sredstava koje je bilo nužno iskoristiti do krajnjeg roka (konca 2022.), izmijenio postotak plaćanja od ugovorenog iznosa iz osnovnog Ugovora, pri čemu je vodio računa o mogućnosti nastupa više sile ili nepredviđenih okolnosti nakon zaključenja Ugovora (članak 12. Ugovora). Nadalje, obrazlaže da Dodatkom Ugovora iz studenoga 2022. nije definirana oprema, jer je prethodno definirana postojećom projektnom dokumentacijom i osnovnim Ugovorom s ugovornim troškovnikom. Odnosi se na strojarsku opremu (klimatizacijsko postrojenje i ventilacijski sustavi), energetsku opremu (elektroormari s upravljačkim komponentama), elektroopremu (uredaji za besprekidno napajanje, rasvjetna tijela) i građevinsku opremu (paneli za čistu sobu, sanitarni elementi, podne i zidne obloge). Navodi da je nabava opreme, radiološko-angiološkog uredaja s CBCT-a, bila predmet drugog otvorenog postupka javne nabave i drugog ugovora, a da se ovdje radilo o ugradbenoj opremi kako bi se građevinski uredio prostor i ugradila sva prateća strojarska, elektro i energetska oprema neophodna za korištenje navedenog uredaja. Na ovaj način osiguran je kontinuitet izvođenja radova prema zadanom roku i u okviru planirane finansijske vrijednosti (bez povećanja ugovorenih jediničnih cijena). U razdoblju studeni 2022. – lipanj 2023. ispostavljeno je sedam privremenih i okončana situacija koje je ovjerio stručni nadzor na temelju građevinske knjige. U lipnju 2023. obavljena je primopredaja radova. U 2022. plaćeno je 76,6 % od ukupne vrijednosti radova, a preostali dio u 2023. Cilj hitnog završetka radova bio je da se, uz poštivanje zakonskih odredbi i uvažavajući prethodno navedene okolnosti, uredi prostor za naj sofisticiraniju opremu (radiološko-angiološki uredaji s CBCT-om za potrebe intervencijske radiologije) neophodnu za žurno i neodgodivo zbrinjavanje hitnih, po život ugrožavajućih stanja (moždani udar i slično), osiguranje vrhunske kvalitete u pružanju medicinskih usluga te smanjenje listi čekanja.

7. Obveze

- 7.1. Ukupne obveze su koncem 2022. iskazane u iznosu od 1.131.086.144,00 kn, što je 37.337.269,00 kn ili 3,2 % manje u odnosu na stanje početkom godine.

Ukupne obveze odnose se na obveze za kredite u iznosu od 695.398.902,00 kn, obveze za rashode poslovanja u iznosu od 431.917.315,00 kn, odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućih razdoblja u iznosu od 2.773.550,00 kn te obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 996.377,00 kn.

Od ukupnih obveza, dospjele su u iznosu od 117.256.802,00 kn, što je 3.647.667,00 kn ili 3,2 % više u odnosu na početak godine. Vrijednosno značajno su povećane dospjelle obveze za lijekove za 15.719.151,00 kn ili 19,5 %. Na dospjelle obveze do 60 dana odnosi se 64.567.948,00 kn, na dospjelle obveze od 61 do 180 dana odnosi se 52.519.788,00 kn, na dospjelle obveze od 181 do 360 dana odnosi se 156.358,00 kn, a na dospjelle obveze preko 360 dana odnosi se 12.708,00 kn. Vrijednosno značajnije dospjelle obveze odnose se na obveze za lijekove u iznosu od 96.187.603,00 kn i medicinski potrošni materijal u iznosu od 19.756.770,00 kn. Klinički bolnički centar i nadalje ne ostvaruje dostatna sredstva iz redovnog poslovanja za pokriće svojih obveza.

Vrijednosno najznačajnije obveze za rashode poslovanja odnose se na obveze za lijekove u iznosu od 152.387.923,00 kn, obveze za primljene predujmove od HZZO-a u iznosu od 129.573.380,00 kn, obveze za plaće zaposlenih u iznosu od 57.290.443,00 kn, medicinski potrošni materijal u iznosu od 54.462.339,00 kn, usluge održavanja opreme u iznosu od 5.787.711,00 kn te obveze za financijske rashode u iznosu od 3.669.415,00 kn (vrijednosno značajne su obveze za nerealiziranu valutnu klauzulu nastale usklađenjem prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke kune za euro) za primljeni kredit u 2017. i 2021. u iznosu od 1.871.689,00 kn i obveze za interkalarnu kamatu za kredit iz 2021. u iznosu od 786.417,00 kn).

Obveze za primljene predujmove od HZZO-a iznose 129.573.380,00 kn. U okviru navedenih obveza evidentirana su dodatna sredstva koje je HZZO doznačio Kliničkom bolničkom centru za plaćanje obveza prema dobavljačima lijekova i medicinskog potrošnog materijala (u 2021. u ukupnom iznosu od 153.366.399,00 kn). Novčana sredstva Klinički bolnički centar nije vraćao, već ih je evidentirao kao predujmove. Za 2022. s HZZO-om ukupno su ugovorena sredstva u iznosu od 995.267.787,00 kn. Odnose se na bolničku i specijalističku-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu, pokriće troškova koji se ne uračunavaju u maksimalni ugovoren i znos / posebno skupe lijekove, intervencijsku kardiologiju, intervencijsku neurologiju i neuroradiologiju, posebne materijale, ERCP i medicinsku oplođnju, dodatne postupke te pružanje stomatološke skrbi osobama s posebnim potrebama. Na temelju Odluke Upravnog vijeća HZZO-a dodijeljena su i dodatna sredstva, kao razlika sredstava između ugovorenih i ispostavljenih računa, u iznosu od 1.756.406,00 kn tako da ukupno ugovorena sredstva iznose 997.024.193,00 kn. Prema Zapisniku HZZO-a ukupno je plaćeno 1.018.314.319,00 kn uključujući i više zaprimljene račune za obavljene usluge bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite, izvanlimitne stavke i dodatne postupke u iznosu od 24.366.844,00 kn koji su podmireni iz primljenog predujma. Početkom 2022. u poslovnim knjigama i Bilanci sa stanjem na dan 1. siječnja 2022., evidentirane su i iskazane obveze Kliničkog bolničkog centra prema HZZO-u za primljeni predujam (za dodatna sredstva) u iznosu od 153.940.224,00 kn te nakon plaćanja navedene razlike, spomenute obveze koncem 2022. iznose 129.573.380,00 kn.

Upravno vijeće HZZO-a je u svibnju 2022. donijelo Odluku o načinu vraćanja isplaćenih iznosa sredstava za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u iznosu većem od izvršenih usluga.

Navedenom Odlukom utvrđeno je da će bolničke zdravstvene ustanove vraćati novčana sredstva na način da će neizvršeni limit nadoknaditi većim izvršenjem tijekom 2022. u odnosu na ugovoreni maksimalni iznos novčanih sredstava utvrđen za provođenje zdravstvene zaštite osiguranim osobama HZZO-a za 2022. Navedena Odluka je do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2023.) manjim dijelom provedena, jer Klinički bolnički centar tijekom 2022. nije imao dostačno izvršenje usluga kojim bi opravdao doznačena sredstva iz prijašnjih godina.

Državni ured za reviziju je mišljenja da je doznačavanjem sredstava HZZO-a na navedeni način i iskazivanjem kao obveze za predujmove samo promijenjena struktura obveza odnosno Kliničkom bolničkom centru nisu smanjene obveze jer, iako su dodatnim sredstvima smanjene obveze prema dobavljačima lijekova i medicinskog potrošnog materijal, za isti su iznos povećane obveze prema HZZO-u. Također, da su novčana sredstva doznačena putem Ministarstva zdravstva, bila bi u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima evidentirana i iskazana u prihodima, što bi pozitivno utjecalo na rezultat poslovanja (smanjenje manjka prihoda i primitaka).

S obzirom na značajan iznos iskazanih obveza prema HZZO-u za primljene predujmove, a za koje Klinički bolnički centar nije izvršio usluge, Državni ured za reviziju preporučuje u suradnji s HZZO-om poduzeti aktivnosti na iznalaženju učinkovitog načina pravdanja (zatvaranja) navedenih obveza za primljene predujmove. Nadalje, preporučuje zatražiti i zajedničko utvrđivanje osnovnih uzroka odstupanja vrijednosti izvršenih bolničkih zdravstvenih usluga od vrijednosti utvrđenih limitom, kako bi i način utvrđivanja limita Kliničkom bolničkom centru bio učinkovitiji.

U 2022. ostvaren je višak prihoda i primitaka u iznosu od 44.037.905,00 kn. Iz prethodnih godina prenesen je manjak prihoda i primitaka u iznosu od 423.032.467,00 kn te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 378.994.562,00 kn. Tijekom 2022. iz Državnog proračuna (na temelju odluka Vlade Republike Hrvatske) dobivena su sredstva za podmirenje dospjelih obveza prema dobavljačima lijekova i medicinskog potrošnog materijala u iznosu od 138.504.976,00 kn. Iako su u razdoblju 2019. – 2022. dobivena značajna sredstva putem Ministarstva zdravstva na temelju odluka Vlade Republike Hrvatske (265.865.964,00 kn) i na temelju odluka Upravnog vijeća HZZO-a (153.366.399,00 kn) kojima su podmirene obveze prema dobavljačima lijekova i medicinskog potrošnog materijala, dospjele obveze su i nadalje značajne i imaju trend rasta, a posebno dospjele obveze za lijekove koje su u odnosu na prethodnu godinu povećane za 15.719.131,00 kn ili 20,0 %. Klinički bolnički centar i nadalje ne ostvaruje dostačna sredstva iz redovnog poslovanja za pokriće svojih obveza.

U studenome 2021. Upravno vijeće donijelo je Analizu i ocjenu postojećeg stanja, prijedloge mjera za otklanjanje uzroka nastanka negativnog poslovanja kao i za stabilno i održivo poslovanje te akcijski plan provedbe mjera otklanjanja uzroka nastanka negativnog poslovanja. Planirano je povećanje naplate potraživanja u odnosu na prethodnu godinu, izvršenje svih ugovorenih usluga s HZZO-om, redovno održavanje sastanaka s primarnom zdravstvenom zaštitom, revizija cjenika klinika i dodatno ugovaranje novih medicinskih usluga te suradnja s jedinicama lokalne samouprave u vezi s provedbom projekta Dislocirane ambulante.

Također, planirane su sljedeće mjere uštede u poslovanju: smanjenje zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala uz kontrolu i praćenje potrošnje (povećanje za 5,0 %); provedba projekta rekonstrukcije vodovodne mreže na lokalitetu Rijeka uz ostvarene uštede od 20,0 % kao i kotlovnice; provedbe projekta energetske obnove fasade i vodovodne mreže na lokalitetu Sušak te rekonstrukcije i opremanja citostatskog laboratorija; smanjenje stope bolovanja; smanjenje broja dežurstava i prekovremenih sati po klinikama te zapošljavanje putem mjera Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Nadalje, planirano je povećanje prihoda od naplate participacija i privatnih pregleda te povećanje broja pacijenata u dnevnim bolnicama odnosno jednodnevnim kirurgijama. Akcijski plan provedbe mjera za stabilno održivo poslovanje sadrži opis mjere, način i rok provedbe (konac 2022.), osobu odgovornu za provedbu, ali ne sadrži očekivani finansijski i ekonomski učinak. Koncem 2022. nije sastavljeno izvješće o realizaciji navedenih mjeru.

Državni ured za reviziju nalaže i nadalje provoditi mjere utvrđene u okviru Akcijskog plana provedbe mjera otklanjanja uzroka nastanka negativnog poslovanja. S obzirom na to da Klinički bolnički centar ne ostvaruje iz redovnog poslovanja dovoljno sredstava za pokriće svojih obveza te da su dospjele obveze i nadalje vrijednosno značajne, kao i preneseni manjak prihoda i primitaka, Državni ured za reviziju preporučuje akcijskim planom utvrditi očekivane finansijske i ekonomске učinke, pratiti realizaciju akcijskog plana i izvještavati Upravno vijeće o njegovoj realizaciji u cilju pružanja informacija o uspješnosti provedbe mjera.

- 7.2. *Klinički bolnički centar prihvaca nalog i navodi da će i nadalje provoditi mjere utvrđene u okviru Akcijskog plana provedbe mjera otklanjanja uzroka nastanka negativnog poslovanja. Obrazlaže da će preporuke koje se odnose na utvrđivanje očekivanih finansijskih i ekonomskih učinaka u Akcijskom planu, kao i praćenje realizacije Akcijskog plana i izvještavanje Upravnog vijeća o njegovoj realizaciji provesti u 2024.*

8. Javna nabava

- 8.1. Plan nabave, izmjene i dopune Plana nabave te Registrar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske i na mrežnim stranicama Kliničkog bolničkog centra. Također, na mrežnim stranicama Kliničkog bolničkog centra objavljen je Naputak za provedbu jednostavne nabave i Obavijest da nema gospodarskih subjekata s kojima su predstavnici Kliničkog bolničkog centra u sukobu interesa.

- Plan nabave roba, radova i usluga

Planom nabave planirana su 583 postupka nabave roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 968.689.073,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Tijekom godine doneseno je 13 izmjena i dopuna Plana nabave. Posljednjim izmjenama i dopunama Plana nabave planirane su nabave roba, radova i usluga u iznosu od 1.166.170.679,00 kn (1.337.875.733,00 kn s porezom na dodanu vrijednost). Na javnu nabavu odnosi se 1.135.925.089,00 kn, a na jednostavnu nabavu 30.245.590,00 kn. Plan nabave je dopunjavan za predmete nabave koji prethodno nisu bili planirani te su mijenjane i procijenjene vrijednosti nabava koje su planirane prijašnjim dopunama i izmjenama Plana nabave. Plan nabave nije ažuriran za nabave koje su bile planirane, a za koje je bilo izvjesno da se neće realizirati u 2022.

Navedeno je utjecalo na značajnu razliku vrijednosti javne nabave planirane Planom nabave za 2022., a koje nisu provedene. Od planiranih predmeta nabave Planom nabave roba, radova i usluga za 2022. nisu provedena 254 postupka nabava u vrijednosti od 82.050.211,00 kn. Prema obrazloženju Službe za poslove nabave, za nabave planirane u vrijednosti od 65.432.256,00 kn predmeti nabave su nabavljeni na temelju ugovora iz prethodnih razdoblja (vrijednosno značajniji su ugradbeni i potrošni materijal za kardijalnu kirurgiju u iznosu od 14.635.282,00 kn, ugradbeni i potrošni materijal za intervencijsku neuroradiologiju u iznosu od 7.688.364,00 kn te elektrostimulatori srca u iznosu od 8.664.039,00 kn); za nabave planirane u vrijednosti od 13.130.854,00 kn postupci nabave se pokreću prema potrebama stručnih službi/klinika te ovise o prioritetima i finansijskim sredstvima; za dio predmeta nabave su u 2023. prijavljene potrebe središnjem tijelu koje će provesti postupke kroz zajedničku nabavu (potrošni materijal za nuklearnu medicinu i inzulinske pumpe provode Ministarstvo zdravstva i Klinički bolnički centar Zagreb) u vrijednosti od 3.395.105,00 kn; dio postupaka nabave pokrenut je po Planu nabave za 2023. u iznosu od 1.723.700,00 kn (zbog složenosti postupak se provodi u 2023. u skladu s dinamikom opremanja Nove bolnice). Od ukupno neprovedenih postupaka nabave na nabavu medicinskog potrošnog materijala odnosi se 77.163.672,00 kn.

Odredbom članka 28., stavka 1. Zakona o javnoj nabavi, propisano je da je naručitelj obvezan donijeti plan nabave za proračunsku ili poslovnu godinu te ga ažurirati po potrebi. Plan nabave donosi se za proračunsku godinu kako bi se učinkovito i transparentno upravljalo postupcima nabave i gospodarskim subjektima pružile informacije o postupcima nabave, predmetima nabave i njihovim procijenjenim vrijednostima u svrhu pravovremene pripreme i predaje ponuda. Prema navedenom plan nabave predstavlja stvarne i objedinjene potrebe naručitelja.

Državni ured za reviziju preporučuje ažurirati plan nabave kako ne bi sadržavao postupke nabave roba i usluga za koje je izvjesno da neće biti provedeni u tekućoj proračunskoj godini.

- Objava obavijesti o dodjeli ugovora u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske

Prema odredbi članka 248. Zakon o javnoj nabavi, javni naručitelj obvezan je poslati obavijest o dodjeli ugovora, koja sadržava informacije iz Priloga V. dijela D navedenog Zakona (na objavu u skladu s člancima 243. – 245.) u roku od 30 dana od dana sklapanja ugovora o javnoj nabavi ili okvirnog sporazuma. Obavijesti o zaključenim ugovorima za 12 postupaka nabave su objavljene sa zakašnjnjem od 22 do 99 dana (radovi na uređenju prostora Bronhoskopije; ugovor za radove na uređenju prostora za smještaj radiološko-angioškog uređaja s CBCT-om za potrebe intervencijske radiologije; ugovor za uređenje prostora za smještaj SPECT/CT kamere; popravak i održavanje uređaja za anesteziju i reanimaciju; usluga preventivnog održavanja i popravka aparata drager i medicinskim plinovima u cijelosti; popravak i održavanje jedinica za izvantjelesni krvotok; popravak i održavanje rendgenske opreme; popravak i održavanje rashladnih klima uređaja; popravak i održavanje aluminijske stolarije; popravak i održavanje dizala). Klinički bolnički centar nije pravodobno poslao na objavu obavijesti o dodjeli ugovora. S obzirom na obvezu poštovanja osnovnih načela javne nabave, između ostalog, načela transparentnosti u provođenju postupaka javne nabave, trebalo je pravodobno objaviti podatke o odabranim ponuditeljima s kojima su zaključeni ugovori o javnoj nabavi.

Državni ured za reviziju nalaže obavijest o dodjeli ugovora poslati na objavu u rokovima propisanim odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- Nabava lijekova i medicinskog potrošnog materijala

Odlukom Ministarstva zdravstva o zajedničkoj provedbi određenih postupaka nabave iz studenoga 2021. te izmjenama i dopunama navedene Odluke iz ožujka i listopada 2022. (mijenjan je i proširivan broj nabavnih kategorija, kao i zdravstvene ustanove koje su zadužene za provedbu zajedničke nabave pojedinih nabavnih kategorija), Klinički bolnički centar je zadužen za četiri nabavne kategorije: Naprave i instrumenti za infuziju, biopsiju, punkciju i davanje citostatika; Reagensi, testovi i ostali potrošni materijal za laboratorijsku dijagnostiku; Testovi i potrošni materijal za patologiju i citologiju te Kirurški instrumenti.

Javna nabava navedenih roba nije provedena tijekom 2022., već u 2023. Provedena su četiri otvorena postupka javne nabave u cilju zaključenja okvirnih sporazuma. Za većinu grupa zajedničke nabave u dvije nabavne kategorije (Naprave i instrumenti za infuziju, biopsiju, punkciju i davanje citostatika; Testovi i potrošni materijal za patologiju i citologiju) zaključeni su okvirni sporazumi. Za većinu grupa u okviru zajedničke nabave u preostale dvije nabavne kategorije (Reagensi, testovi i ostali potrošni materijal za laboratorijsku dijagnostiku; Kirurški instrumenti) donesene su odluke o odabiru i zatražene su suglasnosti Ministarstva zdravstva za zaključenje okvirnih sporazuma. Za poništene postupke nabave, za manji broj grupa nabavnih kategorija u tijeku je ponavljanje postupaka nabave.

Planom nabave za 2022. planirana je nabava lijekova (lijekovi i posebno skupi lijekovi) u iznosu od 474.713.087,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (498.441.377,00 kn s porezom na dodanu vrijednost) te medicinskog potrošnog materijala u iznosu od 337.589.595,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (398.670.606,00 kn s porezom na dodanu vrijednost). Procedura nabave lijekova uređena je unutarnjim aktima. Tako je donesena Procedura hitne nabave lijekova na ime pacijenta (kada lijek nije ugovoren, kada nije u planu nabave te kada je ugovor iskorišten financijski i količinski) te Procedura hitne nabave lijekova koji nije na ime pacijenta (lijekovi koji su hitni odnosno koji moraju biti na zalihi). Također, donesena je Procedura stvaranja ugovornih obveza koja se koristi u procesima planiranja, ugovaranja, realizacije i kontrole svih tekućih troškova poslovanja. U tijeku revizije (travanj 2023.) donesena je Unutarnja radna uputa Naručivanje i izdavanje posebno skupih lijekova i Izdavanje posebno skupih lijekova – milosrdna donacija.

Nabavu posebno skupih lijekova i lijekova na listama HZZO-a koji imaju generičke paralele 2021. provelo je Ministarstvo zdravstva. Na temelju okvirnih sporazuma za posebno skupe lijekove u svibnju 2021. zaključeno je pet godišnjih ugovora u ukupnom iznosu od 208.892.248,00 kn, a za lijekove na listama HZZO-a koji imaju generičke paralele 53 godišnja ugovora u ukupnom iznosu od 21.823.105,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Za nabavu lijekova, Klinički bolnički centar je proveo dva otvorena postupka javne nabave te je zaključeno pet ugovora u ukupno ugovorenom iznosu od 1.723.911,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Također, za nabavu lijekova, Klinički bolnički centar je proveo 15 pregovaračkih postupaka bez prethodne objave poziva za nadmetanje u ukupno ugovorenom iznosu od 3.325.558,00 kn s porezom na dodanu vrijednost.

Za nabavu medicinskog potrošnog materijala provedena su 33 otvorena postupka javne nabave u ukupno ugovorenom iznosu od 113.231.431,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (141.539.288,00 kn s porezom na dodanu vrijednost), 105 postupaka jednostavne nabave u ukupno ugovorenom iznosu od 8.658.219,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (10.822.773,00 kn s porezom na dodanu vrijednost) te 23 pregovaračka postupaka bez prethodne objave poziva za nadmetanje (članak 131., stavak 3. Zakona o javnoj nabavi radi iznimne žurnosti i članak 132., stavak 2. navedenog Zakona za dodatne isporuke od strane isporučitelja iz osnovnog ugovora) u ukupno ugovorenom iznosu od 16.941.181,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (21.176.476,00 kn s porezom na dodanu vrijednost).

Kod nabave medicinskog potrošnog materijala provedeno je 105 postupaka jednostavne nabave u ukupno ugovorenom iznosu od 8.658.219,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Za jednostavnu nabavu Naputkom za provedbu jednostavne nabave nije propisana obveza objave poziva na mrežnim stranicama Kliničkog bolničkog centra.

Nakon isteka ugovora o nabavi lijekova u lipnju 2022., Ministarstvo zdravstva (zaduženo za nabavu lijekova na listama HZZO-a koji imaju generičke paralele) i Klinički bolnički centar Zagreb (za posebno skupe lijekove) nisu pravodobno proveli postupke javne nabave. Do konca 2022. Klinički bolnički centar nabavio je navedenih lijekova u iznosu od 140.181.087,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (147.190.141,00 kn s porezom na dodanu vrijednost) bez provedenih postupaka javne nabave. Prema obrazloženju Bolničke ljekarne, u slučajevima kada je isporučena sva ugovorena količina, lijekovi su se stavljeni u hitne ugovore po cijenama iz posljednjeg važećeg ugovora, a ako dobavljač nije bio u mogućnosti isporučiti lijekove, prikupljane su najmanje tri ponude, o čemu Služba za poslove nabave nije imala saznanja. Lijekovi su nabavljeni na temelju narudžbenica. Podaci o provedenim postupcima nisu uneseni u zasebne evidencije niti u Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. Nove postupke nabave lijekova provelo je Ministarstvo zdravstva krajem 2022. Prema odredbama članka 12. Zakona o javnoj nabavi, naručitelj je obvezan primijeniti odredbe navedenog Zakona za nabavu roba i usluga čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 200.000,00 kn te radova čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 500.000,00 kn. U siječnju 2023. stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 114/22) u dijelu u kojem se iznosi u kunama zamjenjuju eurima.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi postupke nabave lijekova u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- Naputak za provedbu jednostavne nabave

Prema podacima dobivenim tijekom obavljanja revizije (svibanj 2023.), vrijednost jednostavnih nabava za 2022. iznosila je 29.972.298,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Klinički bolnički centar je u lipnju 2017. donio Naputak za provedbu jednostavne nabave, kojima je propisana nabava robe i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno do 500.000,00 kn za radove i objavljen je na njihovim mrežnim stranicama. Navedenim Naputkom uređeni su pravila, uvjeti i način postupanja u provedbi postupaka jednostavne nabave robe, radova i usluga. Nabava robe, usluga i radova procijenjene vrijednosti manje od 20.000,00 kn provodi se izdavanjem narudžbenice ili iznimno zaključivanjem ugovora s jednim gospodarskim subjektom.

Postupak jednostavne nabave procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 20.000,00 kn do 200.000,00 kn za robu i usluge odnosno do 500.000,00 kn za radove utvrđeno je slanje zahtjeva za dostavu ponuda na adresu najmanje tri gospodarska subjekta navedena u Zahtjevu za pokretanje nabave, a samo iznimno poziv se može uputiti na adresu jednog gospodarskog subjekta. Naputkom je predviđeno da se poziv na dostavu ponuda može objaviti na mrežnim stranicama. Prema usmenom obrazloženju, kao i na temelju pregledanog uzorka jednostavne nabave, utvrđeno je da Klinički bolnički centar nije u 2022. niti za jedan postupak jednostavne nabave objavljivao pozive na dostavu ponuda na svojim mrežnim stranicama ni u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

Prema odredbi članka 15. Zakona o javnoj nabavi, pravila, uvjete i postupke jednostavne nabave utvrđuje naručitelj općim aktom, uzimajući u obzir načela javne nabave te mogućnost primjene elektroničkih sredstava komunikacije. Odredbom članka 4. spomenutog Zakona propisano je da je naručitelj u primjeni navedenog Zakona u odnosu na sve gospodarske subjekte obvezan poštovati načelo slobode kretanja robe, načelo slobode poslovnog nastana i načelo slobode pružanja usluga te načela koja iz toga proizlaze, kao što su načelo tržišnog natjecanja, načelo jednakog tretmana, načelo zabrane diskriminacije, načelo uzajamnog priznavanja, načelo razmjernosti i načelo transparentnosti. Objava poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama mogla bi utjecati na veći broj ponuda jer bi na taj način informacija o potrebama za nabavu bila dostupna većem broju subjekata. Svi registrirani javni naručitelji mogu od lipnja 2021. provoditi postupke jednostavne nabave kao cjeloviti postupak sve do objave obavijesti o dodijeljenim ugovorima u okviru izdvojenog modula u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

Državni ured za reviziju preporučuje unutarnjim aktom o provedbi postupaka jednostavne nabave utvrditi slučajeve kada pri provedbi postupaka nabave postoji obveza objave poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama Kliničkog bolničkog centra i/ili u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske, čime bi se pridonijelo postizanju veće transparentnosti provođenja postupaka jednostavne nabave.

Početkom 2022. stanje zaliha lijekova iskazano je u iznosu od 12.398.725,00 kn. U 2022. nabavljeno je lijekova u iznosu od 341.964.760,00 kn s porezom na dodanu vrijednost (od čega iz donacija 5.884.460,00 kn). Na posebno skupe lijekove odnosi se 220.273.014,00 kn, a na lijekove u iznosu od 121.691.746,00 kn. Utrošeno je lijekova u iznosu od 339.535.578,00 kn te stanje zaliha lijekova koncem 2022. iznosi 14.827.907,00 kn. Prosječna vrijednost zaliha lijekova u 2022. iznosi 13.613.316,00 kn, a prosječna mjesecna potrošnja lijekova iznosi 28.294.631,00 kn.

Početkom 2022. stanje zaliha medicinskog potrošnog materijala iznosi 16.571.678,00 kn. U 2022. povećane su zalihe spomenutog materijala u iznosu od 191.572.609,00 kn (od čega iz donacija 1.805.886,00 kn) i utrošeno je medicinskog potrošnog materijala u iznosu od 190.580.365,00 kn. Stanje zaliha medicinskog potrošnog materijala koncem godine iznosi 17.563.922,00 kn. Prosječna vrijednost zaliha medicinskog potrošnog materijala u 2022. iznosi 17.067.800,00 kn, a prosječna mjesecna potrošnja lijekova iznosi 15.881.697,00 kn.

Praćenje izvršenja i realizacije nabave lijekova i medicinskog potrošnog materijala provode odgovorne osobe u Službi za poslove nabave. Kontrola nabave od odabranog dobavljača se obavlja ovjerom pratećih dokumenata i kroz informacijski sustav.

Kod nabave lijekova i medicinskog potrošnog materijala nije osigurano informatičko praćenje (količinski i vrijednosno) na način kako je ugovoreno (po grupama), već ukupno po dobavljačima. Na navedeni način nije osigurano praćenje realizacije ugovora na način kako je proveden postupak javne nabave i kako je ugovoreno (po grupama). Za nabavu navedenih predmeta nabave (lijekova i medicinskog potrošnog materijala) provedeni su otvoreni postupci nabave po grupama. Ako je jedan ponuditelj (npr. u postupku nabave lijekova) izabran kao najpovoljniji za više grupe lijekova (primjerice, jedan dobavljač je odabran za 35 grupe lijekova), zaključuje se jedan ugovor u kojem su specificirane grupe predmeta nabave i njihove vrijednosti po grupama bez navođenja ukupne vrijednosti ugovora. Nakon okončanja postupka javne nabave, u Registar ugovora i okvirnih sporazuma uneseni su podaci o predmetima nabave po grupama (za pojedinu grupu: ime dobavljača, datum zaključenja ugovora, ugovoreni iznos i drugi obvezni podaci), ali ne i o izvršenju ugovora po grupama. Također, kod nabave posebno skupih lijekova (zaključeni su ugovori s pet ponuditelja za 114 grupa), lijekova koji imaju generičke paralele (zaključena su četiri ugovora za 41 grupu lijekova) i kod pregovaračkih postupaka javne nabave bez prethodne objave poziva za nadmetanje (zaključena su dva ugovora za dvije grupe lijekova), ugovori nisu uneseni u Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. Prema odredbi članka 313. Zakona o javnoj nabavi, propisano je da ugovorne strane izvršavaju ugovor o javnoj nabavi u skladu s uvjetima određenim u dokumentaciji o nabavi i odabranom ponudom. Javni naručitelj je obvezan kontrolirati je li izvršenje ugovora o javnoj nabavi u skladu s uvjetima određenima u dokumentaciji o nabavi i odabranom ponudom.

Zbog navedenog nisu osigurani niti podaci o izvršenju ugovora (o datumu i isplaćenom iznosu), a za koje postoji obveza unosa u Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. Prema odredbi članka 5. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17, 144/20 i 30/23) sadržaj registra ugovora, između ostalog, sadrži iznos bez poreza na dodanu vrijednost na koji je ugovor ili okvirni sporazum sklopljen i ukupni isplaćeni iznos ugovaratelju s porezom na dodanu vrijednost na temelju sklopljenog ugovora ili okvirnog sporazuma uključujući ugovore na temelju okvirnog sporazuma. Ako je predmet nabave podijeljen na grupe, podaci se razrađuju i unošene za svaku pojedinu grupu predmeta nabave.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati informatičko praćenje realizacije ugovora po grupama na način kako je provedeno u postupcima javne nabave kako bi se osigurali pouzdani podaci o izvršenju nabave radi unosa u Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi.

- Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma

U Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma koji je objavljen u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske nisu pravodobno uneseni podaci za 46 predmeta nabave (44 postupka jednostavne nabave) za koje su ugovori zaključeni u travnju i svibnju 2022. u vrijednosti od 2.079.641,00 kn. S obzirom na to da su uneseni u ožujku 2023. ukupno u vrijednosti od 276.015,84 EUR, nisu mogli biti sastavni dio podataka Statističkog izvješća o javnoj nabavi za 2022.

Prema odredbama članka 248. Zakona o javnoj nabavi, javni naručitelj je obvezan poslati obavijest o dodjeli ugovora na objavu u roku od 30 dana od dana sklapanja ugovora o javnoj nabavi ili okvirnog sporazuma.

Navedeni Registar za 190 postupaka nabave iz 2021. u ukupno ugovorenoj vrijednosti od 32.108.095,00 kn s porezom na dodanu vrijednost i rokom izvršenja od jedne godine ne sadrži podatke kada je ugovor izvršen u cijelosti ili navod da je isti raskinut prije isteka roka na koji je sklopljen te o ukupno isplaćenom iznosu ugovaratelju s porezom na dodanu vrijednost. Prema odredbama članaka 5. i 6. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, između ostalog, sadrži datum kada je ugovor izvršen u cijelosti ili navod da je isti raskinut prije isteka roka na koji je zaključen te ukupni isplaćeni iznos ugovaratelju s porezom na dodanu vrijednost na temelju zaključenog ugovora, kao i podatke o podugovaratelju. Naručitelj je obvezan ažurirati registar ugovora prema potrebi, a najmanje jedanput u šest mjeseci.

Državi ured za reviziju nalaže u Registar ugovora pravodobno unositi podatke o postupcima jednostavne nabave, kao i podatke o datumu izvršenja ugovora i ukupno isplaćenom iznosu ugovaratelju s porezom na dodanu vrijednost u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta.

- Statističko izvješće o javnoj nabavi za 2022

Klinički bolnički centar nije izradio Statističko izvješće o javnoj nabavi za 2022. Prema podacima dobivenim tijekom obavljanja revizije (svibanj 2023.) u obliku tablice, za 2022. zaključeno je 1 396 ugovora u iznosu od 560.730.867,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (646.178.137,00 kn), od kojih se 862 odnose na javnu nabavu u iznosu od 268.971.812,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (328.943.607,00 kn), 76 ugovora na zajedničku nabavu u iznosu od 261.786.757,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (279.982.512,00 kn) te 458 ugovora na jednostavnu nabavu u iznosu od 29.972.298,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (37.252.018,00 kn). Obveza izrade godišnjih izvješća za naručitelje utvrđena je odredbom članka 441., stavka 2. Zakona o javnoj nabavi. Naručitelji su do 31. ožujka tekuće godine obvezni izraditi statističko izvješće o javnoj nabavi za prethodnu godinu. Izvješće naručitelji izrađuju putem Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske s tim da se automatski generiraju podaci o objavljenim ugovorima i okvirnim sporazumima iz objavljenih Obavijesti o dodjeli ugovora, dok se podaci o jednostavnim nabavama čija je procijenjena vrijednost do 200.000,00 kn / 26.540,00 EUR za robe i usluge, odnosno za radove do 500.000,00 kn / 66.360,00 EUR ručno unose (zasebno jednostavne nabave koje su financirane iz fondova Europske unije).

Državni ured za reviziju nalaže izraditi statističko izvješće o javnoj nabavi za prethodnu godinu do 31. ožujka tekuće godine u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 8.2. *Klinički bolnički centar prihvata preporuku u vezi s ažuriranjem plana nabave kako ne bi sadržavao postupke nabave roba i usluga za koje je izvjesno da neće biti provedeni u tekućoj proračunskoj godini te navodi da je provedena u 2023.*

U vezi s objavom obavijesti o dodjeli ugovora u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske u propisanim rokovima, navodi da prihvaća nalog te da je za pojedine predmete nabave došlo do odstupanja zbog velikog broja ugovora koje je trebalo objaviti tijekom godine, ali da će reorganizacijom tog dijela poslovanja nastojati ukloniti navedenu nepravilnost. Zbog poštivanja načela transparentnosti obrazlaže da objavljuje cjelokupnu dokumentaciju o postupku nabave u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske te da su u svakom postupku javne nabave svi ponuditelji upoznati s rokovima u kojima mogu izjaviti žalbu u svakoj fazi postupka. Nadalje, obrazlaže da ponuditelji, koji su dostavili ponude u postupku javne nabave, imaju uvid u objavljene odluke o odabiru te su upoznati s činjenicom da će, nakon izvršnosti odluke o odabiru i pribavljanja svih potrebnih suglasnosti, biti zaključen ugovor o javnoj nabavi. Također, u pregovaračkim postupcima javne nabave žalba se izjavljuje u roku od 30 dana od dana objave obavijesti o dodjeli ugovora u odnosu na slučajevе i okolnosti za odabir postupka.

U vezi s nabavom posebno skupih lijekova i generičkih lijekova obrazlaže da su u 2022. pripadali kategoriji zajedničke nabave koju je provodilo središnje tijelo (Ministarstvo zdravstva) te da su zdravstvene ustanove dobine Uputu Ministarstva zdravstva da samostalno ne provode vlastite postupke javne nabave. S obzirom na navedeno nije bilo moguće primijeniti bilo koju vrstu postupaka za premošćenje razdoblja do potpisivanja novih okvirnih sporazuma. U vrijeme ciljane revizije HZZO-a provedene u listopadu 2022. te redovne revizije HZZO-a u studenome 2022. utvrđeno je postojanje tzv. hitnih ugovora u poslovanju Bolničke ljekarne, a što je primjenjeno kako bi se neometano održao kontinuitet nabave lijekova. Nakon utvrđenog postojanja navedenih ugovora, Služba za poslove nabave pokrenula je sedam otvorenih postupaka javne nabave i 103 pregovaračka postupka (za nabave lijekove prema zahtjevima Bolničke ljekarne nakon prethodno pribavljenog odobrenja Povjerenstva za lijekove; za nabave novih lijekova koji su dodani na listu lijekova; za nabave nakon iskorištene vrijednosti ugovora i raskida postojećih ugovora). Navodi da je u listopadu 2022. zaprimljena prethodna suglasnost Ministarstva zdravstva za zaključenje ugovora na temelju okvirnih sporazuma za generičke lijekove, a u studenome 2022. za posebno skupe lijekove nakon čega se pristupilo zaključenju ugovora, a u međuvremenu su, do okončanja pokrenutih postupaka javne nabave, neophodni lijekovi naručivani putem tzv. hitnih ugovora na način da je od nekoliko ponuda odabrana najpovoljnija. Nadalje, navodi da je Klinički bolnički centar dužan u skladu sa zakonima, propisima i procedurama omogućiti svakom pacijentu nesmetano lječenje te da se nakon lipnja 2023. sva nabava roba, radova i usluga provodi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Za danu preporuku da se pozivi za jednostavne nabave objavljuju na mrežnim stranicama, navodi da se provodila tijekom 2023. Za informatičko praćenje realizacije po grupama na način kako je provedeno u postupcima javne nabave i unošenje propisanih podataka u Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma obrazlaže da prethodni informatički sustav nije podržavao praćenja realizacije po grupama tako da nije postojala mogućnost unošenja plaćenog iznosa ugovarateljima na temelju zaključenih ugovora, a što je ispravljeno uvođenjem novog informatičkog sustava u listopadu 2022.

Klinički bolnički centar prihvaća nalog u vezi s ažurnim vođenjem Registra ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. Obrazlaže da je dolazilo do odstupanja oko unosa točnog datuma izvršenja ugovora jer je u ugovorima navedeno da se primjenjuju na razdoblje od godine dana odnosno do okončanja postupka javne nabave za narednu godinu.

U vezi s izradom statističkog izvješća o javnoj nabavi obrazlaže da su objavljena sva statistička izvješća u zakonski propisanim rokovima, osim za 2022. zbog nenamjernog propusta, o čemu je elektroničkim putem obaviješteno Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja. Obrazlaže da su svi podaci o javnim nabavama uneseni objavom okvirnih sporazuma/ugovora u Elektronički oglasnik javne nabave Republike Hrvatske, osim vrijednosti jednostavne nabave.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je finansijsku reviziju Kliničkog bolničkog centra za 2016., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2022. provjereno je je li Klinički bolnički centar postupio prema nalozima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status. Također, navode se nalozi čija provedba zbog opravdanih razloga nije primjenjiva.

Tablica broj 5

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
1	2	3	4	5	
1.	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2016.	Imenovati sve članove Upravnog vijeća u skladu s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Statuta.	-	nije provedeno
2.	Sustav unutarnjih kontrola	2016.	U skladu s profesionalnim standardima i zahtjevima izraditi potrebne interne akte, upute i procedure te uspostaviti podjelu ključnih zadaća i definirati nadležnosti i ovlaštenja.	31. prosinca 2018.	djelomično provedeno
3.	Planiranje	2016.	Donijeti program rada i razvoja u skladu s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti.	31. prosinca 2018.	provedeno
4.	Računovodstveno posovanje	2016.	Evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenim isprava u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	6. srpnja 2018.	provedeno
5.		2016.	Potraživanja koja HZZO ne priznaje (utvrđena na temelju zapisnika o usklađenju i konačnom obračunu limita i izvršenja rada te druga potraživanja koja se uskladjuju po principu otvorenih stavaka kao što su transfuzijska medicina, zdravstvena zaštita inozemnim osiguranicima, ozljede na radu i drugo) evidentirati na posebnom računu.	6. srpnja 2018.	provedeno
6.	Prihodi	2016.	Donijeti unutarnji akt kojim bi bio reguliran način davanja stanova na privremeno korištenje i najam te utvrditi kriterije koje je potrebno zadovoljiti za ostvarenje prava na korištenje i najam stanova.	6. srpnja 2018.	provedeno
7.		2016.	Donijeti unutarnji akt kojim se uređuje ostvarenje i korištenje vlastitih prihoda.	31. prosinca 2018.	provedeno
8.		2016.	Na naknade zaposlenicima za klinička ispitivanja obračunavati poreze i doprinose po osnovi primitaka od nesamostalnog rada prema propisima koji uređuju radni odnos i u skladu s odredbama Zakona o porezu na dohodak.	6. srpnja 2018.	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
1	2	3	4	5	
9.	Rashodi	2016.	Dostavljati HZZO-u obavijesti o pruženim uslugama zdravstvene zaštite koje su posljedica prometne nesreće u skladu s odredbom ugovora o provođenju bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite.	6. srpnja 2018.	provedeno
10.		2016.	Ugovore o zakupu poslovnog prostora zaključivati u skladu s uvjetima iz natječaja te na temelju prethodno pribavljenе suglasnosti Upravnog vijeća i Ministarstva zdravstva.	6. srpnja 2018.	nije primjenjivo
11.		2016.	Za korištenje namještenog stana za službene potrebe, a bez ugovorene najamnine obračunavati propisane poreze i doprinose zaposlenicima u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak.	31. prosinca 2018.	nije primjenjivo
12.		2016.	Utvrditi dinamički plan realizacije projekta gradnje Nove bolnice vodeći računa o prioritetima i izvorima financiranja.	31. prosinca 2018.	provedeno
13.		2016.	Utvrditi sistematizaciju odnosno opis radnih mjeseta s potrebnim brojem zaposlenika kako je utvrđeno Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjeseta.	31. prosinca 2018.	djelomično provedeno
14.		2016.	Voditi ispravne, točne i pravovremene evidencije radnog vremena.	31. prosinca 2018.	djelomično provedeno
15.		2016.	Odrediti početak i završetak radnog vremena za svaku organizacijsku jedinicu Kliničkog bolničkog centra te koje će organizacijske jedinice raditi u smjenama, turnusima i dežurstvima i pripravnostima u skladu s odredbama Pravilnika o radnom vremenu Kliničkog bolničkog centra.	31. prosinca 2018.	provedeno
16.		2016.	Nove zaposlenike rasporediti na radna mjesta za koja su bili raspisani natječaji, kao i u skladu s pribavljenim suglasnostima Ministarstva zdravstva.	6. srpnja 2018.	provedeno
17.		2016.	Pratiti potrošnju lijekova i medicinskog potrošnog materijala na bolničkim odjelima kako bi se rashodi evidentirali u trenutku stvarnog utroška.	6. srpnja 2018.	nije provedeno
18.		2016.	Utvrditi optimalne zalihe lijekova i medicinskog potrošnog materijala.	-	nije provedeno
19.		2016.	S Gradom Rijekom i Ministarstvom državne imovine poduzeti aktivnosti radi realizacije ugovora o zamjeni nekretnina (zamjena zemljišnih površina u svrhu gradnje Sveučilišnog kampusa i Nove bolnice).	31. prosinca 2018.	provedeno
20.		2016.	U suradnji s nadležnim ministarstvom poduzeti aktivnosti za osiguranje izvora financiranja izgradnje Nove bolnice i utvrditi dinamički plan realizacije.	31. prosinca 2018.	provedeno
21.	Obveze	2016.	Donijeti akcijski plan o načinu podmirenja obveza i pokrića manjka prihoda iz prethodnih razdoblja na temelju analize postojećeg finansijskog stanja.	-	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
1	2	3	4	5	
22.		2016.	Donijeti prijedlog mjera za otklanjanje uzroka i nastanka negativnog poslovanja.	6. srpnja 2018.	provedeno
23.	Javna nabava	2016.	Provesti postupke nabave usluga osiguranja i usluga zubotehničkih laboratorija za stomatološke usluge (protetika) u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.	30. lipnja 2018.	provedeno

Obrazloženje danih naloga i preporuke koji su djelomično provedeni ili nisu primjenjivi daje se u nastavku.

- Donesene su procedure za poslovne procese, osim za praćenje kretanja zalihe lijekova i medicinskog potrošnog materijala na bolničkim odjelima.
- U 2022. nisu bili objavljeni natječaji za davanje u zakup poslovnih prostora odnosno nisu zaključivani ugovori o zakupu.
- U 2022. i u vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2023.) nije bilo slučajeva dodjeljivanja stanova zaposlenicima na korištenje bez ugovorene najamnine.
- Upravno vijeće je u ožujku 2018. donijelo Pravilnik o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta. Nakon toga doneseno je 19 izmjena i dopuna navedenog Pravilnika kojima su ustrojavane nove organizacijske jedinice, mijenjan njihov naziv, kao i mijenjani nazivi radnih mjesta i opis poslova. Za sistematizaciju radnih mjesta i potrebnog broja izvršitelja primjenjuju se dva privitka donesena uz izmjene navedenog Pravilnika iz veljače 2021. te pojedinačne odluke Upravnog vijeća koje nisu sadržane u privitcima. Prvim privitkom navedenog Pravilnika (Katalogom radnih mjesta) utvrđena su radna mjesta s opisom poslova, stručnom spremom i radnim iskustvom te drugim posebnim uvjetima. Izmjene u broju i opisu radnih mjesta donesene nakon veljače 2021., a utvrđivane pojedinačnim odlukama Upravnog vijeća (ustrojstvo novih organizacijskih jedinica te izmjene i nadopune opisa poslova) nisu unesene u Prvi privitak. Drugim privitkom navedenog Pravilnika određen je broj izvršitelja, za koji također nije donesen pročišćeni tekst, nego je prema pojedinačnim odlukama Upravnog vijeća dopunjavan broj izvršitelja.
- Ministarstvo zdravstva je u listopadu 2022. zahtijevalo od bolničkih ustanova žurnu i bez odgode prilagodbu bolničkih informacijskih sustava transparentnom evidentiranju radnog vremena. U siječnju 2023. Klinički bolnički centar započeo je s primjenom informatičke aplikacije za digitalno vođenje evidencije radnog vremena. Navedeno se prvenstveno odnosi na zaposlenike medicinskih službi s pristupom bilo kojem modulu bolničkog informacijskog sustava (dok su drugi zaposlenici nastavili s dotadašnjim uobičajenim načinom bilježenja vremena dolaska na posao i odlaska s posla u Evidenciji radnog vremena).

Tijekom primjene uočena su odstupanja stvarnog radnog vremena od radnog vremena evidentiranog u informatičkoj aplikaciji, a kao mogući uzroci navedeni su: izostanak detaljnijeg upućivanja zaposlenika o načinu prijave (prijava i odjava za vrijeme dežurstva, nedorečenost prijave za vrijeme rada po pozivu, kao i liječnika koji su u kumulativnom radnom odnosu); neažurnost samih zaposlenika pri korištenju aplikacije; ograničenost pristupa aplikaciji zbog nedovoljnog broja računala; programski nedostaci aplikacije (netočne prijave i odjave u poslijepodnevnim i noćnim satima; prijave i odjave zaposlenika koji su zbog različitih opravdanih razloga/bolovanja ili korištenja godišnjeg odmora bili odsutni s radnog mesta; prijava i odjava zaposlenika koji su u mirovini; korištenje šifre drugog zaposlenika zbog nedodijeljene vlastite šifre). U tijeku je otklanjanje uočenih poteškoća.

Klinički bolnički centar je i nadalje u obvezi postupati prema nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni ili nisu u cijelosti provedeni.

- 1.2. *U vezi s imenovanjem predstavnika zaposlenika u Upravno vijeće i uspostavljanjem sustava unutarnjih kontrola za praćenje zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala Klinički bolnički centar navodi da je obrazloženje dano u okviru točki Nalaza (točka 1.1. Djelokrug i unutarnje ustrojstvo i točka 2.1. Sustav unutarnjih kontrola). U vezi s Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta obrazlaže da će, zbog njegove kompleksnosti jer mora obuhvatiti sve organizacijske jedinice i sva radna mjesta za približno 3 500 zaposlenika s opisom radnih procesa i uvjetima za pojedina radna mjesta, biti usvojen tijekom 2024. U vezi s evidencijama radnog vremena Klinički bolnički centar obrazlaže da je poduzeo niz aktivnosti. U razdoblju od početka 2021. pa do danas upućeno je niz okružnica organizacijskim jedinicama sa zahtjevom za ispravnim, pravovremenim i točnim vođenjem evidencija. Služba za upravljanje ljudskim resursima kontinuirano educira djelatnike koji rade na poslovima vođenja evidencija prisutnosti na radu o ispravnom načinu njihova vođenja. Također, obavljaju se redovite kontrole evidencija radnog vremena, a u slučajevima utvrđenih neusklađenosti organizacijske jedinice su u obvezi dostaviti obrazloženje.*